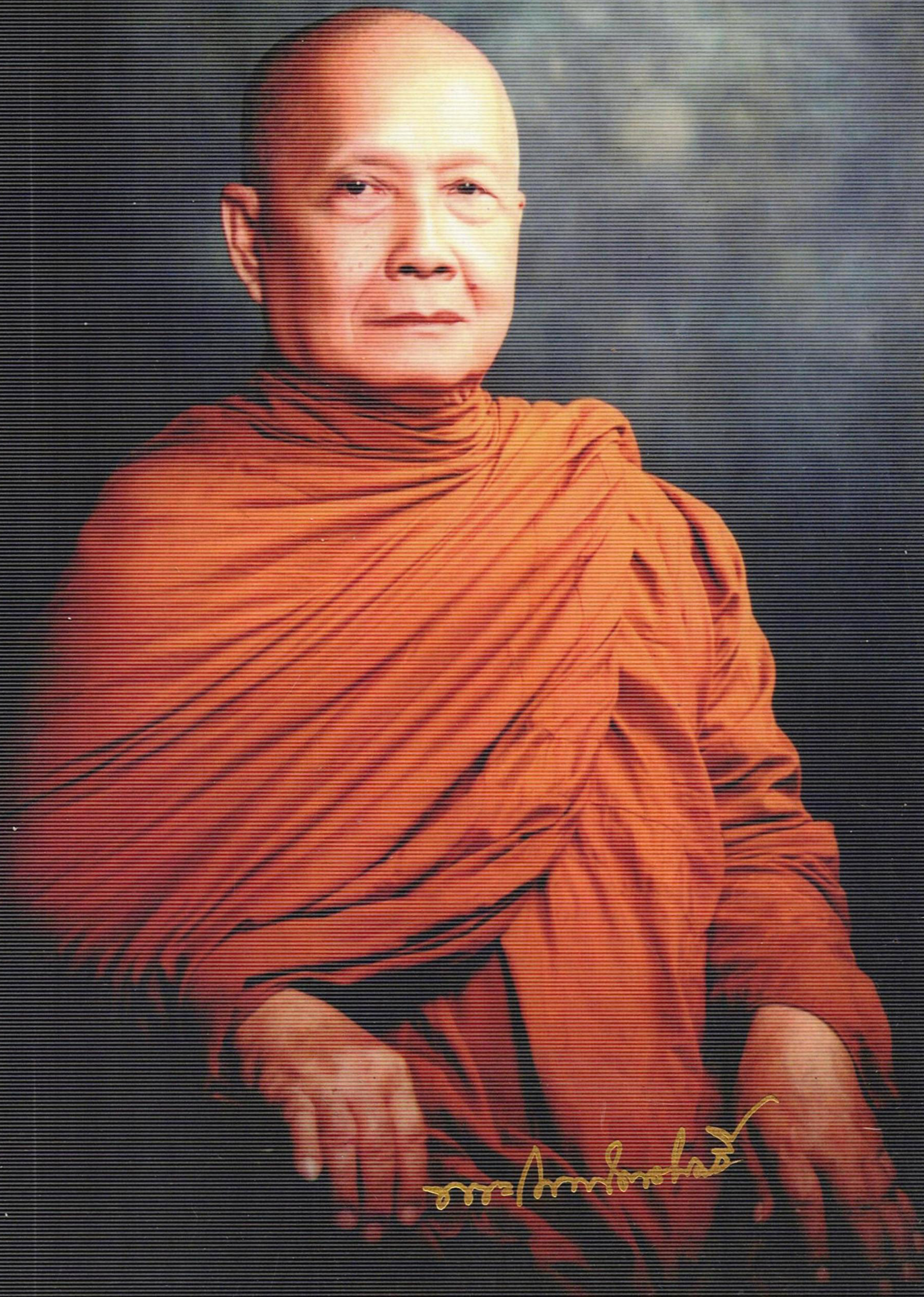
สารานุกรมไทย-มอญ ฉบับมอญปากลัด และ แบบเรียนภาษามอญ อนุสรณ์ พระเทพกิตติเมธี (โนรี ธีโร)

สารานุกรมไทย - มอญ ฉบับมอญปากลัด
และ
แบบเรียนภาษามอญ

อนุสรณ์

งานพระราชทานเพลิงศพ

พระเทพกิตติเมธี (โนรี ธีโร)

เจ้าอาวาสวัดอาษาสงคราม พระอารามหลวง

ตำบลตลาด อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

วันที่ ๕-๖-๗-๘ มีนาคม พ. ศ. ๒๕๖๓

หมายรับสั่งที่...๑๑๐๑๙......... **สำนักพระราชวัง**

๘ กรกฎาคม ๒๕๖๒

พระเทพกิตติเมธี (โนรี ธีโร) อายุ ๘๙ พรรษา ๖๙ อดีตที่ปรึกษาเจ้าคณะอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ และเจ้าอาวาสวัดอาษาสงคราม มรณภาพด้วยโรคชรา ณ วัดอาษาสงคราม อำเภอพระประแด จังหวัดสมุทรปราการ เมื่อวันศุกร์ ที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เวลา ๒๒.๑๐ น.

<u>วันจันทร์ ที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๒</u> เวลา ๑๗.๐๐ น. ขอรับพระราชทานน้ำหลวงสรงศพ พร้อมด้วยเครื่องเกียรติยศประกอบศพ ณ ศาลาการเปรียญ วัดอาษาสงคราม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานหีบทองทึบประกอบศพ.

หน้าที่	กองพระราชพิธี
	นำหมายเรียน เจ้าภาพศพ พระเทพกิตติเมธี (โนรี ธีโร) เพื่อทราบ. ติดต่อขอรับกล่องน้ำหลวงพระราชทานที่กระทรวงวัฒนธรรม ในพระบรมมหาราชวัง ไปปฏิบัติ

พลอากาศเอก

(สถิตย์พงษ์ สุขวิมล)
เลขาธิการพระราชวัง

หมายรับสั่งที่.....๑๔๕๔..... **สำนักพระราชวัง**

๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานเพลิงศพ พระเทพกิตติเมธี (โนรี ธีโร) อดีตที่ปรึกษาเจ้าคณะอำเภอพระประแดงจังหวัดสมุทรปราการ และเจ้าอาวาสวัดอาษาสงคราม ณ เมรุชั่วคราววัดอาษาสงคราม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

วันพฤหัสบดี ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๔.๐๐ น. เชิญหีบศพเวียนเมรุ แล้วเชิญขึ้นตั้งบนจิตกาธาน

วันเสาร์ ที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๖.๓๐ น. พระราชทานเพลิง.

หน้าที่	กองพระราชพิธี
	นำหมายเรียน เจ้าภาพศพ พระเทพกิตติเมธี (โนรี ธีโร) เพื่อทราบ ติดต่อขอรับกล่องเพลิงพระราชทานที่กระทรวงวัฒนธรรม ในพระบรมมหาราชวัง ไปปฏิบัติ

พลอากาศเอก

(สถิตย์พงษ์ สุขวิมล)
เลขาธิการพระราชวัง

หมายรับสั่งที่.....๑๙๕๔......... **สำนักพระราชวัง**

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพีรยพัฒน รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ นายชูชาติ ฉุยกลม เชิญผ้าไตร ๕ ไตร ทอดถวายพระสงฆ์บังสุกุลไปในการพระราชทานเพลิงศพ พระเทพกิตติเมธี (โนรี ธีโร) ณ เมรุชั่วคราววัดอาษาสงคราม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

วันเสาร์ ที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๖.๓๐ น.

หน้าที่	กองพระราชพิธี
	นำหมายเรียน เจ้าภาพศพ พระเทพกิตติเมธี (โนรี ธีโร) เพื่อทราบ.

พลอากาศเอก

(สถิตย์พงษ์ สุขวิมล)
เลขาธิการพระราชวัง

ถวายพระพร

เมื่อความทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทว่า พระเทพกิตติเมธี (ธีโร) เจ้าอาวาสวัดอาษาสงคราม ที่ปรึกษาเจ้าคณะอำเภอจังหวัดสมุทรปราการ ธรรมยุต ถึงมรณภาพ เมื่อวันศุกร์ที่ ๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ สมเด็จบรมบพิตร พระราชสมภารเจ้า ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานน้ำหลวงสรงศพ หีบทองทึบบรรจุศพตามสมณศักดิ์ที่ดำรงอยู่ทุกประการ และได้ทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานเพลิงศพ ในวันเสาร์ที่ ๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ณ เมรุวัดอาษาสงคราม ตำบลตลาด อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นอวสานแห่งการบำเพ็ญกุศล

เกียรติยศพระราชทานทั้งนี้ คณะสงฆ์ ศิษยานุศิษย์ในพระเทพกิตติเมธี (ธีโร) ตลอดจนพุทธศาสนิกชน ต่างถวายอนุโมทนาสาธุการในพระราชศรัทธาและพระมหากรุณาธิคุณอันล้นพ้นหาที่สุดมิได้ของพระองค์ผู้ทรงเป็นพุทธมามกมหาราชาธิราช และขอพระราชทานถวายพระพรชัยมงคลให้ทรงเจริญพระชนมสุขสิริสวัสดิ์ทุกประการ

ขอถวายพระพร

คณะสงฆ์วัดอาษาสงคราม

และศิษยานุศิษย์ในพระเทพกิตติเมธี (ธีโร)

ถวายพระพร

เมื่อความทราบฝ่าละอองพระบาทว่า พระเทพกิตติเมธี (ธีโร) เจ้าอาวาสวัดอาษาสงคราม ที่ปรึกษาเจ้าคณะอำเภอ จังหวัดสมุทรปราการ ธรรมยุต ถึงมรณภาพ เมื่อวันศุกร์ที่ ๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ และมีกำหนดการพระราชทานเพลิงศพ ในวันเสาร์ที่ ๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ สมเด็จบรมบพิตร สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานผ้าไตรจำนวน ๕ ไตร ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลอุทิศพระราชทานในการพระราชทานเพลิงศพ ในวันเสาร์ที่ ๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ณ เมรุ วัดอาษาสงคราม ตำบลตลาด อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

เกียรติยศพระราชทานทั้งนี้ คณะสงฆ์ ศิษยานุศิษย์ในพระเทพกิตติเมธี (ธีโร) ตลอดจนพุทธศาสนิกชน ต่างถวายอนุโมทนาสาธุการในพระราชศรัทธาและพระมหากรุณาธิคุณอันล้นพ้นหาที่สุดมิได้ และขอพระราชทานถวายพระพรชัยมงคลให้ทรงเจริญพระชนมสุขสิริสวัสดิ์ทุกประการ

ขอถวายพระพร

คณะสงฆ์วัดอาษาสงคราม

และศิษยานุศิษย์ในพระเทพกิตติเมธี (ธีโร)

สำนึกในพระกรุณาคุณ

นับแต่พระเทพกิตติเมธี (ธีโร) เจ้าอาวาสวัดอาษาสงคราม ที่ปรึกษาเจ้าคณะอำเภอจังหวัดสมุทรปราการ ธรรมยุต ยังมีชีวิต เจ้าพระคุณสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ได้ประทานพระเมตตาเกื้อกูลเป็นอเนกปริยาย เมื่อพระเทพกิตติเมธีอาพาธ ก็ได้เสด็จมาทรงเยี่ยม พร้อมทั้งประทานคิลานปัจจัยถึงกุฏีที่พำนัก ณ วัดอาษาสงคราม

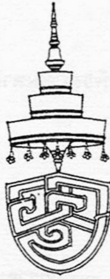
ครั้นความทราบฝ่าพระบาทว่า พระเทพกิตติเมธี (ธีโร) กราบทูลลาถึงมรณภาพ เมื่อวันศุกร์ที่ ๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ เจ้าพระคุณ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก โปรดประทาน ผ้าไตร จำนวน ๕ ไตร ทรงบำเพ็ญพระกุศลอุทิศประทาน ตราบกระทั่งถึงการพระราชทานเพลิงศพ ได้ทรงพระกรุณาเสด็จไปในการพระราชทานเพลิงศพ ในวันเสาร์ที่ ๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ณ เมรุ วัดอาษาสงคราม ตำบลตลาด อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

พระกรุณาและเกียรติยศประทานทั้งนี้ คณะสงฆ์ ศิษยานุศิษย์ในพระเทพกิตติเมธี (ธีโร) ตลอดจนพุทธศาสนิกชน ต่างถวายอนุโมทนาสาธุการด้วยสำนึกในพระกรุณาคุณอันหาที่สุดมิได้ และขอประทานถวายสักการะด้วยความนอบน้อมอย่างสูงสุด

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด

เกล้ากระหม่อม คณะสงฆ์วัดอาษาสงคราม

และศิษยานุศิษย์ในพระเทพกิตติเมธี (ธีโร)

ที่ สสร. ๓๒๓ / ๒๕๖๒

สำนักงานเลขานุการสมเด็จพระสังฆราช
วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม
กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐

๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒

เรื่อง รับเป็นประธานดำเนินการจัดงานศพพระเทพกิตติเมธี (โนรี ธีโร)

เรียน ผู้รักษาการแทนเจ้าอาวาสวัดอาษาสงคราม

อ้างถึง หนังสือวัดอาษาสงคราม ที่ นบ ๑๗/ ๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่า ขออาราธนาเป็นประธานดำเนินการจัดงานศพ พระเทพกิตติเมธี (โนรี ธีโร) เจ้าอาวาสวัดอาษาสงคราม และที่ปรึกษาเจ้าคณะอำเภอจังหวัดสมุทรปราการ ความแจ้งแล้ว นั้น

ยินดีรับเป็นประธานตามขอ ทั้งนี้ ได้นำความกราบทูลเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช ทราบฝ่าพระบาทด้วยแล้ว

เรียนมาเพื่อทราบ

เรียนด้วยความนับถือ

(พระพรหมมุนี)
เลขานุการสมเด็จพระสังฆราช

โทรศัพท์ ๐๒-๒๒๑-๗๑๔๗
โทรสาร ๐๒-๒๒๕-๗๘๓๕

สำนักงานเจ้าคณะกรุงเทพมหานคร
สมุทรปราการ (ธรรมยุต)
รับที่ ๑๓ / ๒๕๖๓
วันที่ ๒ กพ. ๖๓
ผู้รับ พระเทพสิริญาณ

สำนักงานเลขานุการสมเด็จพระสังฆราช วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม
ถนนราชบพิธ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐

ที่ สสร. ๐๕๙ / ๒๕๖๓

๓๐ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ทรงรับอาราธนา

กราบเรียน เจ้าคณะกรุงเทพมหานคร-สมุทรปราการ (ธรรมยุต)

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเจ้าคณะกรุงเทพมหานคร-สมุทรปราการ (ธรรมยุต) ที่ จค.-สป.๐๙/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้นำความกราบทูลเจ้าพระคุณ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ว่า ขอประทานกราบทูลอาราธนาเสด็จไปทรงเป็นองค์ประธานในพิธีพระราชทานเพลิงศพ พระเทพกิตติเมธี (ธีรเถร) ณ เมรุชั่วคราว วัดอาษาสงคราม ตำบลตลาด อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ในวันเสาร์ ที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๖.๓๐ น. ความทราบแล้ว นั้น

ทรงรับอาราธนา และโปรดประทานผ้าไตร ๕ ไตร เชิญไปทอดถวายพระสงฆ์เพื่อพิจารณาก่อนพิธีพระราชทานเพลิงศพ ทั้งนี้ ให้ประสานรายละเอียดกับกลุ่มงานสมเด็จพระสังฆราช สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (โทรศัพท์ ๐๒-๔๔๑-๗๙๙๐) ต่อไป

กราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการ

กราบเรียนด้วยความเคารพ

(ลงชื่อ)

(พระราชปฏิภาณโกศล)
ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม
ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขานุการสมเด็จพระสังฆราช

โทรศัพท์ ๐๒-๒๒๑-๗๑๔๗
โทรสาร ๐๒-๒๒๕-๗๘๓๕

สำนักงานเลขานุการสมเด็จพระสังฆราช วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม
ถนนราชบพิธ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐

ที่ สสร. ๐๘๖ / ๒๕๖๓

๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง โปรดประทานผ้าไตรและพระสังเวชียธรรม

เรียน ผู้รักษาการแทนเจ้าอาวาสวัดอาษาสงคราม

สิ่งที่ส่งมาด้วย พระสังเวชนียธรรม

ตามที่จักประกอบพิธีพระราชทานเพลิงศพ พระเทพกิตติเมธี (ธีโร) อดีตเจ้าอาวาสวัดอาษา - สงคราม ในวันเสาร์ ที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๖.๓๐ น. ณ เมรุชั่วคราว วัดอาษาสงคราม ตำบลตลาด อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ความทราบแล้ว นั้น

เจ้าพระคุณ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก โปรดประทานผ้าไตร ๕ ไตร เชิญไปทอดถวายพระสงฆ์พิจารณาหน้าหีบศพก่อนพิธีพระราชทานเพลิง และ โปรดประทานพระสังเวชนียธรรมเชิญไปในการดังกล่าว

เรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

เรียนด้วยความนับถือ

สมเด็จพระมหาวีรวงศ์

(สมเด็จพระมหาวีรวงศ์)
เลขานุการสมเด็จพระสังฆราช

โทรศัพท์ ๐๒-๒๒๑-๗๑๔๗
โทรสาร ๐๒-๒๒๕-๗๘๓๕

สังเวชนียธรรม

พระเทพกิตติเมธี (ธีโร)

นักปราชญ์ย่อมขวนขวายในการอบรมขัดเกลากิเลสของตนให้เบาบาง ด้วยการพิจารณาที่ตั้งแห่งการทำงานของจิต เหนี่ยวนำให้เกิดสมาธิให้จิตสงบอยู่ได้ และด้วยการอบรมเจริญปัญญา ที่รู้ความจริงของสภาพธรรมในขณะปัจจุบันที่ไม่เที่ยง เป็นทุกข์ และเป็นอนัตตา เพื่อให้รู้แจ้งอริยสัจ ดับกิเลสตามลำดับจนหมดสิ้น ประพฤติการณ์เช่นนี้ย่อมยังให้เกิดความยินดีในพระนิพพาน มีสติ รู้แจ้งในสัจธรรม และย่อมเป็นสรรเสริญของสัตบุรุษ ตามพระพุทธานุศาสนี ที่ว่า

เย ฌานปสุตา ธีรา　　　　เนกฺขมฺมูปสเม รตา
เทวาปิ เตสํ ปิหยนฺติ　　　　สมฺพุทฺธานํ สตีมตํ ฯ

ความว่า ***"เหล่าเทวดาย่อมรักธีรชน ผู้ขวนขวายในกรรมฐาน ยินดีในนิพพานอันสงบ มีสติและรู้แจ้งจบสัจธรรม"***

พระเทพกิตติเมธี (โนรี ธีโร) เจ้าอาวาสวัดอาษาสงคราม ที่ปรึกษาเจ้าคณะอำเภอจังหวัดสมุทรปราการ ธรรมยุต ได้สนองงานพระศาสนาและคณะสงฆ์อย่างเข้มแข็งและพากเพียร เป็นครูสอนพระปริยัติธรรมทั้งแผนกธรรมและแผนกบาลี เป็นเจ้าสำนักเรียน รับภาระธุระสนองพระกิจจานุกิจในเจ้าพระคุณ สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงชินวราลงกรณ

มาอย่างต่อเนื่องและยาวนาน มีผลงานด้านการปกครอง การศึกษา การเผยแผ่ และการสาธารณสงเคราะห์ ครองวัดให้เจริญมั่นคงสืบมาโดยเรียบร้อย ประการสำคัญคือเป็นบรรพชิตผู้กอปรด้วยศีลาจารวัตร เป็นปราชญ์ผู้ขวนขวายในกิจอันพึงกระทำตามหน้าที่ของบรรพชิต จึงเป็นที่เลื่อมใสในหมู่พุทธบริษัททั่วหน้า

ขอกุศลธรรมที่ท่านเจ้าคุณผู้ถึงมรณภาพรูปนั้นได้บำเพ็ญมาด้วยดี กอปรกับกุศลทักษิณานุประทานกิจที่สาธุชนร่วมบำเพ็ญอุทิศจงเป็นพลวปัจจัยเพิ่มพูนบารมีธรรมแด่ **พระเทพกิตติเมธี (ธีโร)** เพื่อความบรรลุถึงธรรมอันเกษม เทอญ.

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ

(สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ)

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

อนุสรณียกถา

ท่านเจ้าคุณพระเทพกิตติเมธี (โนรี ธีโร) อดีตที่ปรึกษาเจ้าคณะอำเภอ จังหวัดสมุทรปราการ (ธรรมยุต) และอดีตเจ้าอาวาสวัดอาษาสงคราม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ นั้น ท่านเป็นพระมหาเถระรัตตัญญูรูปหนึ่งของคณะสงฆ์ ดำรงสมณเพศมาตลอดกาลยาวนาน เมื่อกล่าวถึงอุปนิสัยและวัตรปฏิบัติ ก็ปรากฏเป็นที่รู้ทั่วไปว่าท่านเจ้าคุณฯ เป็นผู้อุปนิสัยเยือกเย็น พูดน้อย ยิ้มแย้มแจ่มใส อารมณ์ดี มีอัธยาศัยโอบอ้อมอารีเผื่อแผ่แก่ผู้น้อย ชอบสันโดษ เรียบง่าย มีความอดทน อดกลั้นสูง ดูท่าทีภายนอกเหมือนไม่มีอะไร หากแต่ภายในงดงามด้วยโมเนยยปฏิปทา คือข้อปฏิบัติของมุนีอย่างสมบูรณ์แบบ แทบจะกล่าวได้ว่าหาได้ยากยิ่งในยุคสมัย

แม้ว่าท่านเจ้าคุณฯ จะมีคุณูปการแก่วัด แก่พระศาสนา แก่วงการคณะสงฆ์ และแก่คณะศิษยานุศิษย์ หรือแม้จะเป็นที่รักนับถือกันอย่างไร บัดนี้ท่านก็ได้จากไปตามคติแห่งชีวิตนั้นแล้ว เหมือนภาชนะดินที่เขาปั้นไว้ในรูปแบบต่างๆ ภาชนะเหล่านั้นทั้งสิ้น ย่อมต้องแตกไปในที่สุด ข้อนี้สมด้วยพระพุทธวจนประพันธ์ ที่พระบรมศาสดาตรัสไว้ว่า (ขุ. สุ. ๒๕/๓๖๐/๔๐๗)

ยถาปิ กุมฺภการสฺส กตา มตฺติกภาชนา
สพฺเพ เภทปริยนฺตา เอวํ มจฺจาน ชีวิตํ ฯ

ภาชนะดินที่ช่างหม้อปั้นไว้ ล้วนมีความแตกดับ
เป็นที่สุด ฉันใด ชีวิตของสัตว์ทั้งหลาย ก็ฉันนั้น

อันที่จริง จุดสิ้นสุดของภาชนะดินก็ดี ของชีวิตสัตว์ทั้งหลายก็ดี คือมรณะ ความตายนั่นเอง ความเกิดเป็นจุดเริ่มต้น ความตายเป็นจุดสิ้นสุด หรือจุดจบของสรรพสัตว์และสรรพสิ่งที่เกิดมา ดังพระพุทธภาษิตที่ตรัสไว้ว่า

“สัตว์ผู้เกิดมาแล้ว ย่อมมีภัยโดยต้องตายแน่นอน
เหมือนผลไม้สุกย่อมมีภัย โดยต้องหล่นในตอนเช้า ฉะนั้น”

ท่านเจ้าคุณพระเทพกิตติเมธี (โนรี ธีโร) เป็นผู้มีปฏิปทาที่ไม่หวาดสะดุ้งต่อความตาย แม้จะมีโรคภัยมารุมเร้า ก็ยอมรับสภาพความเป็นจริง บำรุงร่างกายตามคำแนะนำของแพทย์จนวาระสุดท้ายแห่งชีวิต คือสังขารร่างกายของท่านได้แตกดับไป เหมือนภาชนะดินที่ช่างหม้อปั้นไว้ ย่อมถึงกาลแตกดับไปในที่สุด ถึงแม้ท่านจะจากไป แต่ปฏิปทาและคุณงามความดีของท่านจะจารึกอยู่ในความทรงจำของศิษยานุศิษย์และผู้คารพนับถือทั้งหลายตลอดไป

ขออำนาจกุศลบุญราศีและทักษิณานุประทาน ที่คณะสงฆ์ คณะศิษยานุศิษย์และญาติมิตรได้ร่วมกันบำเพ็ญอุทิศถวายแล้วนั้น จงสัมฤทธิ์ผลแก่ท่านเจ้าคุณพระเทพกิตติเมธี (โนรี ธีโร) ในสัมปรายภพ จงทุกประการเทอญ

สมเด็จพระวันรัต

(สมเด็จพระวันรัต)
กรรมการมหาเถรสมาคม
ปฏิบัติหน้าที่แทนเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต

วัดบวรนิเวศวิหาร
มกราคม ๒๕๖๓

อนุสรณ์

พระเทพกิตติเมธี (ธีโร) อดีตที่ปรึกษาเจ้าคณะอำเภอ จังหวัดสมุทรปราการ (ธรรมยุต) และเจ้าอาวาสวัดอาษาสงคราม พระอารามหลวง ได้รับภารธุระที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจ พูนเพิ่มสัจจะและวิริยะอันแรงกล้าในการบำเพ็ญศาสนกิจนั้นๆ มิได้ย่นย่อท้อถอยความเพียรให้เพลาลง บริบูรณ์ด้วยศีลาจารวัตร ได้มุ่งมั่นบำเพ็ญเนกขัมมปฏิปทา-พรหมจริยาภิรัต มีอัธยาศัย ใจเย็น สงบระงับ ผ่อนปรน อุดมด้วยพรหมวิหารธรรม เป็นแบบแผน แบบบท แบบอย่าง ให้สัทธิวิหาริกอันเตวาสิก และคณะศิษยานุศิษย์ ได้ประพฤติปฏิบัติตาม นับว่าพระเดชพระคุณเป็นปราชญ์ **สมสมณฉายา ธีโร** อย่างแท้จริง เมื่อพิจารณาปฏิปทาสมณคุณของพระเดชพระคุณ นำให้หวลระลึกถึงพระพุทธภาษิตในขุททกนิกาย ธรรมบท ซึ่งได้เคยทรงจำมาเนิ่นนาน ตอนหนึ่งความว่า

ตสฺมา หิ ธีรญฺจ ปุญฺญญฺจ พหุสฺสุตญฺจ
โธเรยฺหสีลํ วตวนฺตมริยํ
ตํ ตาทิสํ สปฺปุริสํ สุเมธํ
ภเชถ นกฺขตฺตปถํว จนฺทิมา

ความว่า เพราะฉะนั้นแล ท่านจงคบหาผู้ที่เป็นปราชญ์ และมีปัญญาทั้งเป็นพหุสูต นำธุระไปเป็นปกติ มีวัตรเป็นอริยบุคคล เป็นสัตบุรุษมีปัญญาดี เช่นนั้น เหมือนพระจันทร์ซ่องเสพคลองแห่งนักขัตฤกษ์ฉะนั้น

แม้ว่าบัดนี้พระเดชพระคุณจะถึงมรณภาพไปแล้ว แต่สมณคุณทั้งนั้นยังคงเสถียรสถิตต่างปูชนียสถานให้คณะศิษยานุศิษย์ได้ทรงจำเป็นเนติจริยาตลอดอนันตกาล

ขออำนาจกุศลทักษิณานุปทานที่คณะศิษยานุศิษย์และท่านผู้เคารพนับถือได้บำเพ็ญอุทิศถวาย จงอำนวยวิบากสมบัติตามสมควรแด่ **พระเทพกิตติเมธี** ตามฐานะนิยมจงทุกประการ

(สมเด็จพระธีรญาณมุนี)

วัดเทพศิรินทราวาส

ธีรปรารภ

พระเทพกิตติเมธี (โนรี ธีโร) เจ้าอาวาสวัดอาษาสงคราม ที่ปรึกษาเจ้าคณะอำเภอจังหวัดสมุทรปราการ ธรรมยุต เป็นครูสอนพระปริยัติธรรมทั้งแผนกธรรมและแผนกบาลีที่มีศิษยานุศิษย์เป็นจำนวนมาก ศิษย์ของท่านล้วนเจริญงอกงามในพระศาสนา เป็นกำลังสำคัญแห่งการคณะสงฆ์ทั่วสังฆมณฑล ยิ่งไปกว่านั้น ท่านยังมีสายสัมพันธ์เกื้อกูลพิเศษกับวัดราชบพิธ สถิตมหาสีมาราม ในฐานะเจ้าสำนักเรียนวัดราชบพิธในส่วนแห่งวัดอาษาสงคราม มีความมุ่งมั่นรับภาระสนองพระธุระของเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงชินวราลงกรณ และเจ้าพระคุณสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมฺพรมหาเถร) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ด้านการศึกษาและเผยแผ่ให้วัฒนาสถาพรมาอย่างต่อเนื่องยาวนานนับกว่า ๖ ศตวรรษ ทำให้วัดอาษาสงคราม มีพระเปรียญธรรม ๙ ประโยคหลายรูป เป็นสำนักศาสนศึกษาที่ได้รับการชื่นชมสรรเสริญของคณะสงฆ์และสาธุชนทั่วไป

เมื่อพิจารณาจากกัลยาณประวัติก็เป็นที่ประจักษ์ชัดว่า ท่านได้ค่อยๆ สั่งสมความดีงามตามสติกำลังโดยฐานานุรูปซึ่งดำรงอยู่ จากผู้น้อยไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ จากผู้ศึกษาไปสู่ความเป็นผู้ให้การศึกษา จากพระภิกษุธรรมดาไปสู่ความเป็นพระสังฆาธิการและบูรพาจารย์ผู้ทรงภูมิ แม้กระนั้นท่านก็มิได้ถือทิฐิมานะ ลำพองตนในความเป็นผู้มีสมณฐานันดรและสมณธรรม จึงครองความสงบ เยือกเย็น สันโดษ อดทน เมตตา เป็นอาภรณ์ประดับจริยางาม ตามอย่างนักปราชญ์สมฉายา “ธีโร” ในทุกสถาน นับว่าชีวิตของท่านเป็นตัวอย่างของผู้สั่งสมบุญไว้

ทีละน้อยจนเต็มปรี่ กระทั่งเป็นที่เชิดชูบูชาของมหาชนโดยทั่ว และสมตามพระพุทธานุศาสนี ที่ว่า

“บุคคลไม่ควรดูหมิ่นบุญว่า ‘บุญมีประมาณน้อยจักไม่มาถึง’ แม้หม้อน้ำยังเต็มด้วยหยาดน้ำที่ตกลงมาทีละหยาดๆ ได้ฉันใด, ธีรชนสั่งสมบุญแม้ทีละน้อยๆ ย่อมเต็มด้วยบุญได้ฉันนั้น.”

ขอถวายสักการะพระเดชพระคุณ **พระเทพกิตติเมธี (ธีโร)** ด้วยความนอบน้อมมา ณ อวสานกาลแห่งการบำเพ็ญกุศลศพ ด้วยความเคารพและรำลึกถึงคุณูปการทุกเมื่อไป.

(สมเด็จพระมหาวีรวงศ์)
กรรมการมหาเถรสมาคม
เลขานุการสมเด็จพระสังฆราช
เลขาธิการคณะธรรมยุต
แม่กองธรรมสนามหลวง

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม
๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

กราบอำลาอาลัย
พระเทพกิตติเมธี (โนรี ธีโร)
ที่ปรึกษาเจ้าคณะอำเภอจังหวัดสมุทรปราการ (ธรรมยุต)
และเจ้าอาวาสวัดอาษาสงคราม พระอารามหลวง

ท่านเจ้าคุณพระเทพกิตติเมธี (โนรี ธีโร) ที่ปรึกษาเจ้าคณะอำเภอจังหวัดสมุทรปราการ (ธรรมยุต) และเจ้าอาวาสวัดอาษาสงคราม พระอารามหลวง เป็นปูชนียบุคคล เป็นพระเถระผู้ใหญ่ที่ควรเคารพนับถือกราบไหว้บูชา เป็นที่พึ่งของพระสงฆ์ และสามเณร และประชาชนชาวสมุทรปราการ

กระผมในฐานะพุทธศาสนิกชน เคารพนับถือพระคุณท่านในฐานะที่ท่านเป็นพระเถระผู้ใหญ่ที่มีการประพฤติดี ปฏิบัติชอบ ตามหลักธรรมคำสอนที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงไว้เป็นแบบอย่างที่ดีของพระภิกษุสามเณรทั้งหลาย ตลอดชีวิตของการดำรงเพศบรรพชิต ท่านได้อบรมสั่งสอนภิกษุสามเณรและพุทธศาสนิกชนให้รู้จักและปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา การมรณภาพของพระเทพกิตติเมธี (โนรี ธีโร) ยังความเศร้าสลดแก่วงการคณะสงฆ์ พุทธศาสนิกชน และคณะศิษยานุศิษย์ อย่างยิ่ง ที่ได้สูญเสียพระเถระผู้ใหญ่ของคณะสงฆ์ภาค ๑ และคณะสงฆ์จังหวัดสมุทรปราการ นับเป็นการสูญเสียพระสงฆ์ผู้ทรงสมณศักดิ์ ที่เป็นพระสุปฏิปันโน พระผู้ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ อีกรูปหนึ่งของจังหวัดสมุทรปราการ ที่ชาวจังหวัดสมุทรปราการให้ความเคารพนับถือ

ขออำนาจแห่งกุศลผลบุญทั้งหลายและการประพฤติดี ปฏิบัติชอบที่พระคุณท่านได้บำเพ็ญมาตลอดในเพศบรรพชิต และพลังแห่งบุญกุศลที่พุทธศาสนิกชนซึ่งหลั่งไหลมาร่วมงานทำอุทิศถวาย ได้โปรดดลบันดาลให้ท่านเจ้าคุณพระเทพกิตติเมธี จงสำเร็จมรรคผล นิพพาน ดั่งที่ปรารถนานั้นเทอญ

(นายชาติชาย อุทัยพันธ์)
ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ
๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๒

เจ้าพระคุณ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ทรงโปรดรับการพระราชทานเพลิงศพ พระเทพกิตติเมธี (โนรี ธีโร)

เจ้าอาวาสวัดอาษาสงคราม พระอารามหลวง ตำบลตลาด อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

วันที่ ๕ - ๖ - ๗ - ๘ มีนาคม พ. ศ. ๒๕๖๓

ไว้ในพระสังฆราชูปถัมภ์

กำหนดการบำเพ็ญกุศล

วันพฤหัสบดีที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ (ขึ้น ๑๒ ค่ำ เดือน ๔)

เวลา ๑๔.๐๐ น. อัญเชิญหีบทองหีบพระราชทานแห่เวียนรอบเมรุปราสาทแล้วเชิญขึ้นตั้งบนจิตกาธาน

เวลา ๑๘.๓๐ น. พระสงฆ์ ๑๐ รูป สวดพระพุทธมนต์ (ภาษารามัญ)

- มีพระธรรมเทศนา ๑ กัณฑ์ (ภาษารามัญ)
- สวดพระอภิธรรม (ภาษารามัญ)

วันศุกร์ที่ ๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ (ขึ้น ๑๓ ค่ำ เดือน ๔)

เวลา ๐๗.๐๐ น. ถวายภัตตาหารเช้าพระภิกษุสามเณร

เวลา ๑๑.๐๐ น. ถวายภัตตาหารเพลพระภิกษุสามเณร

เวลา ๑๘.๐๐ น. พระสงฆ์สมณศักดิ์ ๑๐ รูป สวดพระพุทธมนต์

- พระสงฆ์สมณศักดิ์ ๑๐ รูป สวดมาติกาบังสุกุล
- มีพระธรรมเทศนา ๑ กัณฑ์
- พระสงฆ์ ๔ รูป สวดรับเทศน์
- สวดพระอภิธรรม

วันเสาร์ที่ ๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ (ขึ้น ๑๔ ค่ำ เดือน ๔)

เวลา ๐๗.๐๐ น. ถวายภัตตาหารเช้าพระภิกษุสามเณร

เวลา ๑๐.๓๐ น. พระสงฆ์สมณศักดิ์ ๑๐ รูป สวดพระพุทธมนต์

เวลา ๑๑.๐๐ น. ถวายภัตตาหารเพลพระสงฆ์ ๒๐๐ รูป

เวลา ๑๒.๐๐ น. พระสงฆ์สมณศักดิ์ ๑๐ รูป สวดมาติกาบังสุกุล

เวลา ๑๕.๐๐ น. พระสงฆ์สมณศักดิ์ ๘๙ รูป พิจารณาผ้าบังสุกุล

เวลา ๑๖.๓๐ น. พระสงฆ์สมณศักดิ์ ๑๐ รูป พิจารณาผ้าบังสุกุล พระราชทานเพลิง

วันอาทิตย์ที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ (ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๔)

เวลา ๐๗.๐๐ น. พระราชาคณะ ๓ รูป รับภัตตาหารสามหาบในการเก็บอัฐิ

เวลา ๑๐.๓๐ น. พระสงฆ์สมณศักดิ์ ๑๐ รูป เจริญพระพุทธมนต์ - ฉันเพล ในการฉลองอัฐิ

เวลา ๑๑.๐๐ น. ถวายภัตตาหารเพลพระสงฆ์ ๒๐๐ รูป

เวลา ๑๒.๐๐ น. พระสงฆ์สมณศักดิ์ ๑๐ รูป มาติกาบังสุกุล

สมเด็จพระมหาวีรวงศ์
เลขานุการสมเด็จพระสังฆราช
ประธานอำนวยการจัดงานฝ่ายสงฆ์

นายชาติชาย อุทัยพันธ์
ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ
ประธานอำนวยการจัดงานฝ่ายฆราวาส

พระเมธีธรรมสาร
ผู้รักษาการแทนเจ้าอาวาสวัดอาษาสงคราม พระอารามหลวง
ประธานดำเนินงาน

คณะสงฆ์วัดอาษาสงคราม อุบาสกอุบาสิกาและศิษยานุศิษย์
ดำเนินงาน

พระเทพกิตติเมธี (โนรี ธีโร)
เจ้าอาวาสวัดอาษาสงคราม พระอารามหลวง
ตำบลตลาด อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

ชีวประวัติ
พระเทพกิตติเมธี (โนรี ธีโร)
เจ้าอาวาสวัดอาษาสงคราม พระอารามหลวง
ตำบลตลาด อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

สถานะเดิม

พระเทพกิตติเมธี (ธีโร) นามเดิม โนรี นามสกุล เล็กสาคร เกิดเมื่อวันเสาร์ที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ.๒๔๗๓ ณ บ้านเลขที่ ๗ หมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านแพ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร เป็นบุตรของนายอิ๊ด เล็กสาคร นางทองคำ เล็กสาคร มีพี่น้องทั้งหมด ๘ คน

๑. นายสีราม เล็กสาคร เสียชีวิตแล้ว
๒. พระเทพกิตติเมธี เจ้าของประวัติ
๓. นายสุชีพ เล็กสาคร เสียชีวิตแล้ว
๔. นายสุกรี เล็กสาคร เสียชีวิตแล้ว
๕. นางสาวพรทิพย์ (ทองดี) เล็กสาคร
๖. นายบุญมี เล็กสาคร เสียชีวิตแล้ว
๗. นางสาลี่ สงสกุล
๘. พระปรีชา เล็กสาคร

อุปสมบทเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๖ เดือนมีนาคม พุทธศักราช ๒๔๙๓ ณ วัดราษฎร์ศรัทธากะยาราม ตำบลหลักสาม อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร โดยมีพระครูนิวิฐธรรมธาดา วัดราษฎร์ศรัทธากะยาราม ตำบลหลักสาม อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรปราการ เป็นพระอุปัชฌาย์

พระครูกันตสีลาจาร วัดราษฎร์ศรัทธากะยาราม ตำบลหลักสาม อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร เป็นพระกรรมวาจาจารย์ พระครูอาทรธรรมกิจ วัดอาษาสงคราม ตำบลตลาด อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นพระอนุสาวนาจารย์

วิทยฐานะ

พ.ศ. ๒๔๘๖ สำเร็จชั้นประถมปีที่ ๔ โรงเรียนวัดราษฎร์ศรัทธากะยาราม ตำบลหลักสาม อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

พ.ศ. ๒๔๙๒ สอบได้นักธรรมเอก วัดราษฎร์ศรัทธากะยาราม ตำบลหลักสาม อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร สำนักเรียนคณะจังหวัดสมุทรสาคร

พ.ศ. ๒๕๐๙ สอบได้ ป.ธ. ๕ วัดอาษาสงคราม ตำบลตลาด อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ สำนักเรียนวัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม กรุงเทพมหานคร

การปกครอง

พ.ศ. ๒๕๐๘ เป็นรองเจ้าอาวาสวัดราษฎร์ วัดอาษาสงคราม ตำบลตลาด อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

พ.ศ. ๒๕๒๕ เป็นผู้รักษาการแทนเจ้าอาวาสวัดราษฎร์ วัดอาษาสงคราม ตำบลตลาด อำเภอ พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

พ.ศ. ๒๕๒๖ เป็นเจ้าอาวาสวัดราษฎร์ วัดอาษาสงคราม ตำบลตลาด อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

พ.ศ. ๒๕๒๘ เป็นพระอุปัชฌาย์

พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นเจ้าคณะอำเภอจังหวัดสมุทรปราการ (ธรรมยุต)

พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นผู้รักษาการแทนเจ้าอาวาส พระอารามหลวง วัดอาษาสงคราม ตำบลตลาด อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นเจ้าอาวาสพระอารามหลวง วัดอาษาสงคราม ตำบลตลาด อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นที่ปรึกษาเจ้าคณะอำเภอจังหวัดสมุทรปราการ (ธรรมยุต)

งานการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๐๙ เป็นกรรมการสนามหลวงแผนกธรรม

พ.ศ. ๒๕๑๑ เป็นกรรมการสนามหลวงแผนกบาลี

พ.ศ. ๒๕๑๑ เป็นรองผู้อำนวยการศูนย์ธรรมศึกษาพิเศษโรงเรียนวิสุทธิกษัตรี – อาษาวิทยา

พ.ศ. ๒๕๒๖ เป็นเจ้าสำนักศาสนศึกษา วัดอาษาสงคราม ตำบลตลาด อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

พ.ศ. ๒๕๔๓-๒๕๔๔ เป็นผู้นำข้อสอบประโยคบาลีสนามหลวงในส่วนภูมิภาค วัดสารนาถธรรมาราม จังหวัดระยอง (ธรรมยุต)

พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๖ เป็นผู้นำข้อสอบประโยคบาลีสนามหลวงในส่วนภูมิภาค วัดชูจิตธรรมาราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ธรรมยุต)

พ.ศ. ๒๕๔๗-๒๕๔๘ เป็นผู้นำข้อสอบประโยคบาลีสนามหลวงในส่วนภูมิภาค วัดสารนาถธรรมาราม จังหวัดระยอง (ธรรมยุต)

ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรมและแผนกบาลี (มีวัดในสังกัดสำนักเรียนวัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

นักธรรมและบาลี ทั้งหมด ๑๒ วัด) สถิติการสอบบาลีตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๐ – ๒๕๖๒ ส่งเข้าสอบทั้งหมด ๑,๑๔๙ รูป สอบได้ ๓๐๑ รูป สถิติสอบนักธรรมตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๑–๒๕๖๑ ส่งเข้าสอบทั้งหมด ๓,๔๐๒ รูป สอบได้ ๒,๓๐๘ รูป สถิติสอบธรรมศึกษาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๑–๒๕๖๑ ส่งเข้าสอบทั้งหมด ๓,๓๒๘ คน สอบได้ ๒,๕๖๒ คน มีผู้สอบบาลีประโยค ป.ธ. ๙ ได้ จำนวน ๔ รูป คือ

พ.ศ. ๒๕๓๒ พระมหาเช้า ธานิสฺสโร สังกัดวัดอาษาสงคราม สำนักเรียนวัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม ปัจจุบันลาสิกขารับราชการทหารได้รับพระราชทานยศ "พันเอก" เป็นนายทหารนอกราชการประจำมณฑล ทหารบกที่ ๓๑

พ.ศ. ๒๕๔๒ พระมหาวิชาญ กลฺยาณธมฺโม สังกัดวัดอาษาสงคราม สำนักเรียนวัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม ปัจจุบัน ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์ที่ "พระศรีมงคลเมธี" เจ้าคณะอำเภอเมืองปทุมธานี–ลาดหลุมแก้ว (ธรรมยุต) เจ้าอาวาสวัดจันทน์กะพ้อ ปทุมธานี

พ.ศ. ๒๕๔๘ พระมหานิยม กิตฺติเมธี สังกัดวัดอาษาสงคราม สำนักเรียนวัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม ปัจจุบันได้รับพระราชทานสมณศักดิ์ที่ "พระศรีปริยัติมงคล" เจ้าคณะแขวงลำผักชี (ธรรมยุต) เจ้าอาวาสวัดลำผักชี กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๔๙ พระมหาสุชาติ สิริปญฺโญ สังกัดวัดอาษาสงคราม สำนักเรียนวัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม ปัจจุบันเป็นเจ้าคณะอำเภอสังขละบุรี เจ้าอาวาสวัดวังก์วิเวการาม อำเภอสังขละ จังหวัดกาญจนบุรี

งานสาธารณูปการ

พ.ศ. ๒๕๒๕–๒๕๖๒ งานก่อสร้างและบูรณปฏิสังขรณ์เสนาสนะต่างๆ เป็นจำนวนเงิน รวมทั้งสิ้น ๖๒,๘๕๖,๐๐๖.๐๐ บาท (หกสิบสองล้านแปดแสนห้าหมื่นหกพันหกบาทถ้วน)

เกียรติคุณพิเศษ

พ.ศ. ๒๕๓๘ ได้รับรางวัลเสมาธรรมจักร สาขาส่งเสริมพระพุทธศาสนาจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้รับปริญญาบัตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สมณศักดิ์

พ.ศ. ๒๕๑๔ เป็นพระครูสัญญาบัตรเทียบผู้ช่วยเจ้าอาวาสพระอารามหลวงชั้นโท (ทผชล.ชท.) ในราชทินนามที่

พระครูธีรสารปริยัติคุณ

พ.ศ. ๒๕๑๙ เป็นพระครูสัญญาบัตรเทียบผู้ช่วยเจ้าอาวาสพระอารามหลวงชั้นเอก (ทผชล.ชอ.) ในราชทินนามเดิม

พ.ศ. ๒๕๒๓ เป็นพระครูสัญญาบัตรเทียบผู้ช่วยเจ้าอาวาสพระอารามหลวงชั้นพิเศษ (ทผชล.ชพ.) ในราชทินนามเดิม

พ.ศ. ๒๕๒๙ ได้รับพระราชทานตั้งสมณศักดิ์ เป็นพระราชาคณะชั้นสามัญ ในราชทินนามที่ **พระปริยัติธีรวงศ์**

พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์ เป็นพระราชาคณะชั้นราช ในราชทินนามที่ **พระราชมุนี**

พ.ศ. ๒๕๔๙ ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์ เป็นพระราชาคณะ
ชั้นเทพ ในราชทินนามที่ **พระเทพกิตติเมธี**

พระเทพกิตติเมธี เป็นพระเถระที่มีความกตัญญูกตเวทีและเมตตามาก ก่อนนอนจะสวดมนต์ กราบพระพุทธรูปเสร็จแล้ว จะกราบพระรูปสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงชินวราลงกรณ (วาสนมหาเถร) ทุกวัน

พระเทพกิตติเมธี มีจิตใจที่กว้างขวางเมตตา เป็นศูนย์รวมศรัทธาพุทธศาสนิกชน เฉพาะผู้ที่มีเชื้อสายรามัญในเขตบางขุนเทียน (บางกระดี่) เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดปทุมธานี จังหวัดนนทบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดลพบุรี มีพระเถระผู้ใหญ่กล่าวถึงท่านว่า ท่านเป็นพระสังฆราชของรามัญในประเทศไทย และพระเทพกิตติเมธีได้ส่งเสริมศิษยานุศิษย์ ให้มีผลงานได้รับพระราชทานสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะ จนได้รับการแต่งตั้งจากคณะสงฆ์ให้เป็นเจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์หลายรูป เช่น

๑. พระราชสารสุธี รักษาการเจ้าคณะจังหวัดลพบุรี (ธรรมยุต) รักษาการเจ้าคณะจังหวัด นครปฐม–สุพรรณบุรี (ธรรมยุต) วัดตรีทศเทพ
๒. พระรามัญมุนี วัดราษฎร์ศรัทธากะยาราม เจ้าคณะจังหวัดสมุทรสาคร (ธรรมยุต) เจ้าอาวาสวัดราษฎร์ศรัทธากะยาราม
๓. พระศรีมงคลเมธี เจ้าคณะอำเภอเมืองปทุมธานี - ลาดหลุมแก้ว (ธรรมยุต) เจ้าอาวาสวัดจันทน์กะพ้อ พระอารามหลวง
๔. พระศรีปริยัติมงคล เจ้าคณะแขวงลำผักชี (ธรรมยุต) เจ้าอาวาสวัดลำผักชี

๕. พระกิตติญาณเมธี เจ้าคณะอำเมืองลพบุรี (ธรรมยุต) เจ้าอาวาสวัดกลาง
๖. พระกวีวรญาณ เจ้าคณะตำบลจังหวัดอ่างทอง (ธรรมยุต) เจ้าอาวาสวัดศุขเกษมธรรมิการาม
๗. พระเมธีธรรมสาร เจ้าคณะอำเภอจังหวัดสมุทรปราการ (ธรรมยุต) รักษาการเจ้าอาวาสวัดอาษาสงคราม พระอารามหลวง
๘. พระครูธีรคุณาธาร (ธัญวิชญ์ ทสฺสนีโย ป.ธ. ๓ , น.ธ.เอก, ศน.บ.) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระแท่นศิลาอาสน์ พระอารามหลวง จังหวัดอุตรดิตถ์

วาระสุดท้ายของชีวิต

พระเทพกิตติเมธี ได้ป่วยด้วยโรคเส้นโลหิตในสมอง (มีเลือดซึมในสมอง) โรคหัวใจ โรคความดัน และชราภาพ เป็นต้น มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลธนบุรีบ้าง โรงพยาบาลอื่นๆ บ้าง เมื่อมีอาการทุเลาลง แพทย์ได้อนุญาตให้กลับมาพักรักษาที่วัดอาษาสงคราม เป็นระยะเวลา ๓ ปี ๔ เดือน กระทั่งถึงวันที่ ๕ เดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ เวลา ๒๒.๑๐ น. ก็ได้ถึงแก่มรณภาพด้วยอาการอันสงบ แพทย์วินิจฉัยว่ามรณภาพด้วยโรคชรา ณ วัดอาษาสงคราม ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ สิริรวมอายุได้ ๘๙ ปี ๖๙ พรรษา

สารานุกรม
ไทย-มอญ

ฉบับมอญปากลัด

အဘိဓါန်သေံ - မန်

မန်ဍုင်ပက်လာတ်

จัดทำโดย

ศูนย์เรียนหนังสือภาษารามัญ

วัดอาษาสงคราม พระอารามหลวง อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ

สารานุกรม ไทย-มอญ ฉบับมอญปากลัด

အဘိဓါန်သေံ – မန်   မန်ဍုင်ပက်လာတ်

ศูนย์เรียนหนังสือภาษารามัญ วัดอาษาสงคราม พระอารามหลวง
อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ

ISBN : 978-616-543-212-2

พิมพ์ครั้งที่ ๒ : พ.ศ. ๒๕๖๓

จำนวน : ๔,๐๐๐ เล่ม

บรรณาธิการ : ปริญญา กุลปราการ

พิสูจน์อักษร : วาสนา กรานทอง

ผู้จัดทำ : วาสนา กรานทอง, ปริญญา กุลปราการ

ออกแบบปก : เติมสินธ์ วงศ์อนุ

ออกแบบรูปเล่ม : กมลา พิมพ์นวลศรี

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย
โทรศัพท์ ๐๒-๙๙๖-๗๓๙๒-๔, โทรสาร ๐๒-๙๙๖-๗๓๙๕

ศูนย์เรียนหนังสือภาษารามัญ วัดอาษาสงคราม พระอารามหลวง
อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ
โทรศัพท์ ๐๘๗-๐๑๗-๖๐๔๕, **๐๘๒-๔๕๙-๙๓๙๓**

คำนำ

ภาษามอญ เป็นภาษาในสายโมนิค ซึ่งเป็นสายหนึ่งในตระกูลภาษามอญ-เขมร ภาษาตระกูลมอญ-เขมร เป็นภาษาเก่าแก่มีมานานประมาณ ๔,๐๐๐ ปีมาแล้ว มีผู้ใช้ภาษานี้อยู่ประมาณ ๕,๐๐๐,๐๐๐ คน ภาษามอญนี้จัดอยู่ในตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติก (Austro-Asiatic Languages) ซึ่งเป็นภาษาที่ใช้กันอยู่ในแถบอินโดจีนและทางตะวันออกเฉียงเหนือของอินเดีย

ในการจัดทำหนังสือสารานุกรม ไทย-มอญ ฉบับมอญปากลัดเพื่อการอนุรักษ์ ในครั้งนี้ทางคณะผู้จัดทำได้ทุ่มเทแรงกาย แรงใจและสติปัญญาความสามารถอย่างเต็มที่ โดยความจริงแล้วการทำสารานุกรมภาษามอญไม่ใช่ของง่าย เพราะภาษามอญเป็นภาษาที่เก่าแก่ถือเป็นรากเหง้าของมอญที่มีความลึกซึ้งเป็นอย่างมาก การทำสารานุกรมฯ ในครั้งนี้นั้นมีความต่างของภาษาหนังสือและภาษาพูดที่ไม่เหมือนกัน และในการเขียนคำอ่านออกเสียงจากภาษามอญโดยใช้ตัวอักษรไทยอาจทำให้การอ่านออกเสียงไม่ตรงกับสำเนียงมอญดั้งเดิมเช่นกัน โดยผู้จัดทำได้พยายามเน้นภาษาหนังสือมากกว่าภาษาพูด เพื่อการสื่อสารได้กว้างมากขึ้น แต่ทางคณะผู้จัดทำก็พยายามรักษาภาษาถิ่นมอญปากลัดที่มีอัตลักษณ์เฉพาะไว้ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

หนังสือสารานุกรมภาษามอญฯ ฉบับนี้ จัดทำเพื่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น หากไม่มีการอนุรักษ์ไว้จะสูญหายไปอย่างน่าเสียดาย ซึ่งนครเขื่อนขันธ์หรือปากลัดของอำเภอพระประแดงเป็นแหล่งชุมชนมอญมีขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมท้องถิ่น ยังคงความเป็นอัตลักษณ์อย่างชัดเจน หากเยาวชนหรือผู้สนใจทั่วไปได้รับรู้ถึงที่มาที่ไปของประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์

ของตนเองพร้อมกับได้เรียนรู้ภาษาหนังสือมอญควบคู่ไปด้วยก็จะเกิดความตระหนักสร้างความภาคภูมิใจให้เกิดการอนุรักษ์และหวงแหนพร้อมที่จะสืบทอดเจตนาไปยังชนรุ่นหลังตลอดจนผู้สนใจได้ศึกษาค้นคว้าและเผยแพร่ต่อไป

อนึ่งการทำสารานุกรม ไทย-มอญ ฉบับมอญปากลัด เพื่อการอนุรักษ์ได้รับการสนับสนุนจาก คณะกรรมการกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม ที่เห็นความสำคัญกับการร่วมอนุรักษ์ในครั้งนี้ และในการจัดทำสารานุกรม ไทย-มอญฯ เป็นรูปเล่มขึ้นมาได้เพราะพระเดชพระคุณพระเทพกิตติเมธี เจ้าอาวาสวัดอาษาสงครามพระอารามหลวง ต.ตลาด อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ ที่มีเมตตาอนุเคราะห์ ให้คำปรึกษาแนะนำและตรวจทานหนังสือเล่มนี้ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์มากที่สุด พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกทุกประการ ทางคณะผู้จัดทำต้องกราบขอบพระคุณพระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณพระเทพกิตติเมธี และคณะกรรมการกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม พร้อมทั้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่มิได้เอ่ยนามมา ณ โอกาสนี้ โดยหนังสือสารานุกรมภาษามอญฯ เล่มนี้อาจเป็นเล่มแรก แต่เป็นเล่มแรกของการอนุรักษ์และพัฒนาหนังสือมอญ เพื่อจะได้มีเล่มต่อๆ ไปในการแก้ไขเพิ่มเติม หรือปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต เพื่อให้หนังสือภาษามอญคงอยู่ตลอดไป

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าสารานุกรม ไทย-มอญ ฉบับมอญปากลัด เพื่อการอนุรักษ์ จะเป็นประโยชน์ต่อท่านผู้อ่านในการค้นคว้าไม่มากก็น้อย หากมีข้อผิดพลาดโดยไม่เจตนา ทางคณะผู้จัดทำหนังสือสารานุกรม ไทย-มอญฯ ต้องขออภัยมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ปริญญา กุลปราการ

วาสนา กรานทอง

ผู้จัดทำ

คำนิยม

ขอแสดงความยินดีอย่างยิ่ง

อักขระ ตัวหนังสือแต่ละชนชาตินั้นก็ดี สำเนียง เสียงที่เปล่งออกมาก็ดี ย่อมแตกต่างออกไป ยากที่จะให้เหมือนกันทุกชนชาติ หนังสือเล่มนี้จะเรียกว่า สารานุกรมไทย-มอญ ฉบับมอญปากลัด ก็เรียกได้เพราะหนังสือเล่มนี้ได้จัดทำขึ้นจากคนมอญปากลัด อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ ได้ช่วยกันคิดค้นคำศัพท์ต่างๆ เต็มความสามารถ ถ้าท่านใดมีความรู้ มีความสามารถดีกว่านี้ ได้โปรดช่วยกันติติง ตักเตือนแนะนำ เพื่อจะได้นำไปแก้ไขเพิ่มเติมอักษรสำเนียงที่ผิดนั้นให้ดียิ่งขึ้น จะได้เป็นประโยชน์ต่อท่านที่อยากเรียนรู้จะได้จดจำ นำไปใช้ในกาลต่อไป

ข้าพเจ้าดีใจอย่างยิ่ง ต่อท่านที่ได้จัดทำ และพิมพ์หนังสือเล่มนี้ขึ้นมา ถึงแม้ว่าบางข้อ บางอักษรผิดเพี้ยนไปบ้าง ก็ไม่มีปัญหาใดๆ ทั้งสิ้น ข้าพเจ้าได้ตรวจทานหนังสือเล่มนี้เพียงเล็กน้อยรู้สึกดีใจมาก ที่ยังได้เห็นและยังมีผู้ที่มีความสามารถ มีความพากเพียรจนทำให้หนังสือเล่มนี้ออกมาสู่สายตาของท่านผู้มีความปรารถนาดี ต่อชนชาติมอญทั้งมวล

ขออนุโมทนา

(พระเทพกิตติเมธี)

เจ้าอาวาสวัดอาษาสงคราม พระอารามหลวง

ต.ตลาด อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ

คำนิยม

สารานุกรมไทย-มอญ ฉบับมอญปากลัด เป็นหนังสือที่ศูนย์เรียนหนังสือภาษารามัญ วัดอาษาสงคราม พระอารามหลวง จังหวัดสมุทรปราการ ได้จัดทำขึ้น เพื่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งปัจจุบันอำเภอพระประแดงถือเป็นแหล่งชุมชนที่มีความโดดเด่นอย่างมากในเรื่องวัฒนธรรมของชาวรามัญ โดยเฉพาะสถานที่และขนบธรรมเนียมประเพณีหลายอย่างที่มีอัตลักษณ์ จนสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศให้ไปเยือนปีละไม่น้อย

อย่างไรก็ดี การจะสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่นให้คงอยู่ หรือพัฒนาสืบทอดต่อไป จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องทีการศึกษาเรียนรู้ ผ่านจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่งอย่างต่อเนื่อง ซึ่ง “ภาษาหนังสือ” ก็เป็นสื่อสำคัญอีกสิ่งหนึ่งที่ช่วยในการอนุรักษ์และรักษาวัฒนธรรมเดิมให้คงอยู่ อีกทั้งยังเป็นหลักฐานที่สามารถสืบค้นและอ้างอิงได้ ดังนั้น การที่คณะผู้จัดทำสารานุกรมไทย-มอญ ฉบับปากลัด เพื่อการอนุรักษ์ ได้ดำเนินการจัดทำสารานุกรมดังกล่าวจนสำเร็จ จึงนับเป็นคุณูปการต่ออนุชนรุ่นหลัง รวมทั้งผู้ที่สนใจเรื่องราวของชาวรามัญให้สามารถศึกษาค้นคว้าได้ง่ายขึ้น ต้องอาศัยทั้งกำลังกาย กำลังใจและเจตนารมณ์อันแน่วแน่จึงจะทำได้สำเร็จ

กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม กรมส่งเสริมวัฒนธรรมได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น อันเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งของประเทศไทยที่มีความหลากหลายของวัฒนธรรมในแต่ละพื้นที่

และได้เห็นถึงความตั้งใจที่จะธำรงรักษา "ภาษามอญ" ซึ่งเป็นภาษาหนึ่งที่มีความเก่าแก่มากกว่า ๔,๐๐๐ ปี ให้คงอยู่ จึงได้ให้การสนับสนุนการจัดทำหนังสือสารานุกรมฉบับนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นจุดเริ่มต้นให้มีการพัฒนาภาษามอญที่เป็นรากเหง้าให้คงอยู่คู่กับชุมชนและสังคมไทยสืบไป

(นายชาย นครชัย)
อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

คำนิยม

คุณปริญญา กุลปราการ และคุณวาสนา กรานทอง เป็นชาวมอญปากลัดหรืออำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยเฉพาะคุณปริญญาเธอเป็นญาติที่มีความคุ้นเคยกับดิฉันมาตั้งแต่เด็ก และยังเป็นนักเขียนที่มีฝีไม้ลายมือคนหนึ่งทีเดียว ดิฉันได้เคยอ่านบทความที่เธอเขียนอยู่หลายฉบับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน "วารสารเสียงรามัญ" ซึ่งมีเนื้อหาและภาษาที่น่าสนใจยิ่ง แต่นั่นเป็นภาษาไทย ครั้นมาได้เห็น "สารานุกรมไทยมอญ" ก็ยิ่งทำให้ตื่นเต้นเป็นพิเศษ ดิฉันทราบว่าคุณปริญญาและคุณวาสนา สนใจเรียนรู้ภาษามอญมาเป็นเวลานานแล้ว แต่นึกไม่ถึงว่าจะเขียนสารานุกรมอีกด้วย นับเป็นความสามารถที่เปี่ยมด้วยความวิริยะ อุตสาหะ เธอเล่าว่าได้ใช้เวลาในการทำถึง ๑๑ ปี ดิฉันต้องยอมรับโดยดุษฎี เพราะภาษามอญมีความลึกซึ้งและยากกว่าแต่ละยุคแต่ละสมัยก็ยังมีความแตกต่างกัน ตลอดจนสำเนียงของแต่ละท้องถิ่นก็ยังแตกต่างกันอีกด้วยและที่พิเศษไปยิ่งกว่านั้นก็คือปัจจุบันนี้คนมอญเองก็สนใจในภาษามอญน้อยลง ดังนั้น ถ้าจะถามถึงประโยชน์ที่จะได้รับ ก็คงจะลดน้อยลงตามกันไปด้วย แต่คุณค่าด้านวัฒนธรรมนั้นช่างมากมายเหลือจะประมาณ เพราะภาษาและหนังสือมอญเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของคนมอญ คุณปริญญา และคุณวาสนา เป็นผู้ที่พยายามรักษาและสืบสานไว้มิให้สูญสลาย ดิฉันขอยกย่องและชมเชย และหวังว่าหนังสือสารานุกรมไทย-มอญเล่มนี้ คงจะเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจใคร่รู้และเป็นสมบัติสำคัญชิ้นหนึ่งของแผ่นดินสืบไป

(นางฉวีวรรณ ควรแสวง)
อดีตนายกสมาคมไทย-รามัญ
(พ.ศ. ๒๕๕๒ – พ.ศ. ๒๕๕๕)

คำนิยม

มอญเป็นชนชาติที่มีประวัติศาสตร์อันยิ่งใหญ่ และเก่าแก่ในภาคพื้นเอเชียอาคเนย์ ซึ่งเคยมีอิทธิพลในลุ่มน้ำอิรวดีและลุ่มน้ำเจ้าพระยานับพันปี โดยมีศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ ตลอดจนภาษาของตนเอง แต่สถานะการณ์บ้านเมือง ทำให้คนมอญต้องละทิ้งถิ่นฐานบ้านเรือน หนีภัยสงคราม เพราะบ้านเมืองตกเป็นของข้าศึกศัตรู จึงต้องลี้ภัยเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารในเมืองไทย ด้วยพระมหากรุณาธิคุณของพระเจ้าอยู่หัวของไทยทุกพระองค์ คนมอญจึงอยู่ในผืนแผ่นดินไทยด้วยความสงบสุข และช่วยกันรักษาวัฒนธรรมต่างๆ ของมอญให้คนรุ่นหลังได้รับรู้ถึงประวัติศาสตร์ชาติมอญ เพื่อช่วยกันรักษาสืบทอดต่อไปไม่ให้สูญหาย

ภาษา จะเป็นภาษาพูด หรือภาษาเขียน ก็คือสัญลักษณ์ที่สื่อความหมายให้เกิดความเข้าใจกันของชนชาติต่อชนชาติ ปัจจุบันมีผู้อ่านภาษามอญได้มีน้อยมาก แม้แต่ผู้ที่พูดภาษามอญก็หายากเข้าทุกที ภาษามอญจึงนับวันจะหมดไป เนื่องจากภาษาใดก็ตามไม่มีใครพูดใครเขียน ภาษานั้นย่อมมีโอกาสสูญได้ คนมอญในเมืองไทยหากหมดคนรุ่นเก่าเห็นทีจะไม่มีใครอ่านหนังสือมอญออกทั้งๆ ที่มีตำราภาษามอญที่ต้องศึกษาค้นคว้าอีกมาก

การจัดทำสารานุกรมไทย-มอญ ฉบับมอญปากลัด ซึ่งได้จำแนกถึงลักษณะพยัญชนะภาษามอญ สระภาษามอญ ตัวเลขมอญ พร้อมมีคำอ่านแนบให้รู้กำกับไว้ด้วย ทำให้ผู้สนใจใคร่ศึกษาได้เข้าใจง่ายขึ้น ซึ่งเป็นแรงใจ

ให้ชนรุ่นหลังได้ศึกษา และพร้อมที่จะพัฒนาหนังสือมอญ สำหรับการค้นคว้า ความเป็นไป เป็นมา ของมอญได้เป็นอย่างดี

ณ โอกาสนี้ จึงใคร่ขอแสดงความชื่นชม ในการจัดทำสารานุกรมไทย-มอญ ฉบับมอญปากลัด ซึ่งเป็นสารานุกรมที่มีประโยชน์ ในการเชื่อมต่อภาษาได้เป็นอย่างดี เป็นสารานุกรมไทย-มอญ ที่ควรค่าแห่งการสืบค้น และการอนุรักษ์ เพื่อให้เกิดการพัฒนาหนังสือภาษามอญ ในโอกาสต่อๆ ไป

(นางจามรี คชเสนี)
อดีตคณบดีคณะนาฏศิลป และดุริยางค์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี

ความเป็นมาของภาษามอญ

ภาษามอญ เป็นภาษาในสายโมนิค ซึ่งเป็นสายหนึ่งในตระกูลภาษามอญ-เขมร ภาษาตระกูลมอญ-เขมร เป็นภาษาเก่าแก่มีมานานประมาณ ๔,๐๐๐ ปีมาแล้ว มีผู้ใช้ภาษานี้อยู่ประมาณ ๕,๐๐๐,๐๐๐ คน ภาษามอญนี้จัดอยู่ในตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติก (Austro-Asiatic Languages) ซึ่งเป็นภาษาที่ใช้กันอยู่ในแถบอินโดจีนและทางตะวันออกเฉียงเหนือของอินเดีย

ลักษณะภาษามอญ

พระยาอนุมานราชธนได้กล่าวถึงภาษามอญไว้ว่า "ภาษามอญนั้นมีลักษณะเป็นภาษาคำโดดซึ่งมีรูปภาษาคำติดต่อปนอยู่ด้วย"

ลูซ (Luce) ได้ให้คำอธิบายเพิ่มเติมว่า ภาษามอญ อาจกล่าวได้ว่าเป็นภาษาคำโดดมาแต่เดิม แต่เหตุที่กลายเป็นภาษาคำติดต่อได้นั้นเนื่องจากได้รับอิทธิพลของภาษาในสายออสโตรเนเซียนเข้าไปปะปนด้วยเหตุผล ๒ ประการคือ

ประการที่ ๑ การรุกรานของกลุ่มชนเชื้อชาติมลายู เข้าไปในดินแดนมอญ

ประการที่ ๒ การอพยพลงมาทางใต้ของชาติพันธุ์ต่างๆ ที่มีภาษาต่างกันทั้งสองสายในดินแดนแถบแหลมอินโดจีน แต่ดั้งเดิมนั้นภาษามอญจัดเป็นภาษาที่มีหมวดคำพื้นฐาน หรือคำศัพท์ร่วมเชื้อสาย (Cognate word) ร่วมกันอยู่มากและเป็นภาษาที่มีลักษณะ ภาษาคำโดด แต่ต่อมาได้รับอิทธิพลของภาษาตระกูลออสโตรเนเซียน ซึ่งมีหมวดคำ รากศัพท์ชนิด ๒ พยางค์ (Disyllable base) เข้ามาประสมทำให้คนมอญโบราณ พยายามที่จะสร้างคำสองพยางค์ขึ้น โดยการแทรกสระตรงส่วนที่จะกลายเป็นพยางค์หน้าของคำสองพยางค์ ที่สร้างขึ้นจากคำเดิมหนึ่งพยางค์และเน้นการออกเสียงในพยางค์ที่สอง ไม่เน้นเสียงที่พยางค์หน้า ซึ่งได้แทรกสระลงไปแล้ว ทำให้เกิดคำสองพยางค์ขึ้น

สรุปความว่า คำในภาษามอญ จะมีลักษณะเป็นคำพยางค์เดียวหรือสองพยางค์ ส่วนคำหลายพยางค์เป็นคำที่ได้รับอิทธิพลจากภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาบาลีและสันสกฤต และคำที่เกิดจากการเติมหน่วยคำผสานดังที่กล่าวมาแล้ว

ภาษามอญ เป็นภาษาที่มีโครงสร้างไม่ซับซ้อน ไม่มีการผันคำนามคำกริยา ตามกฎบังคับทางไวยากรณ์ ประโยคประกอบด้วย ประธาน กริยา และกรรม

ทั้งนี้ภาษามอญเป็นภาษาเก่าแก่ถือเป็นรากเหง้าของมอญที่มีความลึกซึ้งเป็นอย่างมาก เป็นภาษาที่มีการใช้สื่อสารในหลากหลายพื้นที่การออกเสียงสำเนียงแต่ละท้องถิ่นจะมีความแตกต่างกัน อย่างไรก็ดีการทำสารานุกรมฯ ในครั้งนี้นั้นมีความต่างของภาษาหนังสือและภาษาพูดที่ไม่เหมือนกัน และในการเขียนคำอ่านออกเสียงจากภาษามอญโดยใช้ตัวอักษรไทยอาจทำให้การอ่านออกเสียงไม่ตรงกับสำเนียงมอญดั้งเดิม

พยัญชนะภาษามอญ ๓๕ ตัว

က ก๊ะ	ခ ขะ	ဂ เกี๊ยะ	ဃ เฆียะ	ၚ เงียะ
စ จ๊ะ	ဆ ชะ	ဇ เจี๊ยะ	ၛ เฌียะ	ဉ เญี่ยะ
ဋ ฏ๊ะ	ဌ ฐะ	ဍ ด๊ะ	ဎ เฒียะ	ဏ ณะ
တ ต๊ะ	ထ ถะ	ဒ เดี๊ยะ	ဓ เธียะ	န เนี่ยะ
ပ ป๊ะ	ဖ ผะ	ဗ เบี๊ยะ	ဘ เภียะ	မ เมี่ยะ
ယ เยี่ยะ	ရ เรียะ	လ เลี่ยะ	ဝ เวียะ	သ ซะ
ဟ ฮะ	ဠ ฬะ	ၜ บ๊ะ	အ อ๊ะ	ၝ เบี่ยะ

สระภาษามอญ ๑๒ ตัว

สระสำเร็จ	အ อ๊ะ	အာ อา	ဣ อิ	ဤ อี	ဥ อุ๊	ဦ อู
	ဨ เอ	အဲ อัว	ဩ เอา	အဴ อาว	အံ อ็อม	အး อ๊ะฮ์
สระผสม	– อ๊ะ	–ာ,–ါ อา	–ိ อิ	–ီ อี	–ု อุ๊	–ူ อู
	ေ– เอ	–ဲ อัว	ေ–ာ เอา	–ဴ อาว	–ံ อ็อม	–း อ๊ะฮ์

เลขมอญ ๑๐ ตัว

၁ มัว	၂ บา	၃ ป๊อย	၄ ปอน	၅ เม็ยะซอน
၆ ตะราว	၇ ทะโป๊วะ	၈ แตะจำ	၉ แตะจิ็ด	၁၀ เจ๊อาะ

สารบัญ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
กฐิน	เหละเหละห์	လလး
กด	เดอ	ၚ်္ဍု
กดขี่	เดอดั้ก	ၚ်္ဍုၚ်္ဍုက်
กดคอ	เดอเกาะห์	ၚ်္ဍုကအ်
กดหัว	เดอดั๊บ	ၚ်္ဍုကၠိုပ်
กตัญญู (รู้คุณ)	แตมกุ้น	တိဂုန်
กบ	แง่ย	ၚ်
กบนา	แง่ยค๊อกห์	ၚ်ခံက်
กบไสไม้	กากก์	ကိုက်
ก้ม	แกะจางญ์	ဂစိုၚ်
กรรไกร	เค้บกราย	ခေပ်ကြဲာ
กรรไกรหนีบหมาก	กะนายซ๊อด	ကဏဲာသတ်
กรรม	กอม	ကံ
กรวดน้ำ	กะเราะห์ดาจ	ကရိုဟ်ဍုဝ်
กรอบ,เปราะ	กะโรม	ကရောမ်
กระจก	แต่ะโหง่	ဒ္ဍောဝ်
กระจ่า (ที่ตักอาหาร, ทัพพี)	จะวัก	စဝုက်

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
กระจ่าตักแกง (ที่ตักแกง)	จะวักเติ๊กฟะ	စဝုက်တုက်သွ
กระเจี๊ยบ(ใบ)	คะเจ๊บ	ခစေပ်
กระชาย	กะดั๊บซาว	ကိုပ်သ်
กระซิบ	กะเซีย	ကသေဲ
กระแซะ	เบ๊ด	ၜေတ်
กระดาน	คะตอ(ฮะตอ)	ခတု်
กระดานชะนวน	คะตอแก่ะโนน่	ခတု်ဂနန်
กระดาษ	จักคาว	စက်ခေါ
กระดูก	จุ่ด	စုတ်
กระดูกงู	จุ่ดซุ่ม	စုတ်ဖြုံ
กระโด้ง	กะนาย	ကၞာဲ
กระโดด (ย่ำอยู่กับที่)	ตอง	ဒံင်
กระโดด (ลงข้างล่าง)	ชัง	ဆင်
กระโดด (สูง, ขึ้นข้างบน)	ทะลั่ด	ထလာ်
กระโดดน้ำ	ทะลั่ดดาจ	ထလာ်ဍာ်
กระโดดน้ำ	ชังดาจ	ဆင်ဍာ်
กระได	กะนานญ์	ကၞိန်

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
กระต๊าด(ฝัก)	บอกะต้าด	ၜဲကဒာတ်
กระต่าย(สัตว์)	แปะต่าย	ဗတာဲ
กระต่ายขูดมะพร้าว	คะวัด	ခဝါတ်
กระแต	กะน๊อยยอน	ကၞိယန်
กระเถิบไปหน่อย	กะเทมอาหยิห์	ကထေမ်အာညိ
กระโถน	ทะมายตัว	ထၟာဲတဲ
กระท้อน	ตอ	တို်
กระท่อม	ตายย์	တာဲ
กระทะ	กะแทะห์	ကဓ
กระทิง(ปลา)	กะฮะน่านเจิน	ကဟာနာန်စိင်
กระเทียม	กะซอนแปะตาญ	ကသိုန်ဗတာင်
กระบอก	ดอญู	ဍေုင်
กระบอกไม้ไผ่	ดอญูตุ้น	ဍေုင်ဒုန်
กระบือ	เปรียง	ပြေင်
กระบุง	แนะห์	န
กระผม	อัวเดิ๊ด	အဲဍိုက်
กระสอบ	หรากฮ์	ရိုက်

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
กระสือ	แปะมุยย์	ဗမုဲ
กระสุน	แม่ะกอม	မကမ်
กระหายน้ำ	ทังดาจ	ထင်ဍာ်
กราม	อะงาบ	အၚာပ်
กรุงเทพฯ	เดิงบังก๊อก	ဍုင်ၜင်ကံက်
กล้วย	ปร้าด	ဗြာတ်
กล้วยตาก	ปร้าดเป้ต	ဗြာတ်ပေတ်
กล้วยตานี	ปร้าดแมะห์	ဗြာတ်မ
กล้วยน้ำว้า	ปร้าดดาจเต๊าะห์	ဗြာတ်ဍာ်တှ်
กล้วยหอม	ปร้าดซะละ	ဗြာတ်သ္လ
กลอง	แทะเปิ้น	ဓိုန်
กลองยาว	แทะเปิ้นเติ่งทู่	ဓိုန်တုင်ရူ
กลักไม้ขีดไฟ	คะรักปะโมด	ခရက်ပွတ်
กลั้นใจ	อองอิเวิ่ม	အံင်အိဝို
กลับบ้าน	กะเลียงฮ๊อย	ကလေင်သ္ၚိ
กลัวตาย	พ๊อตช้อด	ဖေက်ချိုတ်
กลาง	อะโต่	အဒေါဝ်

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
กลางคืน	แปะตอม	ဗတမ်
กลางเดือน	อะโต่กิเต๊าห์	အဒေါဝ်ဂိတု
กลางวัน	อะโต่ตะงัว	အဒေါဝ်တ္ၚဲ
กล่าวหา	กล้ายตุ้ห์	ဂ္လဲဒုဟ်
กลิ่น	คะเมาว์	ခမူ
กลิ่นดอกไม้	คะเมาว์กาว	ခမူကာ်
กลิ่นหอม	คะเมาว์มู่	ခမောမူ
กลืนไม่ลง	งิ๊ดเหอะจิ๊ห์	ငိုတ်ဟွံစိဟ်
กลุ่ม	ทะเกาะห์	ထကအ်
กลุ้มใจ	โต๊ะแตะต่ากจอด	ဒု်ဒဒိုတ်စိုတ်
กวน	ทะกอ	ထက်ု
กวนกล้วย	ทะกอปร๊าด	ထက်ုဗြာတ်
กวนกาละแม	กวาญทะกอ	ကွာင်ထက်ု
กวนมะม่วง	ทะกอเกร๊ก	ထက်ုကြုက်
กวนสับปะรด	ทะกอคะนัด	ထတ်ုခနာတ်
กวาง	กร่าย	ဂြဲ
กวาดคอ	กล่อกเก๊าะห์	ဂ္လံက်ကအ်

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
กวาดถนน	โก๊วกแทะป่าน	ကွဟ်ဓဗါန်
กวาดทาง	โก๊วกล่อง	ကွဟ်ဂၠံင်
กวาดบ้าน	โก๊วกฮ๊อย	ကွဟ်သ္ၚိ
กวาดวัด	โก๊วกเภ่	ကွဟ်ဘာ
กษัตริย์	ตะละต๊อย	တလတိ
กอ (กลุ่ม ก้อน)	กะมอ	ကၟု
ก่อน	กลา	ကၠာ
ก้อย(นิ้ว)	เกนตอว์	ကေန်တဲ
กะลา	แกะแน่ย	ဂ္ဍာ
กัด	กิ๊ด	ကိတ်
กางเกง	กางเกิน	ကင်ကိင်
กางเกงขายาว	กางเกินจ่างเกลิ่น	ကင်ကိင်ဇိုင်ဂၠိင်
กางเกงขาสั้น	กางเกินจ่างเกละ	ကင်ကိင်ဇိုင်ဂၠေံ
กางเกงใน	กางเกินอะดอว์	ကင်ကိင်အဍဲ
ก้างปลา	จุ่ดก๊ะ	ဇုတ်က
กานพลู/ต่างหู	ปะกาววาญ	ပက်ဝါင်
กามโรค	โยอว์เดิง	ဃဲဍုင်

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
กินลม	เจี๊ยกฺยา	စကျာ
กุ้ง	งฺุ่ย	ငုဲ
กุศล	เก๊าซอ	ကုသ်ု
กู/ฉัน	อัว	အဲ
เกรงใจ	ฮญาจอด	ညာစိုတ်
เกรงใจ	กญาจ๊อด	ကညာစိုတ်
เกลียด	ดุ๊ห์	ဍုဟ်
เกลียดหน้า	ดุ๊ห์เมิ๊ก	ဍုဟ်မုက်
เกลือ	เบอ	ဗ်ု
เก่า	ตะเรม	တြေံ
เกิด	กะตอโต๊ะห์	ကတ်ုဒှ်
เกิน	กลั่ง	ဂၠိုင်
เกี่ยว	โรด	ရတ်
เกี่ยวข้าว	โรดเซ๊าะ	ရတ်သြောံ
แก่	แป๊ะยุซ์	ဗျု
แกง	ฟ๊ะ	သွ
แกงกบ	ดุนฟ๊ะแง่ะ	ဍုန်သွငှ်

ก

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
กินลม	เจี๊ยกฺยา	စကျာ
กุ้ง	งุ่ย	ငုဲ
กุศล	เก๊าซอ	ကုသို်
กู/ฉัน	อัว	အဲ
เกรงใจ	ฮญาจอด	ညာစိုတ်
เกรงใจ	กญาจ๊อด	ကညာစိုတ်
เกลียด	ดุ๊ห์	ဍုဟ်
เกลียดหน้า	ดุ๊ห์เม๊ิก	ဍုဟ်မုက်
เกลือ	เบอ	ဗို
เก่า	ตะเรม	တြေံ
เกิด	กะตอโต๊ะห์	ကတိုဒှ်
เกิน	กลั่ง	ဂြိုင်
เกี่ยว	โรด	ရတ်
เกี่ยวข้าว	โรดเซ๊าะ	ရတ်သြောံ
แก่	แป่ะยุซ์	ဗျု
แกง	ฟ๊ะ	သွ
แกงกบ	ดุนฟ๊ะแง่ะ	ဍုန်သွင်

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
แกงเนื้อ	ฟ๊ะชุน	သ္ၚချန်
แกงปลา	ฟ๊ะก๊ะ	သ္ၚကာ
แกงผัก	ฟ๊ะคะเน	သ္ၚခနေ
แกงส้ม	ฟ๊ะคะจ๊ะห์	သ္ၚခစး
แกว่งเปล	คะวุ่ยคะเรียง	ခဝုဲခရေၚ်
โกนผม	ก๊ะห์ซก	ကးသော်
โกย	ทะโบว์	ထဗေါဝ်
โกรธ	เทีย	ထေဲ
โกรธเคือง	แหละเฮิกฮ์	လဟ္ၚက်
โกหก	ปะลี	ပလိ
ใกล้	โกร่บ	ကြပ်
ไก่	จาญ	စာၚ်
ไก่ขัน	จาญเกร่ย์	စာၚ်ဂြဲ
ไก่แจ้	จาญเด	စာၚ်ဍေဝ်
ไก่ชน	จาญเจ้อ	စာၚ်ဇို
ไก่ป่า	จาญเกริบ	စာၚ်ဂြိုပ်
ไกล	หั่ว	ဇ္ၚော
ไกว	คะวุ่ย	ခဝုဲ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ขด,คุดคู้	กะเวน	ကဝေန်
ขดๆ,งอๆ	กะเวนกะวะฮ	ကဝေန်ကဝး
ขน	โซก	သော်
ขน,ผม	กะโซก	ကသော်
ขนตา	กะโซกโหม๊ด	ကသော်မတ်
ขนม	กวาญ	ကွာင်
ขนมกะเบื้อง	กวาญกะเวียก	ကွာင်ကဝေက်
ขนมจีน	คะนอม	ခ္နမ်
ขนมถ้วย	กวาญโคก	ကွာင်ခော်
ขนาด,ประมาณ,ผิดพลาด	ฮมา	မှာ
ขนุน	ปะเนาะ	ပ္နဟ်
ขม	กะตัง	ကတင်
ขมวด,เกล้า,มวย	ทะกอด	ထကတ်
ขมิ้น	มิด	မိတ်
ขมิ้นขาว	มิดเกริก	မိတ်ကြုက်
ขโมย	ปะล๊อด	ပလတ်
ขยัน	ตะเง๊าะ	တငၟံ
ขยำ	ชอน	ဆိုန်

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ขลุ่ย	กะโลด	ကလောတ်
ขลุ่ย	ตะโลด	တလောတ်
ขวด	ปะลาง	ပလင်
ข่วน,เกา	กวาด	ဂွါတ်
ขวบ	อะคา	အခါ
ขวัญหาย	เปิงคะมาวแต่ห์	ပုင်ခမူဒ်
ขว้าง,ปา	โก๊ละฮ	ကၠဟ်
ขวาน	หมุ่ย	မုဲ
ขวานผ่าฟืน	หมุ่ยกะเรียกโอ๊ะ	မုဲကရေက်အောၚ်
ขวิด	เจ่อ	ဇု
ขอ (การขอ)	อ๊าด	အာတ်
ขอกิน	อ๊าดเจี๊ย	အာတ်စ
ข้อความ	แก่ะล่าน	ဂလာန်
ของเก่า	โกร่บตะเรม	ဂြပ်တြေံ
ของขลัง	โกร่บเติ่ง	ဂြပ်ဒုင်
ของโจร	โกร่บคะแหละ	ဂြပ်ခလ
ของใช้	โกร่บเจี๊ยกา	ဂြပ်စကာ
ของดี	โกร่บเคาะ	ဂြပ်ခိုဟ်

ข

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ของเมืองนอก	โกร่บเดิงแหละแง๊ะ	ဂြပ်ဍုင်လ္ဍး
ของร้อน	โกร่บกะตาว	ဂြပ်ကတၠ်
ของลับ	อังแกะ	အင်ဂ
ของเล่น	โกร่บว่อน	ဂြပ်ဝေင်
ของวัด	โกร่บเภ่	ဂြပ်ဘာ
ของว่าง	โกร่บเจี๊ยว่อญ	ဂြပ်စဝေင်
ของสงฆ์	โกร่บซัง	ဂြပ်သင်
ของหมดตลาด	โกร่บอ๊อดพุญา	ဂြပ်အတ်ဖျာ
ของหวาน	โกร่บดั้ด	ဂြပ်ဍာတ်
ของแห้ง	โกร่บเก๊อะห์	ဂြပ်ကၟ်
ของใหม่	โกร่บตะม๊อย	ဂြပ်တၟိ
ของไหว้	โกร่บกะเล๊าะห์	ဂြပ်ကလအ်
ขอดเกล็ดปลา	คะแจ๊ะก๊ะ	ခစေဟ်က
ขอทาน	อ๊าดเจี๊ยะ	အာတ်စ
ขอโทษ/ขออภัย	อ๊าดตุ้ห์	အာတ်ဒုဟ်
ขอบคุณ.ขอบใจ	ตังกุ่น	တင်ဂုန်
ข้อมือ	ตังตั่ว	တင်တဲ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ขอไม้ไผ่	อ๊าดชุตุ้น	အာတ်ဆုဒုန်
ข้อไม้ไผ่	ตังตุ่น	တင်ဒုန်
ขอยืม	แกะเล่ะ	ဂလေအ်
ขอยืมข้าวสาร	แกะเล่ะฮ๊าว	ဂလေအ်သ္ၚု
ขอยืมเงิน	แกะเล่ะซอน	ဂလေအ်သြန်
ข้อศอก	ตังตัวอ	တင်တဲ
ขัง	กราง	ကြိုင်
ขัง,กัก	กราง	ကြိုင်
ขัดใจ,ตั้งใจ	ป๊ะจ๊อด	ပစိုတ်
ขัดสมาด,ขัดสมาธิ	ตักทะวาย	တက်ထဝ်ါ
ขัดหู	แหละแหน่งกะโต	လနင်ကတောဝ်
ขัน	ซะลาง,ฮะลาง	သ္ဒိုင်
ขันตักน้ำ	ซะลังเติ๊กดาจ	သ္ဒိုင်တုက်ဍာ်
ขับร้อง	แตะเยฮฺ	ဒယေ်
ขา	จ่าง	ဇိုင်
ข่า	กะเวิญ	ကဝိင်
ข้า	อัว	အဲ

ข

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ขาก	คาจ	ခါက်
ขากรรไกร	ทะมัง	ထမင်
ข้างขึ้น	กิเต๊าว์ม๊อก	ဂိတုမံက်
ข้างขึ้น	ล่ากจุโมก	လက်မံက်
ข้างนอก,ด้านนอก	แหละแหงะ	လငုး
ข้างใน,ภายใน	อะดัว	အ္ဍဲ
ข้างแรม	กิเต๊าว์เจียะเหวียก	ဂိတုစွေက်
ข้างแรม	ล่ากจุเหวียก	လက်စွေက်
ข้างๆ	ทะกัว	ထကဲ
ขาช้าง	จ้างเจิญ	ဇိုင်စိင်
ขาดใจ	อ๊อดอะเยิ่ม	အိုတ်အယို
ขาดตลาด	อ๊อดพุยา	အိုတ်ဖျာ
ขาดทุน	ป๊อดตอม	ပိုတ်တမ်
ขาดมือ	อ๊อดตอว์	ဒေက်တဲ
ข้าพเจ้า	อัวเดิ๊ด	အဲဍိုက်
ข้าม	เกลาะ	ကြောံ
ข้ามฝั่ง	เกลาะซังฮะเต๊ะ	ကြောံသင်ဟတေဟ်

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ขาย	เซาะ	သွံ
ขายของ	เซาะเจี๊ย	သွံစ
ขายชาติ	เซาะเจี่ยเกา	သွံဇကူ
ขายตัว	เซาะเจียะเก๊า	သွံဇကု
ขาว	ปุ๊	ဗု
ข้าว	เปิง	ပုင်
ข้าวกระยาทิพย์	เปิงติบ	ပုင်ဒိပ်
ข้าวทิพย์		
ข้าวกล้อง	ฮ้าวกะซอง	သ္ၚုကဆံင်
ข้าวกล้า	เซาะแมะห์	ေသြာံမ
ข้าวเกรียบ	กวาญโกรกเกรก	ကွာင်ဂြုက်ဂြေက်
ข้าวจ้าว	เฮ้าห์	သ္ၚု
ข้าวแช่	เปิงด้าจ	ပုင်ဍာ်
ข้าวต้ม	เปิงบอฮ์	ပုင်ဗိုဟ်
ข้าวตอก	คะกะ	ခက
ข้าวตาก	เปิงโม่	ပုင်မောဝ်
ข้าวทิพย์	เปิงติบ	ပုင်ဒိပ်

ข

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ข้าวโพด	เซาะโก่น	သြောံဂန်
ข้าวมธุปายาส	เปิงปะมอน	ပုင်ပမန်
ข้าวมัน	เปิงกลอญ	ပုင်ကၠေင်
ข้าวเม่า	ปะงาน	ပၚါန်
ข้าวสวย	เปิงคะรัว	ပုင်ခရဲ
ข้าวหมาก	ลดชา	လတ်ဆာ
ข้าวหลาม	คะลาม	ခလာံ
ข้าวเหนียว	ปะลอญ	ပလေင်
ข้าวเหนียวดำ	ปะลอญแหละจ๊อก	ပလေင်လစံက်
ข้าวใหม่	ฮ้าวตะม๊อย	သ္ဍုတိုၟ
ขาอ่อน	ตอมตี่	တမ်ဒဳ
ขี่	ดั้ก	ဍိုက်
ขี่(ช้าง,ม้า)	กะดั้ก	ကၠိုက်
ขี้,อุจจาระ	เอิ้ด	အိက်
ขี้เกลือ	เอิ้ดเบอร์	အိက်ၜု
ขี้เกียจ	แหละหนุ่หลี	လနုဟ်လဳ
ขี้ไคล	เอิ๊ดแก่ะมิฮ	အိက်ဂိုဟ်

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ขีด	ซะรัก	သရက်
ขีด,เขียน	คะรัก	ခရက်
ขี้เต่า	เอิ๊ดปาญูกะนัก	အိက်ပါင်ကွက်
ขี้เถ้า	เอิ้ดปะตอญ	အိက်ပတောင်
ขี้มูก	เอิ๊ดหมุ่ห์	အိက်မုဟ်
ขี้แมลงวัน	เอิจจรุ่ย	အိက်ရှ် ,အိကရှယ်
ขี้ไม่ให้หมากิน	เอิ๊ดเหอะกลอเจี๊ย	အိက်ဟွံကိုက်ဍ်ုစ
ขี้สนิม	เอิจซะเนิญ	အိက်သွိင်
ขี้เหล็ก	เอิ้ดปะซัว	အိက်ပသဲ
ขี้เหล็ก	แป่ค๊าด	ဗာခါတ်
ขึ้น	ตอน	တိုန်
ขึ้นชื่อ	หนุ่มเญี่ยะหมุ	နွံယှုု
ขึ้นหม้อ	ตอนทะมาย	တိုန်ထ္ၜဲာ
ขึ้นหา	ตอนกล่าย	တိုန်ဂ္ၜဲာ
ขูด(มะพร้าว)	ขวั๊ด	ခွာတ်
ขูด,โกน	กะฮ	ကား
ขูดมะพร้าว	ขวั๊ดซอตแปร่ะห์	ခွာတ်သတ်ဗြဴ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
เข็ญใจ	ต๊ากว๊าด	ဒိုက်ဝါတ်
เข็ด	กะยอ	ကယဝ်
เข็ด,ขยาด	ตะยอว์	တယျဝ်
เข็ดฟัน	คะเกเงียก	ခကောဝ်ငှေက်
เขต,บริเวณ	ซอาญ	သအာင်
เข็นข้าว	แจ๊กเซาะ	ဇက်သြောံ
เข็ม	ตะเนิน	တၞိင်
เข็มขัด	เจิกก่อดแกะเนิญ	ဇုက်ဂတ်ဂၞိန်
เข็มขัด	เจิ้กแกะเนิญ	ဇုက်ဂၞိန်
เข็มเย็บผ้า	ตะเนิญเจิ่ญหย้าด	တၞိင်ဇိင်ယာတ်
เขย่า	แกะราก	ဂရိုက်
เขลา	เทิ่ม	ဓို
เข่า	จ่างบอง	ဇိုင်ဗံင်
เข่า	ตังบอง	တင်ဗံင်
เข้า	ลุบ	လုပ်
เข้า	โลบ	လောပ်
เขา (สัตว์)	แกร่ง	ဂြင်

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
เขา,ผู้อื่น(บุคคลที่๓)	แหญะห์	ညး
เข้าข้าง	ลุบเจีย	လုပ်စ
เขาทั้งหลาย	เหงียะโตว์	ညးတံ
เข้าเนื้อ	ลุปชุน	လုပ်ဖျုန်
เข้าพรรษา	ลุปแท่ะเกิ้น	လုပ်ဓဂိုန်
เข้าพุง	ลุปเปิ่ง	လုပ်ဗုင်
เข้าโลง	ลุปกะลา	လုပ်ကလာ
เข้าไส้เข้าพุง	ลุปเกร็อะลุ๊ปเปิ่ง	လုပ်ဂြိုဟ်လုပ်ဗုင်
เขี่ย	คระ	ခြ
เขียง	แก่ะโนน่	ဂွေါန်
เขียง	แตะนอน(แตะโน่น)	ဒနန်
เขียน	ชู	ဆူ
เขียนหนังสือ	ชูเลิ้ด	ဆူလိက်
เขี่ยออก(เขี่ยผง)	แก่ะดาย	ဂဍဲ
เขื่อน,ทำนบ	ตะมอน	တမိုန်
แข่งม้า	ปรางแชะ	ပြိုင်ခ္ျ
แข็งแรง	หนุ่มท่ด	နွံဓတ်

ข

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
แขน	ตอว์	တဲ
โขลกน้ำพริก	ทะเมิกดาจแหมะร๊าด	ထမုက်ဍုဝ်မရေက်
โขลง	ทะเก๊าะ	ထကအ်
โขลงช้าง	ทะเก๊าะเจิญ	ထကအ်စိင်
ไข่	คะมาย	ခမဲာ
ไข้	โฟ่ะห์	ဖွံ
ไข (มัน)	กลอน	ကၠောင်
ไข่ไก่	คะมายจาญ	ခမဲာစါင်
ไข่เค็ม	คะมายเบอร์	ခမဲာၜု်
ไข้จับสั่น	โฟ่ะคะตอ	ဖွံခတဝ်
ไข้ทับระดู	ยั่วซิมกยา	ယဲဆိကျာ
ไข่เน่า	ซอสเบอร์	သတ်ၜု်
ไข่เน่า(ผลไม้)	ซ้อดเบอร์	သတ်ၜု်
ไข้ป่า	ยั่วเกริบ	ယဲဂြိပ်
ไข่เป็ด	คะมายแต่ย์	ခမဲာဒါ
ไข้หวัด	ยั่วคยามห์	ယဲချာံ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
คงทน	เจี๊ยะกาเติ้ง	စကာဒုင်
คดเคี้ยว	ง้อกเงีย	ငုံက်ငွေ
คน	แหมะหนิห์	မ္ဂိဟ်
ค้น	กล่าย	ဂွဲ
คนกลาง	แหมะหนิห์อะโต่ห์	မ္ဂိဟ်အဒေဝ်
คนไข้	แหมะหนิห์ยั่ว	မ္ဂိဟ်ယဲ
คนโง่	แหมะหนิห์เต๊อะฮ์	မ္ဂိဟ်ဒိုဟ်
คนใช้	แหมะหนิห์เจี๊ยะกา	မ္ဂိဟ်စကာ
คนใน	แหมะหนิห์มั่วเจ๊าะ	မ္ဂိဟ်မွဲစွံ
คนในบ้าน	แหมะหนิปะด้วฮ้อย	မ္ဂိဟ်ပ္ဍဲသ္ဂိ
คนบ้า, แจก, แบ่ง	ปะรอฮุ	ပရအ်
คนสวย	แหมะหนิห์กเยฮ์	မ္ဂိဟ်ကျေဝ်
คนใหญ่คนโต	แหมะหนิแจะโนก	မ္ဂိဟ်ဇ္ဍော်
คม,แหลม	เกียก	ကေက်
คม	เกี๊ยก	ကေက်
ครก	คะอี	ခအိ
ครรภ์	เปิ่ง	ဗုင်

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ครั่นเนื้อครั่นตัว	เบ๊าะๆ กะตาวๆ	ၜိုဟ်ဟ်ကတ်ကတ်
ครัว	พาว	ဖ်
คราง	กะซอ	ကသဝ်
คราด (ที่โกยหญ้า)	คะแร่ะแก่ละชัว	ခရးဂြးခၠော
ครีบ (ครีบปลา)	คะร่อง	ခရံင်
ครึ่งๆ กลางๆ	กะวักกะวอว์	ကဝက်ကဝ့
ครุฑ	แกะเจมซะปอ	ဂစေံသပဝ်
ครุฑ	ซะปอ	သပဝ်
ครู	อาจาแป๊ะโตนเลิด	အစာဗတောန်လိက်
คฤหัสถ์	คะเร๊าะ	ခရဟ်
คลอง	เกริง	ကြုင်
คลองส่งน้ำ	เกริงปะลองดาจ	ကြုင်ပလံင်ဍာ်
คลอดลูก	บองโกน	ၜံင်ကောန်
คลื่นไส้	จองปะรอง	စံင်ပရံင်
คลุก	คะลาว	ခလ်
คลุกคลี	แล่มเล่	လီလေဝ်
ควัน (ไฟ)	เยียก	ယက်

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ควันไฟ	เยี๊ยกปะโม่ด	ယက်ပုတ်
ความอยาก,อยากได้	อะง่อบ	အငုပ်
ควาย	เปรียง	ပြေင်
ควายกินหญ้า	เปรียงเจี๊ยะชัว	ပြေင်စဆေျဲာ
ควายขวิดกัน	เปรียงเจ่อ	ပြေင်ဖို်
ควายตัวผู้	เปรียงกะมัก	ပြေင်ကုက်
ควายไถนา	เปรียงทอต๊อย	ပြေင်ထဲတိ
คว่ำ	ทะก๊อบ	ထကပ်
คอเป็นเอ็น	โกอะห์โต๊ะกะเตียง	ကအ်ဒှ်အတောင်
คันนา	เจิกแก่ะแหน่ง	ဇုက်ဂှင်
คัน(เปลือก)	ซะโนก	သ္ၚော်
คันปาก	ซะโนกปาญ	သ္ၚော်ပါင်
คับใจ,หมดกำลังใจ	อ๊อดจ๊อด	အိုတ်စိုတ်
คาง	คะมัง	ခုင်
คางคก	เงี่ยปะแนม	ၚုပနိ
ค้างคาว	กะวะ	ကဝ
ค้างคืน	เติ่อมแปะตอม	ဒိုမ်ဗတံ

ค

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
คางทูม	คะมังเกลิจ	ခမင်ကြိုက်
ค้างปี	บักซะนาม	ၜက်သွံာ
ค่าจ้าง	งุ่ห์เลิ่น	ၚုဟ်လိင်
คาดไม่ถึง	คิ่ดเหอะจั๊บ	ဃိတ်ဟွံစိုပ်
ค่าตัว	งุ่ห์เจียะเก๊าห์	ၚုဟ်ဇကု
คาถา	เกี่ยทา	ဂါထာ
คารวะ	เคี่ยแระแว่ะ	ဂါရဝ
คาว	คะอิม	ခအိ
คาวปลา	คะแอ๊ะก๊ะ	ခအေဟ်က
ค่ำคืน	จ่างซักงัว	ဇိုင်သက်တ္ဍဲ
คิด,ปรึกษา	คยอบ	ချပ်
คิดถึง	คิดจั๊บ	ဃိတ်စိုပ်
คุก	เกิ้ก	ဂုက်
คุกเข่า	ทอกกะลอ	ထံက်ကလို
คุณ	กุ้น	ဂုန်
คุ้ย,เขี่ย	คระ	ခြး
คู่ชีวิต	ตะละฮ้อย	တလသ္ဍိ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
คู่รัก	กะวอญ	ကဝေင်
เค็ม	เดิง	ဍုင်
เคย	เกียง	ကောင်
เคี้ยว	ฮ่าย	ရှ်ာ
เคือง	เทีย	ထေဲ
แค้น	กิห์จ๊อด	ဂိစိုတ်
โค	เกลี่ย	ဂွ်
โคน	ตอม	တမ်
โค่น	กะมาง	ကိုင်
โครน	ซะราม	သရိုု

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ฆ้อง	โหม่ง	မံင်
ฆ่า	แกะจ๊อด	ဂစိုတ်
เฆี่ยน,หวด,ฟาด	แหละเมิด	လမိုတ်

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
งง	และเงิ่ง	လၚုင်
งดงาม	กเยญู่เค๊าะ	ကျေဝ်ခိုဟ်
งม	เกล่ม	ဍာံ
ง่วง,กิ้งก่า	แต่ะกุย	ဒကဲု
งวงช้าง	แต๊ะปอเจิน	ဒပ်ုစိင်
ง่วงนอน	ทะกุยเติ๊ด	ထကဲုတိက်
งอกงาม	เกลิดเค๊าะห์	ဍုတ်ခိုဟ်
งับ(ใช้กับประตูหน้าต่าง)	ทะเอบ	ထအေပ်
งา(พืช)	แหละเงี่ย	လၚါ
งาขาว	แหละเงี่ยปุ๊	လၚါဗု
งาช้าง	แกร่งเจิน	ဂြင်စိင်
งาดำ	แหละเงี่ยแหละจ๊อก	လၚါလစံက်
งาน	กะโลน	ကလောန်
ง่ายๆ	ลั่วๆ	လဲလဲ
งู	ซุ่ม	ဖြုံ
งูเห่า	ซุ่มจ๊าด	ဖြုံဇာတ်
เงยหน้า	แหละง๊าดเมิก	လၚာ်မုက်

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
เงา,ตุ๊กตา	โกนรูป	ကောန်ရုပ်
เงิน	ซอญ	သြန်
เงินเดือน	ซอนกิเต๊า	သြန်ဂိတု
เงียบๆ	ซะฮาดเซ๊ะ	သိုတ်ဖြ
เงี่ยหูฟัง	คะเอียงกะโตกะลัง	ခအောင်ကကောဝ်ကၠင်
โง่จริงๆ	เซอะแกว๊ะๆ	ဒိုဟ်ကၠေဟ်ဟ်

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
จงทำดี	โกลนกอเค๊าะ	ကၠောန်ကဵုခိုဟ်
จดจำ	ซะแตม	သတိ
จดหมาย	เลิ่ดปรัง	လိက်ပြင်
จน	ต้าก	ဒိုက်
จมูก	หมุฮ์	မုဟ်
จระเข้	กฺยาม	ကျာံ
จริงๆ	แกว๊ะๆ	ကွေဟ်ဟ်
จวนจะถึง	จะจั๊บระ	စစါပ်ရ
จองจำ	แต๊ะห์เกิ๊ก	ဒးဂုက်
จองหอง	กะยาวญ์	ကယူ
จอดเรือ	เตอะเกลิ่ง	ဒိုအ်ကၠုင်
จอบ,เสียม	กฺวอ	ကွ်ု
จอมปลวก	กรุ่น	ဖြုန်
จะแจ้ง	กะมะเคลีย	ကူးခ္ဍဲ
จันทร์ขาว	จะลอนแป๋ะตาญ	စလန်ဗတာန်
จันทร์แดง	จะลอนแป๋ะเกด	စလန်ဗကောတ်
จับ,ถือ	รอบป์	ရပ်

จ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
จับจอง	ร่บกระนาด	ရပ်ကွာတ်
จับผิด	โรบแปลด	ရပ်ဖြေတ်
จ้าง	เลิ่ญง์	လိင်
จ้างคน	เลิ่นแหม่ะหนิห์	လိင်မ္ဂိဟ်
จานข้าว	ปะงานเปิง	ပ္ဍာန်ပုင်
จ่ายกับข้าว	ร่านจะนะเปิง	ရာန်စနပုင်
จาร, เขียน	เกฮ์	ကေ်ာ
จาว	เซิก	သုက်
จาวตาล	เซิกตา	သုက်တာ
จาวมะพร้าว	เซิกซอดเปรี่ย	သုက်သတ်ဖြဲ
จำคุก	แต๊ะห์เกิก	ဒးဂုက်
จำพรรษา	ลุปแทะเกิ่น	လုပ်ဓဂိုန်
จำศิล	แหม่งซอย	မင်သီ
จำหน่าย	เซาะ	သွံ
จิ้งจก	คะจัก	ခစက်
จิ้งหรีด	จังรีด	စင်ရိုတ်
จิ้งเหลน	โกรน	ကြောန်

จ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
จิบ	เจ๊บ	စေပ်
จิปาถะ	จี่คะรอย	ဇဳခရဳ
จิ้ม,จุ่ม	กะล๊อก	ကလံက်
จีน	อะเจิ้ด	အဇိက်
จีบพลู	ฟอดแจะปลุ้	သွတ်ဇ္ဗု
จีวร(พระ)	ซะงา	သ္ကာ
จืด	กะเตียก	ကတောက်
จืดชืด	กะเตียกเฮีย	ကတောက်ဟောယ်
จุก(แน่น)	คะออง	ခအံင်
จุดบุหรี่	เดนบ๊อก	ဍေုန်ၜံက်
จุดไฟ	แปะเจิกปะม่ด	ဒစုက်ပွတ်
จูง	ทะตอว์	ထတုဲ
จูงมือ	ตองตอว์	တံင်တဲ
จูบ	เชิง	ဆုင်
เจดีย์	เจตอย	စေတဳ
เจตนา	เจตะนา	စေတနာ
เจ็บ	กิห์	ဂိ

จ

จ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
เจ็บไข้,เจ็บป่วย	กิโยอว์	ဂိယဲ
เจ็บแค้น	แต๊กจ๊อด	ဒက်စိုတ်
เจ็บใจ	กิจ๊อด	ဂိစိုတ်
เจ็บท้อง	กิห์เปิ่ง	ဂိဗုင်
เจ็บแสบ	กิห์กะตาว	ဂိကတ်
เจ้าที่	ตะละทาน	တလထာန်
เจ้านาย	สะเมิน	သ္မိ
เจ้านาย,เจ้าหน้าที่	ซะเมิญ	သ္မိင်
เจ้าอาวาส	อาจาเก่	အာစာဘာ
แจก,แบ่ง, คนบ้า	ปะรอฮฺ	ပရံအ်
แจ่มแจ้ง	กะมะห์เคลีย	ကၟးခ္လဲ
แจ่มแจ้ง	อะมะเคลีย	အမးခ္လဲ
แจ่มใส	กะมะห์กะโมน	ကၟးကၟန်
แจ่มใส	อะมะอะมน	အမးအမန်
ใจ	จ๊อด	စိုတ်
ใจกลาง	จ๊อดอะโต่	စိုတ်အဒေါဝ်
ใจกว้าง	จ๊อดซะลอฮฺ	စိုတ်သ္လဲ

จ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ใจง่าย	จ๊อดลั่ว	စိုတ်လေဲာ်
ใจดำ	จ๊อดแหละจ๊อก	စိုတ်လစံက်
ใจดี	จ๊อดเค๊าะ	စိုတ်ခိုဟ်
ใจต่ำ	จ๊อดปะแระ	စိုတ်ပရေံ
ใจแตก	จ๊อดทะกะห์	စိုတ်ထးကး
ใจน้อย	โอนจ๊อด	အောန်စိုတ်
ใจไม่ดี	จ๊อดเหอะเค๊าะ	စိုတ်ဟွံခိုဟ်
ใจเย็น	จ๊อดบ๊อห์	စိုတ်ၜိုဟ်
ใจร้อน	จ๊อดกะตาว	စိုတ်ကတဴ
ใจร้าย	จ๊อดแท่ะจ้น	စိုတ်ခဇန်
ใจเร็ว	จ๊อดโปร๊าะ	စိုတ်ပြဟ်
ใจเสีย	จ๊อดเลิ่ม	စိုတ်လီု
ใจหาย	จ๊อดแกล๊ะ	စိုတ်ကၠေံ
ใจอ่อน	จ๊อดดอน	စိုတ်ဍုန်

ฉ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ฉก,ผ่า,ขุด,บ่ง,บุหรี่	บ่อก	ၜံက်
ฉมวก	ซะโบก	သဇော်
ฉลาด	ด๊อห์	ဍိုဟ်
ฉัตร,ธง	ดางฮ์แจ๊ะโหน่	ဍိုၚ်ဇှောဝ်
ฉัน	อัว	အဲ
ฉันท์ (กิน)	กอปอน	ကုပိုန်
ฉาง,ยุ้ง	ฮัง	ဟၚ်
ฉิ่ง	คะเด	ခဍေုဝ်
ฉิบหาย,หายนะ,สูญสิ้น	ลายล่อญ	လာဲလေၚ်
ฉีก	คะจาด	ခစါက်
ฉีกกระดาษ	ซาดจักคาว	သာ်စက်ခေါ
ฉุน(กลิ่น)	ก้าด	ကာတ်
ฉุน(รส)	ก้าด	ကာတ်
เฉียบแหลม	ดั๊บเกี๊ยก	ကၠိုပ်ကေက်
เฉือนปลา,แล่ปลา	เกล่ก๊ะ	ဂှေဟ်က
แฉะ	กะยี	ကၞီ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ชนก	อะปา	အပါ
ชนกัน	เจ่ออิเก๊าะ	ဋုံအိကအ်
ชนนี	ย่าย	ယာဲ
ชนวัว	เจ่อเกลี่ย	ဋုံ၍
ชวน	กะแซ่ะ	ကသေံ
ชวนไปวัด	กะแซะอาเภ่	ကသေံအာဘာ
ชวนแลก	กะแซะปะแล	ကသေံပလေဝ်
ช่วยงาน	ชั่วโกลนกะโลน	ဖျဲာကျောန်ကလောန်
ช่วยงานบุญ	ชั่วปะเก๊าซอ	ဖျဲာပကုသ်
ช้อนของวัด	โจ่นเภ่	ဇန်ဘာ
ช้อนหัว(ประคองศีรษะ)	จ่านดั๊บ	ဓာန်ကၞိုပ်
ชอบใจ	แต๊ะจ๊อด	ဒးစိုတ်
ชะนี	วุดเออ	ဝုတ်အ်ု
ชะลอม	เรี่ย	ရ်
ชัก(ดึง)	ตอง	တံင်
ชัก(ถอน)	โบ้ด	ဓောတ်
ชักช้า	แช่	ဖျာ

ช

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ชัก,เข็น	แจ็ก	ဇက်
ชักดาบ	ตองแซ่ง	တံင်ဖြင်
ชักบังสกุล	แจ้กซอย	ဇက်သီ
ชักมีด	ตองบูน	တံင်ၜုန်
ชักหน้าไม่ถึงหลัง	โกลนฮุรุ่มเจี๊ยะ	ကၠောန်ဟုရုံစ
ชั่งทอง	แธ่ะมาดทอ	ဓမာတ်ထဝ်
ช้าง	เจิญ	စိင်
ช้างเผือก	เจิญแป๊ะตาน	စိင်ဗတာင်
ช้างเล็ก	เจิญด๊วด	စိင်ဍောတ်
ช้างใหญ่	เจิญแจะโหนก	စိင်ဇၞော်
ชามแกง	ปะงานฟะ	ပ္ဍာန်သွ
ชามข้าว	ปะงานเปิง	ပ္ဍာန်ပုင်
ชามวัด	ปะงานเภ่	ပ္ဍာန်ဘာ
ชายเขา	จ้างเต่อ	ဇိုင်ဒု်
ชายคา	จ้างกะมอย	ဇိုင်ကၟီ
ชายคา,ระเบียง	จ้ายแต่ะยู่	ဇိုင်ဒယူ
ชายทะเล	จ้างฮมาซะมิด	ဇိုင်မှာသမိတ်

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ชายน้ำ,ริมน้ำ	จ้างดาจ	ဇိုင်ဍာ်
ชายป่า,ริมป่า	จ้างเกริ้บ	ဇိုင်ဂြိုပ်
ชายฝั่ง	จ้างซัง	ဇိုင်သင်
ชายแม่น้ำ,ริมแม่น้ำ	จ้างบี	ဇိုင်ၜိ
ชายสูงอายุ,พ่อเฒ่า	แหละทาว	လထ်
ตาเฒ่า, ผู้เฒ่า		
ชาวไทย	รั่วเซม	ရဲသေံ
ชาวนคร,ชาวกรุง	รั่วเดิง	ရဲဍုင်
ชาวนา	รั่วแปะแง่ะ	ရဲဗ္ၚ
ชาวบ้าน	รั่วกวาน	ရဲကွာန်
ชาวมอญ	รั่วโมน	ရဲမည်
ช้ำ,งอม,สุกเกิน	โยบ	ယောပ်
ชำนาญ,เชี่ยวชาญ	เล่บจี่	လေပ်စိ
ชิง,แย่ง	ปลอง	ပ္လံင်
ชิด,ใกล้	กรอบ	ကြပ်
ชิน,เคย	เกียง	ကောင်
ชี้	กะโนน	က္နောန်

ช

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ชี้นิ้ว	กะโนนตอว์	ကၠောန်တဲ
เช็ด,ลบ	เจิ้ด	ဇိုတ်
เช้ากลับ	งัวเยี่ยะกะเลียง	တ္ၚဲယးကလေင်
เชาวน์,ปัญญา	ปอญญา	ပညာ
เชี่ยนหมาก	แน่ะปะลอง	နပလံင်
เชื่อ,เชื่อถือ	ปะแตะห์	ပတောဟ်
เชือก,เถา,สาย	เจิก	ဇုက်
เชือกป่าน	เจิกปาน	ဇုက်ပါန်
เชือกผูกควาย	เจิกแต็กเปรียง	ဇုက်ဒက်ပြေင်
เชือกหนัง	เจิกจะนาม	ဇုက်စ္ဂံ
เชือกหวาย	เจิกบอ	ဇုက်ဗဝ်
เชื่อใจ	ปะแตะห์จ๊อด	ပတောဟ်စိုတ်
เชื้อไฟ(ฟืน)	กะเนะโอ๊ะ	ကနေဟ်အော်
เชื่อมือ	ปะแต่ะตอว์	ပတောဟ်တဲ
ใช่,ถูก,เขา,มัน	แด๊ะห์	ဍေံ
ใช่แล้ว,ถูกแล้ว	แด๊ะห์ฮระ	ဍေံရ
ใช้หนี้	เลี่ยคะเต๊าะ	လေဲခတ်

ช

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ซบเซา	ซะฮัดเคลีย	သ္ဟိတ်ဖြ
ซอ(ดนตรี)	โกร่	ဂြဝ်
ซอก	กะเร้บ	ကရေပ်
ซ่อน	กะเนิก	က္နုက်
ซ่อนกลิ่น(ดอกไม้)	กาวแหละตาบ	က်လတိုပ်
ซ่อม,แก้ไข	ปะแล	ပလေဝ်
ซอยผม	โกลนซก	က္လောန်သော်
ซักทอด	เต้อห์	ဒုဟ်
ซักผ้า	กะปักหยาด	ကပိက်ယာတ်
ซังขนุน	กะซายปะเน๊าะ	ကသဲပ္နဟ်
ซ้าย,หลีก	ปาย	ပါ
ซาว	ทะปาย	ထပါ
ซาวข้าว	ทะปายเปิง	ထပါပုင်
ซี่โครง	จุ้ดซะกอว์	ဇုတ်သကဲ
ซึ่งหน้า	แก่ะต๊ะเหมิก	ဂတမိုက်
ซึม.หงอย	เงิ่ง	ၚုင်
ซึมเศร้า	แหละเงิ่ง	လၚုင်

ซ

ซ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ซื้อ	ร่าน	ရာန်
ซื่อ.ตรง	โธ่เยี่ย	ဓဝ်ယာ
ซื้อขาย	เซ่าะร่าน	သွံရာန်
ซื่อตรง	แหละกู่	လဂူ
ซื้อพริก	ร่านแหมะร๊อด	ရာန်မရေက်
ซื้อมะเขือ	ร่านคะโดง	ရာန်ခဍောင်
ซื้อมะพร้าว	ร่านซ้อตแปร่	ရာန်သတ်ဖြု
ซื้อมะม่วง	ร่านเกริ๊ก	ရာန်ကြုက်
ซุกซน	กล้าน	ဍါန်
ซุบซิบ	กะเซีย	ကသဲ
โซ่,ตรวน	คะเร่ห์	ခရေဟ်
โซ่.ตรวน	แจะหริ	ဇရေဟ်

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ฎีกา	ตอยกา	ဋ္ဌီကာ
เณร	ทะโปย	ထပိုဲ

ฎ
ณ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ดม,หอม	เชิง	ဆုင်
ด้วงโสน	กะมะกะล๊อย	ကၟကလိ
ดอกซ่อนกลิ่น	ปะกาวอุเต๊า	ပက်ဥတု
ดอกซ่อนกลิ่น	ปะกาวแหละตาบ	ပက်လတိုပ်
ดอกไม้	กาว	က်
ดอน	เต้อ	ဒ်ု
ดอย(ภูเขา)	เต้อ	ဒိုဝ်
ดอยต่ำ	เต้อซอ	ဒ်ုသဝ်
ดั้งเดิม	กะเรม	ကရေံ
ดัดแปลง	ปะแล	ပလေဝ်
ดับ(ไฟ)	ปะล้อด	ပလိုတ်
ดับ,มอด	ปลอด	ပ္လိုတ်
ด่า	แหล่ก	လက်
ดาบ	แซ่ง	ဖြင်
ด้าย	โต	တောဝ်
ดาว	ซะนอง	သၞံင်
ดำ(สี)	แหละจ๊อก	လစံက်

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ดำนา	แปะตอมแม่ะห์	ဗတမ်မ
ดิน	ต๊อย	တိ
ดินเค็ม	ต๊อยเดิง	တိဍုင်
ดิ้นรน	ทะป๊อดทะปัง	ထပိုတ်ထပိုင်
ดินร่วน	ต๊อยโพ	တိဖောဝ်
ดินสอ	ต๊อยทะโก๊ะห์	တိထကောဟ်
ดินสอพอง	ต๊อยก๊ะแหมะห์	တိကမ
ดิบ	บ๊อด	ၜတ်
ดี(ความดี)	เคาะห์	ခိုဟ်
ดีจริง	เคาะห์แกว๊ะ	ခိုဟ်ကွေဟ်
ดีใจ	มิบจ๊อด	မိပ်စိုတ်
ดีด,ยิง	โป๊ะห์	ပေါဟ်
ดีดจะเข้	เติ่ญกยาม	တိင်ကျာံ
ดีปลี	แหม่ะอะน๊อย	မအကၠိ
ดีมาก	เคาะห์กล่าง	ခိုဟ်ဂၠိုင်
ดึก	กลุ่	ဂၠု
ดึกดื่น	กลุแกลก	ဂၠုဂၠက်

ด

ด

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ดึง	ตอง	တံင်
ดื่ม	เซิง	သုင်
ดุ	กรอม	ကြမ်
ดู	เป่อ	ဗို
ดูก่อน	หร่องกลา	ရံင်ကၠာ
ดูด	โซ้ด	ဖြောတ်
ดูดนม	คะเบ๊ดเตาะห์	ခၜေတ်တှ်
ดูไปก่อน	หร่องอากลา	ရံင်အာကၠာ
ดูละคร	เป๊อแหละโก่น	ဗိုလဂန်
เด็กเมื่อวานซืน	โกนง๊าดหนู่ตะแหนะห์	ကောန်ငၟာ်နူတနေအ်
เด็ด	ดอจ	ဍေုက်
เดิน	กว๊าจ	ကွာ်
เดินตลาด	กว๊าจพยา	ကွာ်ဖျာ
เดินเรือ	กว๊าจเกลิ่ง	ကွာ်ဂၠုင်
เดี๋ยวก่อน	มั่วแหนะห์กลา	မွဲနေှံကၠာ
เดือน	กิต๊าวห์	ဂိတု
เดือนเก้า	กิต๊าวห์คะดัวซอย	ဂိတုခဍုဲသိ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
เดือนเจ็ด	กิต๊าวห์เจฮ์	ဂိတုဇေဟ်
เดือนเต็ม	กิต๊าวห์ปอญ	ဂိတုပေင်
เดือนแปด	กิต๊าวห์แต๊ะเกิ่น	ဂိတုဒဂိုန်
เดือนมืด	กิต๊าวห์กลุ่	ဂိတုဍု
เดือนยี่	กิต๊าวห์โป๊ะ	ဂိတ်ပုဟ်
เดือนสาม	กิต๊าวห์ม๊าด	ဂိတုမာ်
เดือนสิบ	กิต๊าวห์โพด	ဂိတုဘတ်
เดือนสิบสอง	กิต๊าวห์กะทอน	ဂိတုကထိုန်
เดือนสิบเอ็ด	กิต๊าวห์โว้ะ	ဂိတုဝ်
เดือนสี่	กิต๊าวห์พอแระเกิ่น	ဂိတုဖဝ်ရဂိုန်
เดือนหก	กิต๊าวห์ปะซาด	ဂိတုပသာ်
เดือนหงาย	กิต๊าวห์กะมะ	ဂိတုကမး/ကူး
เดือนห้า	กิต๊าวห์จอว์	ဂိတုစဲ
เดือนอ้าย	กิต๊าวห์มะราจกะซอ	ဂိတုမြာ်ကသို
แดง	แป๊ะเกด	ဗကေတ်
แดด	ตะงัวห์	တ္ၚဲ
แดดจัด	ตะงัวห์กั๊ด	တ္ၚဲကာတ်

ด

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
แดดร่ม	ตะงัวห์เทิ่ม	တ္ၚဲဓို
โดด	ทะลัด	ထလာ်
โดดเดี่ยว	มั่วเอิน	မွဲအိၚ်
โดน	แตะห์	ဒး
โดนด่า	แตะห์แลก	ဒးလက်
โดนตี	แตะห์ต๊าก	ဒးတက်
โดนว่า	แตะห์ฮาม	ဒးဟို
ได้	เก๊อะ	ဂွံ
ได้ใจ	เก๊อะจ๊อด	ဂွံစိုတ်
ได้ยิน	เหมิ่ญ	မိၚ်
ได้สติ	เก้อะซะต๊อย	ဂွံသတိ
ได้หน้า	เก๊อะเมิก	ဂွံမိက်

ด

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ตก	แตะตอม	ဒတုံ
ตกกล้า	อะชิแม่ะห์	အဆိပ်ာမ
ตกงาน	เหอะมัวกะโลนโกลน	ဟွံမဲကလောန်ကျောန်
ตกใจ	ปะก๊อดจ๊อด	ပကိုတ်စိုတ်
ตกดิน	แตะตอมต๊อย	ဒတုံတိ
ตกต้นไม้	แตะตอมตะนอมชุ	ဒတုံတွံဆု
ตกตะลึง	ปะก๊อด	ပကိုတ်
ตกน้ำ	แต่ะตอมดาจ	ဒတုံဍာ်
ตกเบ็ด	ดอนก๊ะ	ဍုန်က
ตกยาก	ต้ากวาด	ဒိုက်ဝါတ်
ตกลูก	ชังโกน	ဆင်ကောန်
ตกเลือด	ชิมจิ๊ห์	ဆိစိပ်ာ
ตด	ชุด	ဆုတ်
ต้น	นอม	တွံ
ต้น(ลำต้น)	ตะนอม	တွံ
ต้นกกกลม	นอมฮะหนิห์	တွံဟာနေပ်ာ
ต้นตระกูล	ตอมกะลก	တမ်ကျော်

ต

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ต้นทาง	ตอมกล่อง	တမ်ဂၠံင်
ต้นทุน	ตอมซอน	တမ်ဇြန်
ต้นน้ำ	ตอมบี	တမ်ၜိ
ต้นน้ำ	ตอมดาจ	တမ်ဍာ်
ต้นปี	ตอมซะนาม	တမ်သ္နာံ
ต้นไผ่	ตะนอมตุ้น	တ္နံဒုန်
ต้นโพธิ์,ต้นไทร	ตะนอมซั่ว	တ္နံဖြဲ
ต้นมะพร้าว	ตะนอมซอฟแปร่	တ္နံသတ်ပြု
ต้นไม้	นอมชุ	တ္နံဆု
ต้นเสียง	ตอมกะซาญ	တမ်ကသာင်
ต้นเหตุ	ตอมฮอด	တမ်ဟိုတ်
ตบ	แตะแป๊ะห์	ဒဗး
ตบแต่ง	กยัง	ကျိင်
ตบมือ	ตักตอว์	တက်တဲ
ตบหัวลูบหลัง	ตักดั๊บฟิดห์จ๊ะห์	တက်ကၠိုပ်ဖ္ဒိတ်စး
ต้ม,หุง,หนาว	บ๊อห์	ၜိုဟ်
ต้มแกง	ดุนฟะ	ဍုန်သွ

ต

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ต้นน้ำ	ดุนดาจ	ဍုန်ဍာ်
ตรงไปตรงมา	ต๊อบอาต๊อบเกลิง	တပ်အာတပ်ကၠုင်
ตรวน	ทะเร่ะห์	ထရေဟ်
ตรอมใจ	จ๊อดคะเอีย	စိုတ်ခအေဲ
ตระหนี่(ขี้เหนียว)	แกะปิฮ์	ဂဗိ
ตระหนี่(ขี้เหนียว)	แก่ะเอด	ဂအေတ်
ตราประทับ	กรา	ကြာ
ตลับ,มะตูม	ปี่	ဗီ
ตลาด	พฺยา	ဖျာ
ตลาดผัก	พฺยาคะเน	ဖျာခနေ
ตลาดมืด	พฺยากลุ้	ဖျာဍု
ตลาดสด	พฺยาคะเนี๊ยก	ဖျာခ္နေက်
ตลิ่ง	ซัง	သင်
ตวาด	ทะก๊อด	ထကိုတ်
ต่อ	ซัก	ဆက်
ตอก	เติ้ก	ဒုက်
ต้องการ	แตะห์ปะเมิ้ด	ဒးပ္မိုက်
ต้องใจ	แตะห์จ๊อด	ဒးစိုတ်

ต

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ต้องตา	แตะห์โหมด	ဒးမတ်
ต้องโทษ	แตะห์ตุ้ห์	ဒးဒုဟ်
ต้อน,ขับไล่,ไล่	ทะเดียง	ထဍေုင်
ต้อนรับ	เติ้งตะเลิง	ဒုင်တလၟင်
ต่อปากต่อคำ	กะยานจานแจ่ะห์	ကျာန်စာန်စး
ต่อย	แป	ပေဟ်
ต่อหน้า	แกะตะเมิ้ก	ဂတမုက်
ต่ออายุ	ชักอะเยิก	ဆက်အယုက်
ตะกละ(มูมมาม)	ทะป๊อบ	ထပပ်
ตะโกน	กะฮญาญ	ကညာင်
ตะขาบ	แก่ะกี่	ဂဂီ
ตะครุบ	ทะเกริ่ม	ထဂြိုၚ်
ตะคิว	ทะกุบเกลี่ยง	ထကဲ့ကြေ်ာင်
ตะแคง,เอียง	คะเจียง	ခစေင်
ตะไคร้	วุ่นป้าง,ว่านป้าง	ဝါင်ဗိုင်
ตะไคร่น้ำ	เอิจงาจ	အိက်ငှ်ာ
ตะไบ	กะราญ	ကရာင်

ต

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ตะปู	นาจ	နှ်
ตะเพิด	ทะเดียง	ထခ္ဍေင်
ตะโพน	คะเปิ่น	ခဗိုန်
ตะราง	เกิ๊ก	ဂုက်
ตะวันขึ้น	งัวตอน	တ္ၚဲတိုန်
ตะวันขึ้น(เวลาเช้า)	ตะงัวตอน	တ္ၚဲတိုန်
ตะวันค่ำ(เวลาเย็น)	ตะงัวซอ	တ္ၚဲသဝ်
ตะวันตก	ตะงัวจิ๊ห์	တ္ၚဲစိဟ်
ตะวันตก(ตะวันดับ)	ตะงัวปลอด	တ္ၚဲပ္ဍိုတ်
ตะวันรุ่ง(รุ่งเช้า)	ตะงัวเยียะ	တ္ၚဲယး
ตัก,จ้วง(น้ำ)	เติ๊ก	တုက်
ตักแตน	คะตอบ	ခတပ်
ตักน้ำ	เติ๊กดาจ	တုက်ဍာ်
ตักบาตร	จุ๊ดปิ่นตะป๊าด	စုတ်ပိဏ္ဍပါတ်
ตัด	กุ๊ด	ကုတ်
ตัด(ผ้า)	เค๊บ	ခေပ်
ตับ(ย่างปลา)	กะราบก๊ะ	ကရာပ်က

ต

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ตับแตก	เกร๊อะทะก๊ะห์	ဂြိုပ်ထကား
ตัวเมือง	เดิง	ဍုင်
ตัวหนังสือ	อะคอเลิจ	အခဝ်လိက်
ตา(ดวงตา)	โม่ด	မတ်
ตา(น้องพ่อของแม่)	แหละจุ้	လဇု
ตา(พ่อของแม่)	อะโหนก	အနော်
ตาก	จอว์	စဲ
ตากแดด	จัวฮ์ตะงัว	စဲတ္ၚဲ
ตากผ้า	จัวฮ์หยาด	စဲယာတ်
ตากฝน	จัวปรั่ว	စဲဗြဲ
ตากฝน	เติ่งปรั่ว	ဒုင်ဗြဲ
ตาขาว	โม่ดปุ๊	မတ်ဗု
ตาเข	โม่ดซะแล	မတ်သလေဝ်
ตาคม	โม่ดเกียก	မတ်ကေက်
ต่างหู / กานพลู	ปะกาววาญ	ပက်ဝါင်
ตาช้าง	โม่ดเจิญ	မတ်စိင်
ตาตี่	โม่ดเอ๊บ	မတ်အေပ်

ต

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ตาตุ่ม	โม่ดเจิญ	မတ်စိင်
ตาบอด	โม่ดกลัก	မတ်ကၠက်
ตาพอง	โม่ดแธ่ะโล่น	မတ်ဓလန်
ตาม	แป๋ก	ဗက်
ตามใจ	กะรากจ๊อด	ကရိုက်စိုတ်
ตามใจ	แป๊กจ๊อด	ဗက်စိုတ်
ตาย	คยอตฺ	ချိုတ်
ตาล(ลูก)	ตา	တာ
ตาหยี	โม่ดเอ๊บ	မတ်အေပ်
ตาเหล่	โม่ดซะแล	မတ်သလေဝ်
ต่ำ	ซอ	သဝ်
ตำลึง(ผัก)	ตะเนิงกะโรบ	တ္ၚုင်ကရောပ်
ตำหนิ(ติติง)	แปะหยิ	ဗို
ตำหนิ,รอย	ปะเน้ด	ပနေတ်
ติด,ขัด	คากฮ์	ခက်
ติดกระดุม	จุ๊ดแม๊ะห์ปะโงน	စုတ်မပ္ဍုန်
ติดคอ	คักฮ์เกอาะห์	ခက်ကအ်
ติดคุก	แต่ะห์เกิ้ก	ဒးဂုက်

ต

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ติดใจ	แต่ะห์จ๊อด	ဒးစိုတ်
ติดตัว	แก่งเจี่ะเก๊า	ဂင်ဇကု
ติดตาม	แป๊กห์	ဗက်
ตี	ตากฮ์	တက်
ตีไก่	เจ่อจาญ	ဇ္ဍစာင်
ตีน	จ้าง	ဇိုင်
ตึง,ตุง	เตียง	တောင်
ตึงเครียด	กะตาวกะตาน	ကတ်ကတာန်
ตื่น	งุ่ห์	ၛုဟ်
ตื้น	ดา	ဍာ
ตุ๊กแก	กาบกาย	ကာပ်ကာဲ
ตุ๊กตา,เงา	โกนรูป	ကောန်ရူပ်
ตุง	โปง	ပေါင်
ตุ้มหู	กะว่าญ	ကဝါင်
ตูด	ซังเอิ๊ด	သိုင်အိက်
เต่ง	เตียง	တောင်
เต็ม	ปอญ	ပေင်
เต็ม,บริบูรณ์	ปอญ	ပေင်

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
เต็มใจ	ปอญจ๊อต	ပေင်စိုတ်
เต็มตา	ปอญโม่ด	ပေင်မတ်
เต็มปาก	ปอญปาญง์	ပေင်ပါင်
เต็มอก	ปอญซอกห์	ပေင်သိုဟ်
เตา	พาว	ဖ်
เต่า	อะรุด	အရ္ဍုတ်
เต้าปูน (ที่ใส่ปูนกินหมาก)	ปี่คะปอ	ဗိခပုံ
เตี้ย	ซอ	သဝ်
เตียง,แค่ร	จองง์	ဇံင်
เตียงไม้	จองง์แกะฮ์ตอว์	ဇံင်ဂတို်
แตก	ทะก๊ะห์	ထကား
แตกตื่น	ตะกอดตะงอ	တကိုတ်တ္ၚု
แต่ง(แต่งตัว)	กยางญ์	ကျုင်
แตงไทย	คะอีตะเมาะ	ခအီတဲ့အ်
แตงโม	ปะโญน	ပညောန်
โต	แจ๊ะโฮน่ก	ဇှော်

ต

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ถนน	โกล้ง	ဂွံင်
ถนัด	เกียง	ကေင်
ถลก,ถก	ทากฮ์	ထိုက်
ถลน	แก่ะโล่น	ဂလန်
ถ้วย(ถ้วยชา)	โคก	ခေါက်
ถ้วยแก้ว	โคกพาน	ခေါက်ဖါန်
ถ้วยชาม	ปะงาน	ပ္ငါန်
ถ้วยน้ำพริก	โคกดาจแหมะร๊อด	ခေါက်မရေက်
ถวาย	ปะกิ่น	ပဂိန်
ถวาย.ประเคน(พระ)	แป๋ะกิน	ဗဂိန်
ถอด,ปลด,แก้	คะโลด	ခလောတ်
ถอดกางเกง	คะต๊าดกังเกิญ	ခတိတ်ကင်ကိင်
ถอดรองเท้า	คะโลดแกะโน๊บ	ခလောတ်ဂနပ်
ถอนกล้า	ป๊กแม่ะห์	ပိုက်မ
ถอนฟัน	ป้ากฮ์เงียก	ပိုက်ငေက်
ถอย	ชุย	ဆုဲ
ถอย,หลีก,เลื่อน	ชุย	ဆုဲ

ถ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ถอยก่อน	ชุยกลา	ဆုဲက္ဍာ
ถั่วพลู	บัวกะลอด	ၜဲကလတ်
ถาก	แตะฮ์	တေဟ်
ถาง,ถาก	เหง่ะห์	ၚုး
ถาม	ซะมาน	သမာန်
ถ่ายปัสสาวะ	ฮนอมเทอะ	ဏှမ်ထောံ
ถ่ายอุจจาระ	เอิ๊ดเทาะ	ဒိက်ထောံ
ถิ่น	กวาน	ကွာန်
ถีบ	คะเนิจก์	ခနိက်
ถีบ	ทะเนิจก์	ထနိက်
ถึง	จั๊บ	စိုပ်
ถึง,บรรลุ,บรรจบ	จั๊บ(จาบ)	စိုပ်
ถึงเกลือ	แต๊ะเบอ	ဒးစို်
ถึงคราว	จั๊บอะเคิญ	စိုပ်အခိင်
ถึงฝั่ง,บรรลุ,จุดหมาย	จั๊บซัง	စိုပ်သင်
ถือ	โร่บ	ရပ်
ถือตัว,ไว้ตัว,หยิ่ง	จ๊อกแจ่ะเก๊า	စွံဇကု

ถ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ถือศิล	แตะเกิ้นซอย	ဒဂိုန်သီ
ถุง, ย่าม	ทางฮ์	ထိုင်
ถุงเท้า	ทางฮ์จ่าง	ထိုင်ဇိုင်
ถุงย่าม (สำหรับพระสงฆ์)	ทางฮ์ตะมาย	ထိုင်တၟဲာ
ถู	โป๊ต	ပေါတ်
ถู	เต๊าห์	တုဟ်
ถูก(โดน)	แต่ะ	ဒး
ถูกใจ	แต่ะจ้อด	ဒးစိုတ်
ถูกต้อง	แต่ะแหร่ฮ์	ဒးရး
ถูกตา	แต่ะโหมด	ဒးမတ်
ถูกปาก	แต่ะปาญ	ဒးပါင်
เถียง	กะยาน	ကျာန်
ไถนา	ทอว์ต๊อย	ထဲတိ

ถ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ทน	เติ้ง	ဒုင်
ทรงเจ้าเข้าผี	ลุบกะลก	လုပ်ကျော်
ทรวดทรง	รุ่บเรี่ย	ရုပ်ရာ
ทราบ	แตม	တီ
ทราบข่าว	แตมปะร่างฮ์	တီပရိုင်
ทรุดโทรม	ซ่ายเซ่ห์	ဖြာဖြေဟ်
ทรุดนั่ง	แก่ะโจ่ะจิ้ห์	ဂဇအ်စိဟ်
ท้วง,ทิศต่างๆ	เต้อห์	ဒိုဟ်
ทวง,อยาก,ต้องการ	เมิจ	မိက်
ท่วม	กะแนม	ကဏီ
ทหาร	โกนปนาน	ကောန်ပွာန်
ท้อง	เปิ่ง	ဗုင်
ท้องแก่	เปิ่งกรอง	ဗုင်ကြုံင်
ท้องแก่จะคลอดลูก	เปิ่งกรองจะบองโกน	ဗုင်ကြုံင်စဝံင်ကောန်
ทองคำ	ทอว์	ထဝ်
ทองคำเปลว	ทอว์กนะฮ์	ထဝ်က္ဒး
ทองคำเปลว	ทอว์ตะนะห์	ထဝ်တ္ဒး

ท

ท

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ท้องเดิน	แก่ะเนี่ยกว๊าจ	ဂၞ်ကွာ်
ท้องทุ่ง	เวี่ย	ဝါ
ท้องนา	เวี่ยแป๊ะเงี่ย	ဝါဗ္ၚ
ท้องผูก	แก่ะเนี่ยเปิ่น	ဂၞ်ဗိုန်
ท้องพลุ้ย	เปิ่งกลุ่ย	ဗုင်ဂၠဲု
ท้องฟ้า	อะก๊ะห์	အကး
ท้องเฟ้อ,ท้องอืด	แก่ะเนี่ยเป๊า	ဂၞ်ပု
ท้องสาว	เปิ่งวุ๊ด	ဗုင်ဝုတ်
ท้องเสีย	แก่ะเนี่ยเลิ่ม	ဂၞ်လီု
ท้องแห้ง	เปิ่งก๊อห์	ဗုင်ကှ်
ท้องอืด	เปิงเป๊า	ဗုင်ပု
ท้องอืด	ซองเปิ่ง	သံင်ဗုင်
ทอดสะพาน	เทาะแตะโต่น	ထောံဒဒန်
ทอน	กุ๊ด	ကုတ်
ทะแยมอญ	แกว๊กโมน	ဒွက်မန်
ทะลึ่ง	คะนอง	ခနံင်
ทะลึ่ง	แท่ะเลอฮ์	ဓလိုဟ်

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ทะลึ่ง	โชฺว	ဈော
ทะลุ	โทง	ထောင်
ทะลุ	ล่าก	လိုက်
ทะเล	ฮมาซะมิด	မှာသမိတ်
ทันกิน	คะตั๊บเจี๊ยะ	ခတိုပ်စ
ทันใจ	คะตั๊บจ๊อด	ခတိုပ်စိုတ်
ทับ,ขี่,นั่ง	ด้ัก	ဍိုက်
ทัพพี	โจ่นเจี๊ยะโฮน่ก	ဇန်ဇှော်
ทาง	กล่องฮ์	ဂွံင်
ทางมะพร้าว	ทาญซ๊อดแปร่	ထာင်သတ်ဖြ
ทางออก	กล่องฮ์ตั้ด	ဂွံင်တိတ်
ทานตะวัน	กาวซะเมินงัว	ကာ်သိုတ္ၚဲ
ท่าน้ำ	ซะเนะห์ดาจ	သ္ဒေဟ်ဍာ်
ท้ายทอย	แหละตัก	လတက်
ทารก	โกนง๊าด	ကောန်ငၚ်
ท่ารถ	ซะเนะห์กวี	သ္ဒေဟ်ကွိ
ท่าเรือ	ซะเนียะห์เกลิ้ง	သ္ဒေဟ်ဂၠင်

ท

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ทำ	โกลน	ကြောန်
ทำใจ	ปะจ๊อด	ပစိုတ်
ทำบาป	ปะซะรำปั๊บ	ပသရုံပါပ်
ทำบุญ	ปะเก๊าะซอ	ပကုသို်
ทำบุญคุณ	ปะกุ่น	ပဂုန်
ทำไม่รู้ไม่ชี้	ปะเฮอะแตม ปะเฮอะญ๊าด	ပဟွံတေမ်ပဟွံညာတ်
ทำวัตร	ปะว่ด	ပဝတ်
ทำให้เสีย,ทำลาย	ปะลาม	ပလို
ทิ้ง	เทาะ	ထောံ
ทิด(คำนำหน้าชื่อผู้ชาย)	น่าย	နဲ
ทีหลัง	ตู่ตะราว	ဍုတရ်
ทึบ,เขลา,โง่	เทิ่ม	ဓို
ทุกข์	แต๊ะฮะต๊าก	ဒးဟာဒိုက်
ทุกข์ใจ,เข็นใจ	ต่ากจ๊อด	ဒိုက်စိုတ်
ทุน	ตอม	တမ်
ทุบ	เติ้ก	ဒုက်

ท

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ทุบ,ตี	เบิง	ဓုင်
ทุเรียน	ตูเร่น	ဒူရေန်
เท(น้ำ)	จอ	စဝ်
เททิ้ง	เก๊าะเท๊าะ	ကိုဟ်ထောံ
เทปูน	เก๊าะคะปอ	ကိုဟ်ခပ်ု
เทวดา	เตแว่ะตาว	ဒေဝတ်
เทศ	เตซะนา	ဒေသနာ
เทศน์	โป๊ะห์โธ่	ဗ္ဂဓဝ်
เท้า	จ้าง	ဇုင်
เทิน,เทิดทูน	เย่อ	ယှ်ု
เทียน	ปนาญ์	ပ္ဍာင်
เทียนพรรษา	นาญ์แทะเกิ้น	ပ္ဍာင်ဓဂိုန်
เที่ยว	อาว่อน	အာဝေင်
แท้	แกว๊ะห์	ကွေဟ်
แทง,ฉีด,สัก,ทิ่ม	ทะปัก	ထပက်
แท้งลูก	โกนเลิ่ม	ကောန်လီု

ท

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ธนู,ลูกศร	แทะนู	ဓနု
ธนู,หน้าไม้	ตะงะ	တ္ၚ
ธรณีสงฆ์	ต๊อยซัง	တိသင်
ธรณีสูบ	ต๊อยงิ่ด	တိၚိတ်
ธรรม	ธุ่มแม่ะ	ဓမ္မ
ธรรมดา	ธุ่มแม่ะตา	ဓမ္မတာ
ธรรมมาสน์	ปะนังโธ่	ပွင်ဓဝ်
ธัญญาหาร	เปิง	ပုင်
ธาตุทั้งสี่(ดิน,น้ำ,ลม,ไฟ)	ถาตปอน	ဓာတ်ပန်
ธานี	เดิง	ဍုင်
ธำรงค์	กะจิน	ကစိန်
ธุดงค์	ทุตัง	ဓုတင်
ธุระ	ปะเมิ๊ด	ပိုက်
ธุระอะไร	ปะเมิ๊ดมุ	ပိုက်မု
ธูปเทียน	ปะนาญซะดาว	ပွာင်သ္ဍု

ธ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
นก	แก่ะเจม	ဂစေမ်
นกกระจอก	แก่ะเจมแม่งฮ้อย	ဂစေံမင်သ္ဂိ
นกกระจอก	แก่ะเจมปะมังฮ๊อย	ဂစေံပ္ငင်သ္ဂိ
นกกระจิบ	แก่ะเจมกะโนด	ဂစေံက္ဒတ်
นกกระยาง	แก่ะเจมปอก	ဂစေံပံက်
นกกระเรียน	แก่ะเจมเกรีย	ဂစေံကြဲ
นกกาเหว่า	แก่ะเจมกาวาว	ဂစေမ်ကာဝ္ဂ
นกกาเหว่า,นกดุเหว่า	แก่ะเจมกาเหว่า	ဂစေံက္ဂ
นกขมิ้น	แก่ะเจมดาจมิด	ဂစေံဍုာ်မိတ်
นกเขา	แก่ะเจมเปา	ဂစေံပ္ဂ
นกแขวก	แก่ะเจมกะลก	ဂစေမ်ကြော်ာ်
นกเค้าแมว,นกฮูก	แก่ะเจมกะโลก	ဂစေံကလော်
นกนางนวล	แก่ะเจมบี	ဂစေမ်ဗိ
นกนางนวล,นกนางแอ่น	แก่ะเจมบี	ဂစေံဗိ
นกบิน	แก่ะเจมบอ	ဂစေံပဝ်
นกปรอด	แก่ะเจมอะปรอก	ဂစေံအပြံက်
นกพิราบ	แก่ะเจมคะร๊าบ	ဂစေံခရာပ်

น

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
นกยูง	แก่ะเจมแม่ะราด	ဂစေံမရာ်
นกสองหัว	แก่ะเจมดั๊บบา	ဂစေမ်ကၞုပ်ၜာ
นกแสก	แก่ะเจมกะเซียก	ဂစေံကသေက်
นกหงส์	แก่ะเจมบ๊อบ	ဂစေံၜိုပ်
นกหัวขวาน	แก่ะเจมแจ่ะนั่ว	ဂစေမ်ဇၞာဲ
นกหัวขวาน	แก่ะเจมแต๊ะหมาตทอว์	ဂစေံဒမာတ်ထဝ်
นกหัวขวาน	แก่ะเจมบอกชุ	ဂစေံၜက်ဆု
นกอีลุ้ม	แก่ะเจมอิเลาะ	ဂစေမ်အိလောံ
นม	ต๊อห์	တှ်
นมนาน	โหล่ะแหล่ะ	လအ်လ
นมสาว	ต๊อห์วุ่ด	တှ်ဝုတ်
นวด,บีบ,รีด	ป้อด	ပတ်
นวดข้าว	ปลอนเซ่าะ	ပ္လိုန်သြေံ
นวดคน	ป๊อดแหมะหนิ	ပတ်မၞိဟ်
นวดแป้ง	ซอนเว่อห์	ဆိုန်ဝိုဟ်
นอก,ข้างนอก,ภายนอก	แหล่ะแหง่ฮ์	လှူး
นอกชาน	กะเมียง	ကမေင်

น

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
น่อง	แก่ะโต๊ะอะปราด	ဂဒအ်ဗြာက်
น้อง	เต่ะ	ဒေံ
น้องชาย	เต่ะปล่าย	ဒေံဗၠဲ
น้องภรรยา	เต่ะแปร่	ဒေံဗြဴ
น้องเล็ก	เต่ะโด๊ด	ဒေံဍောတ်
น้องสะใภ้	เต่ะซอยแก่ะนี่	ဒေံသဳဂှဳ
น้องสาว	เต่ะวู่ด	ဒေံဝုတ်
นอน	เติ๊ด	တိက်
นอนกรน	เติ๊ดคะอี	တိက်ခအဳ
นอนกิน	เติ๊ดเจี๊ยะ	တိက်စ
นอนละเมอ	เติ๊ดกะเมิ็ก	တိက်ကၠိုက်
นอนเล่น	เติ๊ดว่อญ	တိက်ဝေင်
นอนวัด	เติ๊ดเภ่	တိက်ဘာ
นอนหลับ	เติ๊ดซะเลิญ	တိက်သၠိုင်
น้อย	โอน	အောန်
น้อยใจ	โอนจ๊อด	အောန်စိုတ်
น้อยไป	โอนอา	အောန်အာ

น

น

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
น้อยไปหน่อย	โอนอาหญิ	အောန်အာညိ
น้อยหน่า	แหม่ะเริ่ด	မရိုတ်
นักเทศ	อะจาโธ่	အစာဓဝ်
นักเลง	ลักเลิญ	လုက်လိုင်
นั่ง	แก่ะโจ่อะ	ဂဇံ
นั่งกรรมฐาน	แก่ะโจ่ะโธ่	ဂဇံဓဝ်
นั่งกอดเข่า	แก่ะโจ่อะโป่นบอง	ဂဇံဗန်ၜံင်
นั่งคุกเข่า	แก่ะโจ่อะทอกกะลอ	ဂဇံထံက်ကလို်
นั่งพับเพียบ	แก่ะโจ่อะทะเอมแต่ม	ဂဇံထအေမ်ဒေမ်
นั่งเมือง (ปกครองเมือง)	แก่ะโจ่ะเดิง	ဂဇံဍုင်
นั่งยองๆ	แก่ะโจ่อะแท่ะจุ่น	ဂဇံဓဇုန်
นั่งเล่น	แก่ะโจ่ะว่อญ	ဂဇံဝေင်
นัดยานัดถุ์	แธ่ะเกอะห์หนุ่ห์	ဓဂိုဟ်နုဟ်
นับเงิน	เร่อะห์ซอน	ရိုဟ်သြိန်
น้า(ชาย)	อะมู่	အမူ
น้า(หญิง)	อิจี	အိစီ
นาเกลือ	แปะแหง่ะเบอร์	ဗူစို်

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
นางสาว	วุ่ด	ဝုတ်
นาดำ	แปะแหง่ะแปะตอม	ဗ္ဂဗတမ်
นาน	โหล่ะ	လအ်
นาย	น่าย	နာဲ
นาหว่าน	แง่ะกร้าด	ဗ္ဂကြာတ်
นาฬิกา	เนี่ยดี	နာဍီ
น้ำ	ดาจ	ဍာ်
น้ำข้าว	ดาจเดอ	ဍာ်ဍိုၚ်
น้ำแข็ง	ดาจกะเลอะ	ဍာ်ကလေံ
น้ำค้าง	ดาจแหละต้าบ	ဍာ်လတိုပ်
น้ำเค็ม	ดาจพะเนิง	ဍာ်ဖနင်
น้ำเค็ม	ดาจเดิง	ဍာ်ဍုၚ်
น้ำชา	ดาจแหละพัก	ဍာ်လက်ဖက်
น้ำซาวข้าว	ดาจเฮา	ဍာ်သ္ၚု
น้ำตา	ดาจแระโมด	ဍာ်ရမတ်
น้ำตาล	ดาจตา	ဍာ်တာ
น้ำตาลทราย	กอซะแกร่	ကဝ်သကြာ

น

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
น้ำนม	ดาจเตอะ	ဍာ်တှ်
น้ำปลา	ดาจก๊ะห์	ဍာ်က
น้ำผึ้ง	ดาจซาย	ဍာ်သဲာ
น้ำฝน	ดาจปรั่ว	ဍာ်ဗြဲ
น้ำพริก	ดาจแมะร๊อจ	ဍာ်မရေက်
น้ำมนต์	ดาจปะมน	ဍာ်ပ္မန်
น้ำมะพร้าว	ดาจซ๊อฟแปร่	ဍာ်သတ်ဗြဲ
น้ำมูก	ดาจคะโม	ဍာ်ခမောဝ်
น้ำเมา	ดาจแปะบู	ဍာ်ဗရူ
น้ำยา	ดาจแทะโก่ม	ဍာ်ဓဂမ်
น้ำร้อน	ดาจกะตาว	ဍင်ကတ်
น้ำลาย	ดาจปาญ	ဍာ်ပါင်
น้ำลาย	เอิ๊ดปาญ	အိက်ဟာင်
น้ำเสียง	ดาจปะซาญ	ဍင်ပသာင်
น้ำหมาก	เอิ๊ดปาญเจี๊ยะปลุ้	အိက်ဟာင်ဇဗ္လု
น้ำอ้อย	ดาจบาว	ဍင်ၜ
นิ่งเงียบ	ฮ๊าดแซ้ะ	ဟောမ်ဗြ

น

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
นิด	ญี้	ညိ
นิทาน	ปอม	ပုံ
นิ่ม	ดอน	ဍုိန်
นิมนต์	กญะ	ကညး
นิสัย	เตี๋ยะเก้ด	ဒးဂေတ်
นึ่งข้าวเหนียว	เซิ่งปะลอญ	ဖြုင်ပလေင်
นุ่ง	ป้าก	ဖိုက်
นุ่ม	ดอน	ဍုိန်
เน่า	อุย	အုဲ
เนื้อ	ชุน	ချုန်
เนื้อ	พยุน	ဖျုန်
แน่น,เหนียว	เกลด	က္လေတ်

น

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
บก	เต้อ	ဒဵု
บก,เขา	เต่อ	ဒဵု
บ่ง,บุหรี่	ป๊อก	ဗံက်
บ่งเสี้ยน	ป๊อกคะเจ๊ิก	ဗံက်ခစက်
บ่งหนอง	ป๊อกปะต๊อห์	ဗံက်ပတိုဟ်
บด	ป๊อห์	ပိုဟ်
บดยา	ป๊อห์แกะอุย	ပိုဟ်ဂအုဲ
บน	แหล่ะเตา	လတူ
บน	แล่ะตาว	လတ်
บ่น	โต่น	ဒနု်
บ่นถึง	ปรุจ๊าบ	ဗြုစိုပ်
บ่นมาก	ปรุ่กล่าง	ဗြုဍိုၚ်
บ่ม	คะดุ๊ห์	ခဍုဟ်
บ่มมะม่วง	คะดุเกริ๊ก	ခဍူဟ်ကြုက်
บรมธาตุ	ธาดกยาจ	ဓာတ်ကျာ်
บรรจุ	จุ่ด	စုတ်
บรรทม	เติ๊ด	တိက်

บ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
บรรทุก	ด๊าก	ဍိုကြ်
บรรพต	เต้อ	ဒု်
บรรยาย	ฮามกอกะลัง	ဟိုကု်ကလင်
บริการ	เติ๊งเจี๊ยะกา	ဒုင်စကာ
บริเวณ	ทะอาญ	ထအာင်
บริสุทธิ์	อ๊ะห์	အး
บวชชี	ปะเปรี้ยมิ่น	ပဖြုမိန်
บวชเณร	ปะทะโปย	ပထပို
บวชนาค	ปะยัง	ပယျင်
บ้วนปาก	บาวปาญ	ၜပါင်
บวบเหลี่ยม	คะวัว	ခဝေါ
บวบหอม	แต่ะเจอฮ	ဒဖိုဟ်
บวบหอม	แทะเจอฮ	ဓဖိုဟ်
บวม	กุฮ์	ဂုဟ်
บวม,พอง	พะดอฮ์	ဖဍုအ်
บ่อ	ปะลาง	ပလိုင်
บอกบุญ	ปะเก๊าะซอ	ပကုသို်

บ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
บอด	กลัก	ကၠက်
บอน	กราว	ကြဴ
บ่อน้ำ	กะมาดาจ	ကမာဍု်
บอระเพ็ด	แม่ะรอจโก่ว	မြေက်ဇွဝ်
บังสกุล	แจ็กซอย	ဇက်သိ
บันได	กะนัน	ကၞိန်
บั้นเอว	แกะเนิญ	ဂၞိင်
บัลลังก์	ปะนัง	ပၞင်
บัวสาย	ฟา	သွာ
บ่า	ปะนะห์	ပၞး
บ้า	เกร้าะฮ์	ကြအ်
บาง	กรอย	ကြိ
บางที	ซะละ	ဆလ
บาดเจ็บ	กิ้	ဂိ
บาดแผล	ซะระ	သရ
บาตร	คะเปี่ยง	ခဗေင်
บาตรพระ	คะเปรี้ยงกย๊าจ	ခဗေင်ကျာ်

บ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
บาท(จำนวนนับ)	แต่ะแก	ဒကောဝ်
บาน	ร่าญ	ရိုင်
บ้าน	ฮ้อย	သ္ၚိ
บ้านเมือง	เดิงกวาน	ဍုင်ကွာန်
บ้านเรือน,บ้านช่อง	ฮ๊อยทาน	သ္ၚိထာန်
บาป	ซะรามปาบ	သရာံပါပ်
บ่าย	ตะงัวเจียง	တ္ၚဲစေင်
บารมี	ปาระมอย	ပါရမဳ
บ่าว	เดิ๊ด	ဍိုက်
บิณฑบาตร	จาวแป๊ะป๊าด	စ်ဗာပါတ်
บิด	กะวอว์	ကဝဲ
บิด(เบี้ยว)	เบีย	ၜဲ
บิด(ผ้า)	ว่อด	ဝတ်
บิดขี้เกียจ	บ๊อดแหละหนุ่ห์	ၜတ်လ္ၚုဟ်
บิดผ้า	ว่อดยาด	ဝတ်ယာတ်
บิดา	อะปา	အပါ
บิน	ปอ	ပဝ်

บ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
บีบ	ป๊อด	ပတ်
บีบ,นวด,เฟ้น	ป๊อด	ပတ်
บีบขนมจีน	ป๊อดคะนอม	ပတ်ခနမ်
บุชาเทศน์	ปาวแจ่ห์โธ่	ပူဇ်ဓဝ်
บุญ	เก๊าซอ	ကုသိုဝ်
บุญคุณ	กุ่นแกะนาต	ဂုန်ဂွာတ်
บุตรสาว	โกนวุ้ด	ကောန်ဝုတ်
บุปผา,ดอกไม้	พุบผา	ဖုပ္ဖာ
บุหรี่	บ๊อก	ဗံက်
บูชา	เปาแจ่ย	ပူဇ်
บูด	อุ๊ด	အုတ်
บูด,อูฐ	อุ๊ด	အုတ်
บูรณะ	ปะแล	ပလေဝ်
เบ่ง	เกิ้ด	ဂိုတ်
เบ่งลูก	เกิ้ดโกน	ဂိုတ်ကောန်
เบญจศีล	ซอยแมะซอน	သီမသုန်
เบ็ด	คะนน	ခနန်

บ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
เบา	ซา	သာ
เบาใจ	ซาจ๊อด	သာစိုတ်
เบี้ยบำนาญ	ซอนแท่น	ဩန်ခေန်
เบี้ยว	เบีย	ဓဲ
แบ.คลี่,เหยียด	ปละห์	ပ္ဍး
แบก	ตะงิน	တ္ၚိန်
แบ่ง.คนบ้า	ปะเราะ	ပရအ်
แบ่งปัน	ปะเร๊าะกอฮ์	ပရအ်ကိုဟ်
แบบ,พิมพ์,อย่าง	เปิมฮ์	ဗိုဟ်
แบบอย่าง	เปิมฮ์ปรัง	ဗိုဟ်ပြၚ်
แบมือ	ปละห์ตอว์	ပ္ဍးတဲ
โบก(ลม),สบัด	แหละวาก	လဝိုက်
โบกมือ	พายตอว์	ဖဲတဲ
โบสถ์	ซิม,แซม	သိမ်
ใบ(ใบไม้)	ตะนะฮ	တဏး
ใบ(ใบไม้)	ซะละ	သ္ဓ
ใบจาก	ซะละกะน้อย	သ္ဓက္ၜိ

ป

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ใบตอง	ซะละปร้าด	သ္ၚဖြာတ်
ใบมะพร้าว	ซะละซอตแประ	သ္ၚသတ်ဖြ
ใบแมงลัก	ตะนะว่านฮะแจ๊ะ	တ္ၚးဝါင်ဟစေအ်
ใบลาน	ซะละปอด	သ္ၚပတ်
ใบลาน	ซะละเหริด	သ္ၚရိုတ်
ใบสันพร้ามอญ, ขาไก่ดำ (ชื่อพันธุ์ไม้)	ซะละซอด	သ္ၚသိုတ်
ใบสีเสียด	ซะละเจย์	သ္ၚဇေဝ်
ใบหู	ซะละกะโต	သ္ၚကတောဝ်
ใบโหระพา	ตะนะว่านฮะเลิ่ง	တ္ၚးဝါင်ဟလုင်

บ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ปกป้อง	ร่องจอง	ရံင်စံင်
ปฏิเสธ	เหอะเก๊ด	ဟွံကေတ်
ปนเป, ปะปน (ผสม)	ซะนาวเรี่ย	သၞ်ရ်
ปม	ทะก๊อด	ထကတ်
ปรบมือ	ตั๊กตอว์	တက်တဲ
ประกอบ	ปะโก๊บ	ပကောပ်
ประกาย	ปะยะห์	ပယျး
ประคอง	กะพ่อจ	ကဘာ်
ประเคน,ถวาย	แป๊ะกิ่น	ဗဂိန်
ประจบ	ปรุ๊เก๊ดจ๊อด	ဗြုကေတ်စိုတ်
ประจุ	จุ๊ด	စုတ်
ประชุม,ชุมนุม	โกมแธ่ะเริ่ม	ကောံခရိ
ประชุมเพลิง	จองแฟะห์	စံင်ဖွ
ประดับประดา,ตกแต่ง	กะยัง	ကျုင်
ประเดี๋ยวก่อน	หมั่วซะแหนะกลา	မွဲနေံကၠာ
ประเดี๋ยวเดียว	หมั่วซะแหนะเอิญ	မွဲနေံအိင်
ประเดี๋ยวหนึ่ง	หมั่วซะแหนะ	မွဲနေံ

ป

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ประเดี๋ยวหนึ่ง,ครู่หนึ่ง	หมั่วซะแหนะ	မွဲသ္ၚောံ
ประตู	ปะราง	ပရင်
ประตูน้ำ	ปะรางดาจ	ပရင်ဍာ်
ประทีป	ปะมด	ပ္ဍတ်
ประเทศ	เดิง	ဍုင်
ประเพณี	ปะเวนอย	ပဝေဏဳ
ประวัติ,ปรัมปรา,ข่าวคราว	ปะราวปะรา	ပရူပရာ
ประหาร	แกะจ๊อด	ဂစိုတ်
ปราณี,สงสาร,เอ็นดู	ชานดู	ဆာန်ဍူ
ปรานี	ชานดู	ဆါန်ဍူ
ปรินิพพาน	ปะร้อยนิ๊ป้าน	ပရိနိဗာန်
ปรุง	พะนาว	ဖ်
ปลงตก	คิ่ดเกอะ	ဃိတ်ဂွံ
ปลงผม	ก๊ะห์ซก	ကးသော်
ปลวก	กรุ่น	ဂြုန်
ปลอกหมอน	แกะโร๊บนี่	ဂြောပ်နဳ
ปล้อง	ตัง	တင်

ป

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ปล่อยเสือเข้าป่า	แปะแหล่ะกละหลุบเกริ้	ဗလးက္ဍရုပ်ဗြိုပ်
ปลา	ก๊ะ	ကာ
ปลากระทิง	ก๊ะฮะน่านเจิญ	ကာဟနာ္ဍန်စိင်
ปลากลาย	ก๊ะแปล่กฮ	ကာဗ္ဂက်
ปลากัด	ก๊ะฮะกิด,ก๊ะแป่ะกิด	ကာဟကိတ်,ကာဗကိတ်
ปลาเข็ม	ก๊ะคะโก่ง	ကာခဂေါင်
ปลาฉลาด	ก๊ะเปลิ้ด	ကာဗ္ဂိုက်
ปลาฉลาด (ปลาชนิดหนึ่ง)	ก๊ะเปลิ้ด	ကာဗ္ဂိုက်
ปลาช่อน	ก๊ะอะโน่น	ကာအနောဝ်န်
ปลาดุก	ก๊ะทะเก๊อาะ	ကာထကာအ်
ปลาดุก	ก๊ะฮะเกาะห์	ကာဟကာအ်
ปลาตะเพียน	ก๊ะแป่ะแน่ม	ကာဗ္ဂာံ
ปลาย,ยอด,สุด	กะโน้ด	ကနောဝ်တ်
ปลายข้าว	กะโนนเฮ้า	ကနောဝ်န်သ္ဍု
ปลายทาง	กะโน้ดกล่อง	ကနောဝ်တ်ဂ္ဍံင်
ปลายปี	ซะนำอา	သ္ဍာံအာ
ปลายมือ	กะโน้ดตัวฮ์	ကနောဝ်တ်တဲ

ป

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ปลาร้า	กะพะร๊อก	ကဖရံက်
ปลาลูกโยน	กะอะเกล่	ကအဂၠေဝ်
ปลาสลิด	กะกลั๊จ	ကဂၠ်
ปลาหมอ	กะด๊อด	ကဍုတ်
ปลาหลด	กะฮะน่าน	ကဟနာန်
ปลาไหล	กะแก่ะเลิ่ง	ကဂလုင်
ปลาไหล	แก่ะเลิ่ง	ဂလုင်
ปล้ำ	ตะว่อด	တဝိုတ်
ปลิง	ปะโกต	ပကောတ်
ปลิว	ซะวอ	သဝဝ်
ปลิว	ซะวอ	သွဝ်
ปลี	คะโต๊อะ	ခဒအ်
ปลี(กล้วย)	แก่ะโต๊อะ	ဂဒအ်
ปลูก	ตอ	တုၚ်
ปลูกต้นกล้วย	ตอปะนอมปร้าด	တုၚ်တ္ပံဗြာတ်
ปลูกฝี	ตอแป๋ะโร่น	တုၚ်ဗရန်
ปวด	กิ้	ဂိ

ป

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ปวดท้อง	แกะแหน่ยกิ	ဂၞဲဂိ
ปวดท้อง	กิ้เปิ่ง	ဂိဗုင်
ปวดท้องเบา	แกะแหน่ะกินอมเทาะ	ဂၞဲဂိဏာမ်ထောံ
ปวดท้องหนัก	แกะแหน่ะกินอมเทาะ	ဂၞဲဂိအိက်ထောံ
ป่วย	ยั่ว	ယဲ
ปอก	ซ้อก	သံက်
ปอก,ลอก,ถลก	ซ๊อก	သံက်
ปะ(ผ้า),ซ่อม,ทาบ	โปล้ะ	ဗ္လအ်
ปะทะ	เจิ้ม	ဇို
ปะปน	ซะนาว	သၞဲ
ปัก,แทง,ฉีด,สัก,ทิ่ม,เซ็นชื่อ	ทะปัก	ထပက်
ปักษี	แก่ะเจม	ဂစေံ
ปัญญา	ปอนญา	ပန်ညာ
ป่า	เกริบ	ဂြိုပ်
ปากแข็ง	ปาญูแหล่ะเง่อห์	ပါင်လ္ၚိုဟ်
ปากทาง,ต้นทาง	ปาญูกล่าง	ပါင်ဂ္လံင်
ปากเปราะ	ปาญูชาว	ပါင်ဆ်

ป

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ปากเปราะ	ปาญซะนัว	ပါင်သ္ဂွဲ
ปากหนัก	ปาญซ่าง	ပါင်ဖြိုင်
ป่าช้า	ซุซาน	သုသာန်
บิ่น	ฮะเมียก	မှက်
ปิ่น(ปักผม)	กะโนดโซก	က္ဂောတ်သော်
ปี่	เปว์	ပေဝ်
ปีน(ข้าม)	กว่าน	ဂွာန်
ปีนี้	ซะนำเนาะ	သ္ဂံာဏာအ်
ปืน	เซนัด	သေနာတ်
เป็น(ทำเป็น, รู้วิธี)	เล่บ	လေပ်
เป็น(ยังมีชีวิตอยู่)	โต๊ะห์	ဒှ်
เป็นห่วง,เป็นทุกข์	เกวิ่ญ	ဂွိင်
เปรต	ปร๊อด	ပြိုတ်
เปลี่ยน	ปะแล	ပလေဝ်
เปิด	ป๊อก	ပံက်
เปิด(ประตู),นกกระยาง	ป๊อก	ပံက်
เปิดตา,เปิดหูเปิดตา	ป๊อกโมด	ပံက်မတ်

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
เปิดประตู	ป๊อกปะราง	ပံက်ပရင်
เปื้อน	กล๊อย	ကၠိ
แปลง(นา)	ค้อก	ခံက်
ไป	อา	အာ
ไปก่อน	อากลา	အာက္ဍာ
ไปก่อนนะ	อากลาระ	အာက္ဍာရ
ไปดูมหรสพ	อาเป่อปัว	အာဗ္ဂံပေါ
ไปตลาด	อาพฺยา	အာဖျာ
ไปทำงาน	อาโกลนกะโลน	အာကၠောန်ကလောန်
ไปทำไม	อาปะหมุ	အပမု
ไปเที่ยว	อาว่อญ	အာဝေင်
ไปธุระ	อาปะเมิ่จ	အာပ္ဂိုက်
ไปธุระอะไร	อาปะเมิ่จหมุ	အပ္ဂိုက်မု
ไปมา	อาเกลิ่ง	အာက္ဍုင်
ไปมาแล้ว	อาเกลิ่งตอย	အာက္ဍုင်တုဲ
ไปเรียนหนังสือ	อาก๊อดเลิจ	အာကတ်လိက်
ไปละนะ	อาระน๊ะห์	အာရဏး

ป

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ไปวัด	อาเภ่	အာဘာ
ไปสวน	อาเกล๊ะ	အာကၠအ်
ไปหาสาว	อากล่ายวุ่ด	အာဂၠဲဝုတ်
ไปไหน	อาลอ	အာလဵု
ไปไหนมา	อาลอเกลิง	အာလဵုကၠုင်

ป

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ผดุงครรภ์	อิมิ่	အိမိ
ผม	โซก	သော်
ผมไฟ	โซกโก้	သော်ကောဝ်
ผมมวย	โซกทะก้อด	သော်ထကတ်
ผมร่วง	โซกโปร๊อห	သော်ပြုဟ်
ผมหงอก	โซกซะเก๊าะ	သော်သကအ်
ผมหยิก	โซกกะรอน	သော်ကရန်
ผล	ซ้อด	သတ်
ผลบาป, ความชั่ว	ซะรำปาบ	သရာံပါပ်
ผลบุญ	เก๊าซอ	ကုသို်
ผลไม้	ซ้อดชุ	သတ်ဆု
ผลัก,ผลักไส,ผลักให้ตก	แก่ะเร่อห์	ဂရူဟ်
ผลัด	ปะแล	ပလေဝ်
ผลัด,แก้ไข,ซ่อม,เปลี่ยน	ปะแล	ပလေဝ်
ผลาญ,ทำลาย,สิ้นเปลือง	ปลอญ	ပှေင်
ผวา	ปะก๊อด	ပကိုတ်
ผสม, ปะปน	ซะนาว	သ္ဂ်

ผ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ผอม	ซ่าย	ဖြဲာ
ผอมแห้ง	ซ่ายเซ่ห์	ဖြဲာဖြပ်ာ
ผัก	คะเน	ခနေ
ผักกระเฉด	คะมัก	ခမက်
ผักเซี้ยน	ฮะนาญ	ဟနာင်
ผักตบชวา	กะทุ่มโปง	ကဒုမ်ပေါင်
ผักบุ้ง	กะเนิงวุ่น	ကၠုင်ဝုန်
ผักแว่น,ถาง(หญ้า)	แต้ะห์	တေဟ်
ผักหนาม	เซ้ห์	သေဟ်
ผัดหน้า	แทะเปอะเมิก	ခဗိုဟ်မုက်
ผัว	เกร๊าะห์	ကြုံ
ผัว,สามี,ผู้ชาย	กร๊าว	ကြုံ
ผ้า	ย๊าด	ယာတ်
ผ่า(ฟืน)	ปะเรียก	ပရေက်
ผ้า,ทอ,ผ้ายัน	ย่าดย่น	ယာတ်ယန်
ผา,ภูเขา,บก	เต่อ	ဒို
ผ้าขาว	ย๊าดปุ้ห์	ယာတ်ဗု

ผ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ผ้าขาวบาง	ย๊าดอะเต่	ယာတ်အဓေဒ
ผ้าขี้ริ้ว	ย๊าดซะมาจ	ယာတ်သၟာ်
ผ้าเช็ดตัว	ย๊าดเจิดแจ่ะเก๊า	ယာတ်ဇိုတ်ဇကု
ผ้าเช็ดหน้า	ย๊าดเจิดเมิก	ယာတ်ဇိုတ်မုက်
ผ้าถุง(ผู้หญิง)	แก่ะนิ่น	ဂ္နိန်
ผ้านุ่ง,โสร่ง(ผู้ชาย)	เกลิจ	ဂ္လိက်
ผ้าป่า,ผ้าบังสกุล	ปองซะกาว	ပံင်သကူ
ผ้าปู	ย่าดเหล่ะ	ယာတ်လး
ผ้าพันคอ	ย่าดเปาเก๊าะ	ယာတ်ပူကအ်
ผ้าพันแผล	ย๊าดกวี่ซะระ	ယာတ်ဂွီသရ
ผายลม(ตด)	ชุด	ဆုတ်
ผ้าสบง	ซะปาง	သပိုင်
ผ้าสังฆฏิ	ทะกาบ	ထကိုပ်
ผ้าไสบเฉียง	ย๊าดโดด	ယာတ်ဍောတ်
ผ้าห่ม	ย๊าดแก่ะ	ယာတ်ဂ
ผ้าอ้อม	ย่าดเอิจ	ယာတ်အိက်
ผ้าอาบน้ำฝน	ย่าดซะเนิญปรั่ว	ယာတ်သ္ညိုင်ဗြဲ

ผ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ผิด	แปล่ะห์	ဖွး
ผิดใจ	เปลดจ๊อด	ဖွေတ်စိုတ်
ผิดผี	เปลดอะลก	ဖွေတ်ကၠေါ်
ผี	กะลก	ကၠေါ်
ผีกระสือ	กะลกแปะมุ่ย	ကၠေါ်ဗမုဲ
ผีปอบ,ผีกระสือ	แก่ะมุ่ย	ဂမုဲ
ผึ้ง	ซาย	သာဲ
ผุ	อ๊อห์	အိုဟ်
ผุด(ตอ)	โมก	မံက်
ผูก	แต่ก	ဒက်
ผูก,มัด	แต่ก	ဒက်
ผู้คน	แหม่ะหนิ	မၞိဟ်
ผู้ชาย	แม่ะหนิกร๊าว	မၞိဟ်တြုံ
ผู้หญิง	แม่ะหนิเปรี่ย	မၞိဟ်ဗြဴ
ผู้หญิง	หนิ่แปร่ะห์	မၞိဟ်ဗြဴ
ผู้ใหญ่	เบ่อะแม่ะหนิ	မုံာမၞိဟ်
ผู้ใหญ่บ้าน	แจ๊ะโหนกกวาน	ဍော်ကွာန်

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
เผ็ด	เริ่น	ရိင်
เผ็ดร้อน	เริ่นกะตาว	ရိင်ကတတ်
เผ่น	คะลัก	ခလာ်
เผา	จอง	စံင်
เผาศพ	จองเฟี่ย	စံင်ဗှ
เผื่อ	กะเพ่อะ	ကဘိအ်
เผือก	ดั๊บกราว	ကၠုပ်ကြဴ
แผ่,คลี่,เหยียด	ปละ	ပ္ဍး
แผล	ซะระ	သရး
แผ่ว	ซา	သာ
โผล่,ข้างขึ้น	โมก	မံက်

ผ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ฝน	ปรั่ว	ဗြဲ
ฝนครึ้ม	ปรั่วเซิบ	ဗြဲဇျုပ်
ฝนตก	ปรั่วกู่	ဗြဲဂူ
ฝนแล้ง	ปรั่วแว่ง	ဗြဲဝင်
ฝนหาย	ปรั่วด๊ะห์	ဗြဲဍုး
ฝรั่ง(คน)	แก่ะแล่ะห์	ဂလာ
ฝรั่ง(ผลไม้)	แหน่งกา	နင်ကာ
ฝ่อ,หด	คะโญ้ด	ခညောတ်
ฝัก	กะนอย	ကဏာပ်
ฝักมะขาม	กะนอยแม่งโกล่น	ကဏာပ်မင်ဂ္လန်
ฝัง	ตั๊บ	တိုပ်
ฝั่ง	ซัง	သင်
ฝัง,กลบ	ต้าบ	တိုပ်
ฝั่ง,พระสงฆ์	ซัง	သင်
ฝั่งน้ำ	ซังบี	သင်ၜိ
ฝัด	กุ่ม	ဂုမ်
ฝัน	กะเป๊าะหญ้าด	ကပအ်ညာတ်

ฝ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ฝัน	แล่ะเป๊าะญาต	လပအ်ညာတ်
ฝา	ทะกั๊บ	ထကိုပ်
ฝา(ใช้กั้น)	แต่ะแต่ง	ဒဒင်
ฝา(ใช้ปิด)	ทะกาบ	ထကိုပ်
ฝาก (ของ)	ปรัง,ปราง	ပြင်
ฝากไว้ก่อน	ปรางโล่กลา	ပြင်လစ်ကျာ
ฝ่าเท้า	แกะตาจ่าง	ဂတာဇိုင်
ฝ่ามือ	แกะตาตัวว์	ဂတာတဲ
ฝ้าย	โต	တောဝ်
ฝิ่น	ผิ่น	ဘိန်
ฝึก	แป่ะโตน	ဗတောန်
ฝึกงาน	แป่ะโตนกะโลน	ဗတောန်ကလောန်
ฝืด	โป่ด	ဗတ်
ฝุ่น	ปะลาก	ပလိုက်
ฝูง	ทะเก๊าะ	ထကအ်
เฝ้า	แม่ง	မင်
เฝ้าไข้	แม่งยั่ว	မင်ယဲ

ฝ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
เฝ้าบ้าน	แม่งฮ๊อย	မင်သ္ဍိ
แฝง,แอบ,ซ่อนตัว	อ้บ	အောပ်
แฝด	อะมา	အမာ
แฝด,สระ,บ่อ	กะมา	ကၟာ
ไฝ	เอิ๊ดรุ่ย	အိက်ရုယ်
ไฝ,ขี้แมลงวัน	เอิ้ดรุ่ย	အိက်ုရဲ

ฝ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
พงหญ้า, ป่า	เกริบ	ဂြိုပ်
พจนานุกรม	อะภิธ่าน	အဘိဓါန်
พ่น	โปร๊ห์	ပြောအ်
พบ	แกะแปะห์	ဂဗ
พม่า	แปะแหม่ะห์	ဗမာ
พยัญชนะ	อะคอเลิ่ด	အခဝ်လိတ်
พยาบาท	แต้กห์จ๊อด	ဒက်စိုတ်
พรมแดน	ปะวังเดิง	ပဝိုင်ဍုင်
พรหม	เปริ้ม	ဗြိုမ်
พร้อมเพรียง	กมกะเลาะ	ကောမ်ကလအ်
พระคุณเจ้า	ตะละกุ้น	တလဂုန်
พระเจ้าอยู่หัว	ตะละต๊อย	တလတိ
พระอภิธรรม	อะภิโธ่	အဘိဓဝ်
พริก	แม่ะร๊อด	မရေက်
พริกขี้หนู	แม่ะร๊อดเอิ้ดน๊อย	မရေက်အိက်ကွိ
พริกสด	แม่ะร๊อดคะเนียก	မရေက်ခနေက်
พริกแห้ง	แม่ะร๊อดทะเกาะห์	မရေက်ထှက်

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
พฤหัสบดี	งัวแปร่ะต๊อย	တ္ၚဲဗြုတိ
พล่อง,ขาด	ตอจ	ဒေက်
พลาด,ผิด	เปล้ด	ဗ္လေတ်
พล่าน(ดิ้นพล่าน)	ทะป๊อดทะปัง	ထပတ်ထပင်
พลาย(ผีพลาย)	ตายปล่าย	တာဲဗြာဲ
พลิก,หัน	คะต๊ะห์	ခတး
พลิ้ว	คะวาก	ခဝိုက်
พลู	แจ่ะปลุ้	ဇဗ္လု
พวก	รั่ว	ရဲ
พวกพ้อง	รั่วฟา	ရဲသွာ
พอ	รุ่ม	ရုမ်
พ่อ	อะปา	အပါ
พอก่อน	รุ่มกลา	ရုမ်က္လာ
พอง	คะเด๊าะ	ခဍုအ်
พอใจ	ปอญจ๊อต	ပေင်စိုတ်
พอใช้ได้	เจียกาเก่อะ	စကာဂွံ
พอดี	ชะคอกห์	ဆခိုဟ်

พ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
พอที	รุ่มระ	ရုံရ
พ่อเมือง(ผู้นำ)	จาเดิง	စာဍုင်
พอแล้ว	รุ่มระ	ရုမ်ရ
พะเนียง(ดอกไม้ไฟ)	กาวดอญ	ကာ်ဍေုင်
พะวง	เกวิญ	ဂွိင်
พัก	จู่	ဇု
พักก่อน	จู่กลา	ဇုကၠာ
พักผ่อน	จู่เยิ่ม	ဇုယို
พักพิง,พึ่งพิง	จู่แป๊ะต่าย	ဇုဗဒါ်
พักอาศัย,พักแรม	จู่เติ่ม	ဇုဒို
พัง	ล่าจ	လာ်
พัด,โบก	ป้าก	ပိုက်
พับ	ท้อบ	ထပ်
พาไป	แป๋กอา	ဗက်အာ
พาย (ไม้สำหรับคนข้าว)	โฮนกเติ๊กเปิง	နောက်တုက်ပုင်
พาย (ไม้สำหรับพายเรือ)	กะเซ้า	ကသု
พายเรือ	ตุ้นเกลิ้ง	ဒုန်ဍုင်

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
พายุ	แก่ะเปิ่ด,กะเปิด	ဂဗိုတ်
พิกุล(ดอกไม้)	เก๊ะห์	ကေဟ်
พิณ	คะณะ	ခဏ
พิษ	กยิ้	ဂျိ
พิษงู	กยิ้ซุ่ม	ကျိဖြုံ
พุ่ง	ทะปั๊ก	ထပက်
พุทธคุณ	กุ้นกยั๊จ	ဂုန်ကျာ်
พุพอง	คะด๊อด	ခဍုတ်
พูด	ฮาม	ဟို
พูดดีดี	ฮามเคาะห์เคาะห์	ဟိုခိုဟ်ဟ်
เพชร	เปิ้ด	ဗိုတ်
เพล	เปิงตะงั่ว	ပုင်တ္ၚဲ
เพลง	เกวก,แต้กเว้ก	ဒွက်
เพลิง	ปะมด	ပၟတ်
เพลิง,ไฟ	ปะโมด	ပၟတ်
เพลิน	มิบ	မိပ်
เพื่อน	รั่ว	ရဲ

พ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
แพ	พอง	ဖံင်
แพ้	กฺยะ	ကျ
แพง	ดาง	ဍုင်
แพซุง	พองซุ	ဖံင်ဆု
แพทย์	จาซอ	စာသဝ်
แพ้ท้อง	กยะเปิ่ง	ကျဗုင်
แพ้ผม	กยะโซก	ကျသော်
แพลง(เท้า)	กะลอบ	ကလပ်
แพะ	แป๊ะแบะ	ဗခေံ
โพก(โพกผ้า)	ทะเมิญ	ထိုင်
โพรง	กะทง	ကထောင်
ไพล่หลัง	เกลี่ยงจ้ะฮ์	ကြွင်စး

พ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ฟอง(ไข่)	คะมายจาญ	ခမဲာစာင်
ฟ้อน	แหล่ะ	လေဟ်
ฟักทอง	คะปอยทอ	ခပီထဝ်
ฟัง	กะลาง	ကၠင်
ฟัน(ใช้เคี้ยว)	เงียก	ၚေက်
ฟันน้ำนม	เงียกดาจต๊อก	ၚေက်ဍုာ်တဟ်
ฟันร่วง	เงียกโปร้ก	ၚေက်ပြဟ်
ฟันหลอ	เงียกคิ้บ	ၚေက်ခိပ်
ฟ้า	อะก๊ะห์	အကး
ฟาง	ซ้อก	ဆံက်
ฟ้าผ่า	แต๋ะเก่อต๊ะ	ဒဂိုတး
ฟ้าผ่า	แทะเก่อตะห์ปอน	ခဂိုတးပန်
ฟ้าร้อง, ฟ้าคะนอง	แต๋ะเก่อแต๋ะเริ่ญ	ဒဂိုဒရိုင်
ฟ้าแลบ	เชปะเลป้อก	ဆေပလေပံက်
ฟ้าหลัว	อะก๊ะห์เทิ่ม	အကးစို
ฟื้น	โอ๊ะห์	ဢော်
ฟุบ,หมอบ,ล้มคว่ำ,คะมำ	เมิ่บ	မိုပ်
ฟูก	พูน	ဖုန်
แฟบ,ยุบ,ลีบ	เป๊ด	ပေတ်

ฟ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ไฟ	ปะมด	ပ္ၚတ်

ฟ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ภรรยา	เปรี่ย	ဗြဴ
ภายหน้า	แก่ะตะอา	ဂတအာ
ภายหลัง	ตู่ตะราว	ဒူတရ်
ภาษา	อะเร่	အရေဝ်
ภูเขา	เต่อ	ဒို

ภ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
มงคล	แหม่ะเง่อ	မ္ၚဵု
มด	คะมด	ခုတ်
มดลูก	ทะเกียง	ထကောင်
มธุปายาส	เปิงปะโมน	ပုင်ပမောန်
มนุษย์	แม่ะหนิ	မ္နိဟ်
มโน	จ๊อด	စိုတ်
มรณะ	คยอตฺ	ချိုတ်
ม้วน	คะเมา	ခမော
มหรสพ	ปัว	ပေါဲ
มหาสงกรานต์	อะต๊ะห์	အတး
มหาสมุทร	แมะฮาซะมิด	မဟာသမိတ်
มเหสี	แก่ะแหน่ะกยาจ	ဂကျာ်
มอง	ร่อง	ရံင်
มอญ	โมน	မန်
มอญเมืองไทย	โมนเดิงเซม	မန်ဍုင်သေံ
มอด	กะมะ	ကမ
มอด(แมลง)	กะมะ	ကၟ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
มะกรูด	มะกร้อต	မကြုတ်
มะกวิด	กวิ๊ด	ကွိတ်
มะขาม	แม่งกล้น	မင်ဂ္ဂန်
มะเขือ	คะโดง	ခဍောင်
มะเขือเปราะ	คะโดงกะร่บ	ခဍောင်ကရောပ်
มะตาด	คะเปร๊าห์	ခပြု
มะพร้าว	ซ๊อดแปร่ะ	သတ်ဖြ
มะพร้าวอ่อน	ซ๊อดแปร่ะบ๊อด	သတ်ဖြဗတ်
มะเฟือง	คะอีลัง	ခအိလင်
มะม่วง	เกริก	ကြုက်
มะเมีย	แข็ยะห์ โต๊ะห์ปะมังสะนาม	ချေဟ်ဒ္ဒိပ္ပင်သ္ဂံာ
มะแม	แป่ะแบ่ะ โต๊ะห์ปะมังสะนาม	ဗစေံဒ္ဒိပ္ပင်သ္ဂံာ
มะระ	กะเว	ကဝေဝ်
มะโรง	ซุ่มแจ่ะโนก โต๊ะห์ปะมังสะนาม	ဖြုံဍောဲဒ္ဒိပ္ပင်သ္ဂံာ
มะละกอ	ก๊อดจี	ကတ်စိ

ม

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
มะเส็ง	ซุ่มโด๊ด โต๊ะห์ปะมังสะนาม	ဖြုံဍောတ်ဒ္ုပုင်သ္ဂံာ
มังคุด	แม่งกุด	မင်ဂုတ်
มั่งมี	ซักพ๊าก	သိုက်ဘိုက်
มัจจุราช	ซะเมินเยิ่ม	သိုယို
มัจฉา	ก๊ะ	က
มัธยัสถ์	เจี๊ยะแตมม่งแตม	စတောမ်မံင်တောမ်
มันนก	กวาย	ကွဲာ
มา	เกลิง	ကၠုင်
ม้า	แซ็ยห์(แซ้ะห์)	ချေဟ်
ม้า	แซะห์	ချေံ
มาก	กล่าง	ဂၠိုင်
มาก่อน	เกลิงกลา	ကၠုင်ကၠာ
มาจากไหน	เกลิงหนู่ลอ	ကၠုင်နုလဵု
มาถึงไหน	เกลิงจาบลอ	ကၠုင်စိုပ်လဵု
มาทำไม	เกลิงปะหมุ	ကၠုင်ပမု
มารดา	ย่าย	ယဲာ

ม

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
มาลาเรีย	ยั่วเกริ้บ	ယဲဂြိုပ်
ม้าวิ่งเร็ว	แชะห์กริ้บโปร๊ะ	ချေံဂြိုပ်ပြဟ်
ม้าสีขาว	แชะห์ปุ	ချေံဗု
มาหา	เกลิงกล้าย	ကၠုင်ဂၠဲာ
มาเอาของ	เกลิงเก๊ดโกร้บ	ကၠုင်ကေတ်ဂြပ်
มาเอาอะไร	เกลิงเก๊ดหมุ	ကၠုင်ကေတ်မု
มิตร	รั่ว	ရဲ
มี	นุ่ม	နွံ
มีกิน	นุ่มเจี๊ย	နွံစ
มีแก่ใจ	นุ่มกอจ้อด	နွံကိုစိုတ်
มีด,พร้า	บุน	ၜုန်
มีดโกน	บุนโชก	ၜုန်သော်
มีดดาบ	แซ่ง	ဖြင်
มีดโต้	บุนปอง	ၜုန်ပံင်
มีดพับ	บุนคะด้าบ	ၜုန်ခဍိုပ်
มืด	กลุ	ဍု
มือ	ตอว์	တဲ

ม

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
มือขวา	ตอว์เปิง	တဲပုင်
มุทิตา	มุติตา	မုဒိတာ
เมา	แปะบู	ဗၜူ
เมีย	เปร่	ဗြ
แมงดา	กะมะเปรียงตู้	ကၟပြေင်ဒူ
แมงป่อง	กะมะอะเยี่ย	ကၟအယ်
แม่ช้าง	หย่ายเจิน	ယါဲစိင်
แมว	แปะกั่ว	ဗဂဲ
โมโห	เทีย	ထေဲ
ไม้	ชุ	ဆု
ไม้ไผ่(ใช้ถ่อเรือ, พายเรือ)	ตุ่น	ဒုန်
ไม้ไผ่(ไม้รวก)	ตุ่นกะซัง	ဒုန်ကသင်
ไม้สอย	เหระโล่ง	လေံဂှံင်

ม

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ยก	เยี่ย	ယာ
ยกยอ	เยี่ยกอกเยี่ย	ယာကံက်ယာ
ยกให้	กอ	ကု်
ย่อง	ย่น	ယောန်
ยอด	กะนด	ကၠောတ်
ย้อย	โฟ่	ဓ္ဒောဝ်
ยักษ์	ปะก๊อห์	ပကိုဟ်
ยั้ง	เต้อะ	ဒိုအ်
ยั่งยืน	เติ้ง	ဒုင်
ยัด	จุ๊ด	စုတ်
ยา	แก่ะอุย	ဂအုဲ
ย่า	อิเต๊อห์	အိတှ်
ยากจน	ต้ากวาด	ဒိုက်ဝါတ်
ยากจนเข็นใจ	ฮะต๊ากฮะนา	ဟဒိုက်ဟဏာ
ยาเขียว	แก่ะอุยแหล่ะจ่อก	ဂအုဲလစံက်
ยาฉุน	แก่ะอุยบ่อก	ဂအုဲၜံက်
ยานัตถ์	นุ่ห์	နုဟ်
ย่าม, ถุงย่าม	ทางฮ์	ထိုင်

ย

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ยาย	อีเต๊อห์	အိတ်ဍ
ยาว	เกลิ่น	ဂွိင်
ยาหม้อ	แก่ะอุยทะมาย	ဂအုဲထမဲာ
ยำ	ป๊อด	ပေက်
ยิง(ยิงปืน)	ปอน	ပန်
ยินดี	ปอญจ๊อด	ပေင်စိုတ်
ยิ้ม	อิม	အိ
ยืน	ทะตาว	ထတ်
ยืม	แก่ะลิ๊ฮ์	ဂလေဟ်
ยุง	แก่ะมิ่ด	ဂမိတ်
ยุ้งฉาง	ฮัง	ဟာင်
ยุ่งเหยิง	ทุยแตะรุ่ย	ထုဲဒရဲု
ยุติ	เต่อะ	ဒိုအ်
เย็น(ความเย็น)	บ๊อห์	ဗိုအ်
เย็บ	เจิ่น	ဇိင်
เยียวยา	วี่ปะรา	ဝိပရာ
แยก	ปะร้ะห์	ပရး
แย่ง	ปลอง	ပ္ဍံင်
โยก	คะราก	ခရိုက်

ย

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
โยง	กรั้ว	ြဲ
โยน	แก่ะเปิ้ด	ဂၚိုတ်

ย

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
รถ	กวี	ကွဳ
รถ,เกวียน	กวี	ကွဳ
รถจักรยานยนต์	กวีเลิ่น	ကွဳလိုန်
รถม้า	กวีเคยฮ	ကွဳချဲံ
รถยนต์	กวีจัก	ကွဳစက်
รม (รมควัน)	คะอัง	ခအင်
รวง	ทะโกง	ထကောင်
ร่วง	คะตอม	ခတုံ
รวง,ฝัก	แต๊ะโกง	ဒကောင်
รวงข้าว	ทะโกงเซาะ	ထကောင်သြေံ
รวงผึ้ง	ฮอยซาย	သၠိသဲ
ร่วงโรย	ซ่ายเซ่ะห	ဖြာဲဖြေဟ်
รวดเร็ว	โปร๊ะห์	ပြဟ်
รวม,รวบรวม	ปะโกม	ပကောံ
รวย	ซากห์	သိုက်
รส	โร่ะห์	ရ်
รอ	แหม่ง	မင်
รองเท้า	แต๊ะน่อบ	ဒနပ်

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
รองน้ำ	เติ่งดาจ	ဒုင်ဍာ်
ร้องเพลง,ขับร้อง	แกะเยฮ	ဂယေဟ်
ร้องไห้	อะเร่อะเยี่ยม	အရိုအ်ယာံ
ร้อน	กะตาว	ကတ်
ร้อนใจ	กะตาวจ้อด	ကတ်စိုတ်
ร้อนตัว(ทำผิด)	กะตาวกะตาน	ကတ်ကတာန်
ร้อนรน	ทะปอดทะปาง	ထပိုတ်ထပိုင်
ร้อนรุ่ม	กรานแทะม่าน	ကြာန်ဓမာန်
รอบรู้	แตมจี่	တိဇိ
ร้อย(จำนวน)	กลอม	ကွမ်
รอยเท้า	แธ่ะน่ายจ่าง	ဓနဲ့ဇိုင်
ระกา	จาญ โต๊ะห์ปะมังซะนาม	စါင်ဒှ်ပ္ငင်သ္နာံ
ระกำ	แต๊ะต้ากซะนา	ဒဒိုက်သ္နာ
ระฆัง	คะเนิญ	ခနိင်
ระฆัง	คะเนิง	ခ္နုင်
ระนาด	ปาด	ဗါတ်

ร

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
รัก	ชาน	ဆာန်
รักแร้	ปาญูกะนัก	ပါင်ကနက်
รักษา	วี่	ဝိ
รังแก	กล้ายฮ้อด	ဂၠါဟိုတ်
รังแค	เอิ๊ดกะดั๊บ	အိက်ကၠုပ်
รัดกุม,แข็งแรง	เปิ่นปอด	ဗိုန်ဗတ်
รัตนตรัย	กยาจญ์โอ่ซัง	ကျာ်ဓဝ်သင်
รับ	เติ้ง	ဒုင်
รั่ว	ลาก	လိုက်
รั่ว,ไหล	แตะจู่	ဒၟု
รากมะพร้าว	เร่อะซ๊อฟแปร่ะ	ရိုဟ်သတ်ဖြ
ราคา	งุ่ห์เมี่ยะห์	ၚုဟ်မး
รางน้ำ	กะหรอก	ကရံက်
รางรองน้ำ	กะหรอกดาจญ์	တရံက်ဍာ်
ราชสีห์	เจี่ยต๊อยซัง	ဇာတိသိုင်
รามัญ	โมน	မန်
ร้าย	กรอม	ကြံ

ร

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ร่าเริง	มิ่บจ๊อด	မိပ်စိုတ်
ราศีเมถุน	แมทุน	မေထုန်
รำ(ร้องรำ)	เล่ะห์	လေဟ်
ริน	เฮน	ပောန်
ริ้น	โกนเร่น	ကောန်ရေန်
ริม	จ้าง	ဇိုင်
ริมฝีปาก	ซะโมนปาญ	သမောန်ပါင်
ริษยา,อิดฉา	ซะนัว	သွဲ့ာ
รีด	ป๊อด	ပတ်
รื้อ	เร่อะห์	ရိုဟ်
รุก	เบ๊ด	ဓေတ်
รุ้งกินน้ำ	แต่ะแม่งดาจ	ဒမင်ဍုာ်
รู	กะโทง	ကထောင်
รู	เพลิง	ဖြုင်
รู้	แตม	တိ
รู้จัก	แตมหญาต	တိညာတ်
รู้ตัว	แตมแจ่ะเก๊า	တိဇကု

ร

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
รู้บุญคุณ	แตมกุ้น(รู้คุณ)	ကှိဂုန်
รูป	เพลิงแปะตาม	ဖြုင်ဗတာံ
รู้มาก	แตมกล่าง	တိဂၠိုင်
เร่ง,รีบ	แปะเรี่ยก	ဗရက်
เรียก	โก๊ก	ကော်
เรียน	ก๊อด	ကတ်
เรียนหนังสือ	ก๊อดเลิจ	ကတ်လိတ်
เรียบ	ต๊ะห์	တး
เรียบ	ญี่	ညဳ
เรียบร้อย	ตอยโต๊ะห์	တုဲဒှ်
เรือ	เกลิ่ง	ဂၠိုင်
เรื่อง,ราว	ปะราว	ပရူ
เรือน	ฮ้อย	သ္ၚိ
แรก	กลา	ကၠာ
โรค	โยอว์	ယဲ
โรคหืด	โยอว์คะโมด	ယဲခုတ်
โรคหูด	โยอว์กะโต้ด	ယဲကတောတ်
โรคไอ	โยอว์ซะดัก	ယဲသ္ဒက်

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
โรงทาน	เริงต่าน	ရုင်ဒါန်
โรงเรียน	แก๋ะแป๋ะโตนเลิจ	ဘာဗတောန်လိက်

ร

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ฤดู	อุเต๊า	ဥတု
ฤดูกาล	อะเคิญอะคา	အခိင်အခါ
ฤดูน้ำ	อะเคิญด้าจ	အခိင်ဍာ်
ฤดูฝน	อะเคิญปร่ัว	အခိင်ဗြဲ
ฤดูร้อน	อะเคิญกะญ้ัง	အခိင်ကညင်
ฤดูหนาว	อะเคิญบ๊อห์	အခိင်ဗိုဟ်
ฤทัย	จ๊อด	စိုတ်

ฤ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ลง	จิ๊ห์	စိဟ်
ลงชื่อ	จุ๊ดเยียะหมุ	စုတ်ယှု
ลงนา	จิ๊แปะแหงะห์	စိဟ်ဗ္ၚ
ล้น	กะม้อห์	ကမှိုဟ်
ลม	กยา	ကျာ
ล้ม	โต้ม	ဒေါံ
ลมขึ้น	กยาตอน	ကျာတိုန်
ล้มคว่ำ	ทะม่าง	ထမိုင်
ลมทะเล	กยาบี	ကျာၜီ
ลมว่าว	กยาเหวี่ย	ကျာဝါ
ลวง	ปะลีเจี๊ยะ	ပလီစ
ล้วง	กล่อก	ဂၠံက်
ละ (สละ, ทิ้ง)	เทาะ	ထောံ
ละออง	ปะล่าก	ပလိုက်
ลัก	กล๊อด	ကၠတ်
ลับมีด	ซูบุน	ဆူၜုန်
ล่าง	ซะโมว์	သမောဝ်
ล้าง	กร้าด	ကြာတ်

ล

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ล้างปาก	กร้าดปาญ	ကြာတ်ပါင်
ล้างมือ	กร้าดต้อว	ကြာတ်တဲ
ลำธาร	เกริง	ကြုင်
ลำบาก	ว๊าด	ဝါတ်
ลิง	กะนุย	ကၞဲု
ลิ่ม,สลัก	กลาจ	ကၠာ်
ลึก	เซ๊ะห์	ဇြုဟ်
ลืม	เวิ่ด	ဝိုတ်
ลืมตัว	เวิ่ดแจ่ะเก๊า	ဂိုတ်ဇကု
ลืมตา	กะลาจโมด	ကလာ်မတ်
ลือ	แธ่ะโย่ะห์	ယှေ်
ลือชื่อ	เยี่ยหมุแธ่ะโย่ะห์	ယှုယှေ်
ลุก	กะตอ	ကတိုဝ်
ลุง	อะน่าย	အနဲ့ာ
ลูก	โกน	ကောန်
ลูกกรอก	โกนครอก	ကောန်ဃြံက်
ลูกกระสุน(ปืน)	แหม่ะกอม	မကမ်
ลูกเขย	แทะม่าน	မောန်

ล

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ลูกควาย	โกนเปรียง	ကောန်ပြေင်
ลูกจ้าง	โกนเลิ่ญ	ကောန်လိင်
ลูกช้าง	โกนเจิญ	ကောန်စိင်
ลูกเต้า,ลูกหลาน	โกนจ้าด	ကောန်ဇာတ်
ลูกปืน	แม่ะกอม	မကာမ်
ลูกแมว	โกนแปะกัว	ကောန်ဗဂဲ
ลูกแมวหลายตัว	โกนแปะกัวกล่าง	ကောန်ဗဂဲဂၠိုင်
ลูกหมา	โกนกลอ	ကောန်ကၠဵု
ลูกหลาน	โกนจาว	ကောန်စ်
ลูบ	ควิ่ด	ဇွိတ်
เล่น	ว่อญ	ဝေင်
เล็บ	คะเนม	ခနေမ်
เล่า	แหล่ะ	လ်
เล่านิทาน	แหล่ะฮปอม	လ်ပုံ
เลือก	รุ่ย	ရုဲ
เลือด	ชิม	ဆိ
เลือดออก	ชิมต๊าด	ဆိတိတ်
เลื่อน,ที่	ปะแลแท่ะน่าย	ပလေဝ်ဓနာဲ
แล	ร่อง	ရုံင်

ล

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
แล้ว	ตอย	တုဲ
ไล่	ทะเดียง	ထဍောင်

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
วน,เวียน	เก้ด	ဂေတ်
วัด	เภ่	ဘာ
วัน	งัว	တ္ၚဲ
วันเกิด	งัวอะตอโต้ะห์	တ္ၚဲအတဝ်ဒှ်
วันโกน	งัวเติญ	တ္ၚဲတိင်
วันจันทร์	งัวจอน	တ္ၚဲစန်
วันพระ	งัวซอย	တ္ၚဲသဳ
วันพฤหัสบดี	งัวแปร่ต๊อย	တ္ၚဲဗြဴတိ
วันพุธ	งัวพุทเธ่เวีย	တ္ၚဲဗုဒ္ဓဝါ
วันศุกร์	งัวซัก	တ္ၚဲသိုက်
วันเสาร์	งัวฮ้อยซอ	တ္ၚဲသ္ၚိသဝ်
วันอังคาร	งัวอะเงี่ย	တ္ၚဲအင္ၚါ
วันอาทิตย์	งัวอะเติด	တ္ၚဲအဒိုတ်
วัว	แกล่ะห์	ဂၠဴ
วัวแก่	แกล่ะห์แปะหยุ	ဂၠဴဃု
วัวขาว	แกล่ะห์ปุ	ဂၠဴဗု
วัวไถนา	แกล่ะห์ทอว์ต๊อย	ဂၠဴထဲတိ

ว

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
วัวลูกอ่อน	แกล่ะห์โกนโด๊ด	ဂ္ၜကောန်ဍောတ်
ว่า	ฮาม	ဟိ
วาง	เจ๊าะฮ์	စွံ
วางก่อน	เจ๊าะฮ์กลา	စွံက္လာ
วางใจ	เจ๊าะฮ์จ๊อต	စွံစိုတ်
ว่าง่าย	ฮามลั่วห์	ဟိလွာ်
วาจา	อะเร่	အရေဝ်
วาด	ซู	ဆူ
ว่ายน้ำ	เปิญ	ၜိင်
วารี	ด๊าจ	ဍာ်
วาสนา	ปาระมอย	ပါရမီ
วิ่ง	กริ๊บ	ကြိပ်
วิญญาณ	เปิงคะมาว	ပၚ်ခမူ
วิด	ซาด	သာတ်
วิถี	กล้อง	ဂၠံင်
วิวาห์ (แต่งงาน)	จะเรียงเจี๊ยะ	စရေင်စ
วุ่น	ทุย	ထုဲ

ว

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
เว็จ (ส้วมสมัยโบราณ)	ฮ้อยว่ด	သၟိဝတ်
เวทนา	เว่เตี้ยะเนี่ย	ဝေဒနာ
เวร	วั่ว	ဝဲ
เวลา	อะเคิน	အခိင်
เวียง	เดิง	ဍုင်
เวียน	เก้ด	ဂေတ်
แว่นตา	แตะโห้โม้ด	ဒၟောဝ်မတ်
แวววาว	กะเลียชาย	ကလေဲဆဲာ
แวะพัก	เต้อะจู้	ဒေံာရူ
ไว	โปร๊ะห์	ပြဟ်
ไว้	ก่าง	ဂိုင်
ไว้ตัว	เจ๊าะเจี่ยะเก๊า	စွံဇကု

ว

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ศรัทธา	ซ้อดเที่ย	သဒ္ဓာ
ศอก	ตังตอว์	တင်တဲ
ศัตรู	ซ้อดเตร๊า	သတ်ကြု
ศิลา(หิน)	ตะเมาะ	တ္ၚ
ศิษย์	กว๊ะห์	ကွး
ศีรษะ	ดั๊บ	က္ဍိုပ်
ศีล	ซอย	သီ
ศีลแปด	ซอยแตะจาม	သီဒစာံ
ศีลห้า	ซอยแมะซอน	သီမသုန်
ศึกษา	ก๊อด	ကတ်
เศรษฐี	แมะหนิห์ซัก	မ္ဂိဟ်သိုက်
เศร้าใจ	จ๊อดกะโฮนอะเฮีย	စိုတ်ကဟောန်ကဟဲ
เศษ(ของเหลือ,ของเกิน)	เซห์	သေဟ်
โศกา(ร้องไห้)	แหละเร่อะเยี่ยม	လရှုအ်ယာံ

ศ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ส่ง	ปะลอง	ပလံင်
ส่งกลิ่น	นุ่มคะมาว	နုံခမူ
ส่งข่าว	ปะลองกะราง	ပလံင်ကရိုင်
ส่งภาษา	ฮามอะเหร่	ဟိုအရေဝ်
สงสาร	ชานดู	ဆာန်ဍု
สงัด	ฮัดแซ่ะ	သှိတ်ဖြ
สง่า	นุ่มเมิกนุ่มม่ด	နုံမုက်နုံမတ်
สด	คะเนียก	ခနေက်
สดชื่น	ตะมะห์ตะมน	တၟးတၟောန်
สดับ	กะลัง	ကလင်
สตางค์	ซอนปะระห์	ဩန်ပရး
สติ	ซะต๊อย	သတိ
สถิต	ม่อง	မံင်
สถุน	ยุ่ดแม่ะห์	ယုတ်မာ
สนเข็ม	จางตะเนิญ	စင်တ္ၚိင်
สนนราคา	งุ่ห์แม่ะห์	ၚုဟ်မး
สนิม	เอิ๊ดซะนิน	အိက်သ္ၚိင်
สนุก	มีบ	မိပ်

ส

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
สบง	ซะปัง	သပိုင်
สบาย	ม่องมีบเจี๊ยะมีบ	မံင်မိပ်စမိပ်
สไบ	ยาดโด๊ด	ယာတ်ဍောတ်
สมควร	ซะเมาะ	ဆမအ်
สมทบ	ลุบมั่วเจ๊าะ	လုပ်မွဲစွံ
สมน้ำหน้า	กรั๊กกอเมิก	ကြိုက်ကဵုမုက်
สมบัติ	โกรบกะซอบ	ဂြပ်ကသပ်
ส้มป่อย	กะโป	ကပေါဝ်
ส้มป่อย(พืชชนิดหนึ่ง)	กะโป	ကပေါဝ်
สมภพ	กะตอโต้ะห์	ကတဵုဒှ်
ส้มมะขาม	คะจ๊ะมังโกล้น	ခစးမင်ဂွန်
สมรส	เจรียง	စီရေင်
สมา	กะเล๊อาะ	ကလအ်
สมาธิ	จ๊อดโต้ะห์มั่ว	စိုတ်ဒှ်မွဲ
สมิง	ซะเมิน	သ္ဂိ
สร้อย	กะมักเก๊าะ	ကမှကအ်
สระ (ล้าง ทำให้สะอาด)	กราด	ကြတ်
สระผม	กราดโซก	ကြာတ်သော်

ส

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
สร้าง	ซัง	ဩိုင်
สลึง	แม่ะห์	မး
สวด	พะโด๊ด	ဖဍောတ်
สวย	แกยฺ	ကျေဝ်
สวรรค์	ฟอว์	သ္ဂဝ်
สว่าง	ตะมะห์	တမး
ส่อง	จี	စိ
สอด	กะเร้บ	ကရေပ်
สอน	แปะโตน	ဗတောန်
สอนพูด	แปะโตนฮาม	ဗတောန်ဟို
สอนหนังสือ	แปะโตนเลิด	ဗတောန်လိက်
สอย	กล่อง	ဍောင်
สะกิด	โชะ	ဆောဟ်
สะเก็ดแผล	คะตั๊บซะระ	ခတိုပ်ဩ
สะดวก	ลั่ว	လဲ
สะดือ	เปิ่งล้อด	ဗုင်လိုတ်
สะเดา	แซลม	သ္ဂီ
สะบ้า	แม่ะคะหนิ	မခနေအ်

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
สะพาน	แตะโต่น	ဒဒန်
สะอาด	อ๊ะห์	အး
สะอิดสะเอียน	ทะออนเจี่ยแระ	ထဒိုန်ဇရ
สะเอว	แกะนิ่ญ	ဂွိင်
สักการะ	เปาเจี้ย	ပူဇ်
สั่ง	แกะกอน	ဂကန်
สั่งสอน	แปะโตน	ဗတောန်
สังหาร	แกะจ๊อด	ဂစိုတ်
สัจจะ	ซอดเจี่ยะ	သတ်စ
สัญจร	กล่องกวั๊ด	ဂုံင်ကွာ်
สั่น	คะตอ	ခတာဝ်
สันติ	บ๊อห์ซอห์	ၜိုဟ်သိုဟ်
สันหลัง	จ๊ะห์	စး
สับ	แกะจิ้ม	ဂဇိ
สัมภาระ	โกรบกะซอบ	ဂြပ်ကသပ်
สาก (ใช้ตำ, ใช้คู่กับครก)	หริบั๊ก	ရိၜိုက်
สาดน้ำ	ปั๊กดาจ	ပက်ဍုာ်
สาน (จักสาน, ขัดไปมา)	ตาน	တာန်

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
สาป	ชาว	ဆ်
สามเณร	ทะโปย	ထပို
สามารถ	เล่บแกว๊ะห์	လေပ်ကွေဟ်
สามี,ภรรยา,คู่ชีวิต	แกะห์ยางฮ์	ဂယိုင်
สาย	งัวซะเลิงฮ์	တ္ၚဲသ္ၚုင်
สาว	หวุด	ဝုတ်
สาวสวย	หวุดเจย	ဝုတ်ကျေဝ်
สาเหตุ	ฮ้อด	ဟိုတ်
สำเนียง	กะซาญ	ကသာင်
สำรวม	ปะกม	ပကောံ
สำรอง	กะเพ่อะ	ကဘိုအ်
สำเร็จ	ตอยโต้ะห์	တုဲဒှ်
สำลัก	กล่าก	ဂြိုက်
สำออย	แญ๊ะ	ညေအ်
สิ่งของ	โกรบกะซอบ	ဂြပ်ကသပ်
สิน	ทอซอน	ထဝ်သြန်
สิ้น	อ๊อด	အိုတ်
สีดำ	แหละจ๊อก	လစံက်

ห

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
สีผึ้ง	กลอญูปลอย	ကၠေင်ပွဲဳ
สึก(พระ)	แร่ม	ရာံ
สุกร	เกลิ๊ด	ကၠိက်
สุนัข	กลอ	ကၠဳ
สุบิน	กะเป๊าะญ๊าต	ကပအ်ညာတ်
สุพรรณ	ทอว์	ထဝ်
สุ่ม (อุปกรณ์เลี้ยงสัตว์)	กะร้อด	ကရူတ်
สุรา	อะแร็ก	အရက်
สูง	ซะเลิง	သၠဳင်
สูงอายุ	อะเยิกเกลิ้น	အယုက်ဂၠိုင်
เส้น	ปะเตียง	ပတောင်
เสน่หา	ซาน	ဆါန်
เสบียง	เฟ่อะ	ဖွာံ
เสริมสวย	กยังกยอ	ကျိုင်ကျဝ်
เสีย	เลิ่ม	လိဳ
เสียง	อะซาญ	အသာင်
เสื่อ	ทะกอว์	ထကဝ်
เสื้อ	ปะเล๊าะ	ပလောံ

ห

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
หก(ของหก)	ซะนอย	သ္ဍိံ
หกล้ม	ล่ดจิ๊ห์	လတ်စိဟ်
หงส์	บั๊บ	ဗိုပ်
หงาย(การนอน)	แหละเงี่ย,อะเงี่ย	လှာ
หงิก	ง้อก	ငှံက်
หญ้า	ชัว	ချော
หด	คะญูด	ခညောတ်
หนทาง	กล่อง	ဂုံင်
หนวก,ร่ม,ฉัตร	ดาง	ဍိုင်
หนวด	ก๊ะโซกปาญู	ကသော်ပါင်
หนอน	กะเย้า	ကယု
หน่อไม้ (ต้น)	บังตุ่น	ဗင်ဒုန်
หน่อไม้ (อาหาร)	บัง	ဗင်
หนัก	ซั่ง	ဗြိုင်
หนักใจ	ซั่งจ๊อด	ဗြိုင်စိုတ်
หนัง	ฮนำ,จะนำ	ဗ္ဍံာ
หนังสือ	เลิ่ด	လိက်
หนา	ตาม	တို

ห

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
หน้า	เมิก	မုက်
หน้างอ	เมิกงอก	မုက်ငုံက်
หน้าซีด	เมิกขย๊อห์	မုက်ချိုဟ်
หน้าบาน	เมิกแกะเร่ย์	မုက်ဂရ်
หน้ามืด	เมิกกลุ้	မုတ်ဂြု
หนาว	เบ๊าะห์	ဗိုအ်
หนาว,หุง,ต้ม	บ๊อห์	ဗိုဟ်
หน้าเสีย	เมิกเลิ่ม	မုက်လိုဝ်
หน้าหนา	เมิกตาม	မုတ်တိုဝ်
หนีบ	เง้บ	ငေပ်
หนึ่งคืน	มั่วแปะตอม	မွဲဗတမ်
หนึ่งซีก	มั่วกะเลียก	မွဲကျေက်
หนึ่งบาท	มั่วแตะเกว๋	မွဲဒကောဝ်
หนึ่งสลึง	มั่วแม่ะห์	မွဲမး
หนุน	เคอะ	ခိုအ်
หนู	กะน๊อย	ကွိ
หมด	อ๊อด	အိုတ်
หมดอายุ	อ๊อดอะเยิก	အိုတ်အယုက်

ห

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
หมวก	ฮะมก	ပှော်
หมอ	จาซอ	စာသဝ်
หม้อ	ทะมาย	ထှ်ာ
หมอก,ควัน	เยียก	ယက်
หมอน	นี่	နဳ
หมอบลง	เมี่ยจิ๊ห์	မာစိဟ်
หมัก	แกะเวิบ	ဂွပ်
หมา	กลอ	ကၠု
หมาก	ซ้อด	သတ်
หมาดุ	กลอกรอม	ကၠုကြံ
หมาหอน	กลอกยู	ကၠုကျူ
หมาเห่า	กลอกี	ကၠုကဳ
หมี	กะมิม	ကၠိ
หมุน	เก้ด	ဂေတ်
หมู	เกลิจ	ကၠိုက်
หยิก	เนีย	ဏေဲ
หยิบ	บ๊อด	ၜိုတ်
หยุด	เต๊อะ	ဒိုအ်

ห

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
หยุดก่อน	เต๊อะกลา	ဒိုအ်က္ဍာ
หรือ	ฮา	ဟာ
หลง	กะเลิญ	ကလိင်
หลง	เวิ่ด	ဝိုတ်
หลงลืม	เวิ่ด	ဝိုတ်
หลงใหล,หลงรัก	คะโลง	ခလောင်
หลน	กะเซียก	ကသေက်
หล่น	คะตอม	ခတုံ
หลอก	ปะลี	ပလဳ
หลัง	จ๊ะห์	စး
หลับ	ซะเลิญ	သ္ဂိင်
หลาน	จาว	စ်
หลาย	กล่าง	ဂြိုင်
หลีก	ปาย	ပဲ
หลุม	กะตาง	ကတိုင်
ห่วงใย	เกวิ่ญกว่าย	ဂွိင်ဂွဲ
หวด(ใช้นึ่ง)	คะเริ่ง	ခရှင်
หว่าน	กร้าด	ဂြာတ်
หวาย	บอ	ဖဝ်

ห

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ห่อ	กวี้	ဂွိံ
หอน	กยู	ကျူ
หอบ	มิ่น	မိန်
หอม (กลิ่นหอม)	มู่	မူ
หอม (หอมแก้ม, จูบ)	เชิง	ဆုင်
หอย	กะเน้า	ကၞု
ห้อย	กวั๊ก	ကွက်
หัก	แหวะฮ์	ဝး
หัก	กอว์	ကဝ်
หั่น	รอจ	ရေက်
หัว	ด๊าบ	က္ဍိုပ်
หัวควาย	ด๊าบเปรียง	က္ဍိုပ်ပြေင်
หัวแตก	ด๊าบทะก๊ะ	က္ဍိုပ်ထကား
หัวนอน	ด๊าบซะเติ๊ด	က္ဍိုပ်သတိက်
หัวเราะ	กร้าง	ဂြိုင်
หัวล้าน	ด๊าบล่าน	က္ဍိုပ်လာန်
หัวหอม	กะซอนแปะเก็ด	ကသိုန်ဗကေတ်
หา	กล้าย	ဂၠာဲ

ห

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
ห้า	ปะซุน	ပသုန်
ห่าง	ฮั่ว	ဍောဲ
หางควาย	แป๊ะตะเปรียง	ဗတပြေင်
หางช้าง	แป๊ะตะเจิญ	ဗတစိင်
หาบ	เกลี้ยง	ဉေင်
ห้าม	เต๊อะ	ဒောံ
หาย	แกฺละ	ကေ္ဍံ
หาว	คะอั๊บ	ခအာပ်
หิว	แปะเยื่อฮ์	ဗျု
หิวข้าว	แปะเยื่อฮ์เปิง	ဗျုပုင်
หุง	ดุน	ဍုန်
หุ้ม	กวี้	ဂွိ
หู	กะโต	ကတောဝ်
เหงื่อ	ปะลัก	ပလက်
เหงือก	เฟิ่น	ဖိုန်
เห็ด	ปะต๊อห์	ပတိုဟ်
เหตุ	ฮอด	ဟိုတ်
เห็น	เชอ	ဆ်ု

ห

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
เหนี่ยว	กรั้ว	ဂြဲ
เหนียว(ขาดยาก)	กะเตน	ကတောန်
เหนียว(คงกระพัน)	เติ่ง	ဒုင်
เหนียว(ดิน)	เกล๊ด	ကျောတ်
เหนียว(ตะหนี่)	แก่ะปี้	ဂဗိ
เหนื่อย	โดง	ဍောင်
เหม็น	ปะซะ	ပသ
เหม็นคาว	ปะซะคะอิม	ပသခအိ
เหมือน	ต๊อบ	တုပ်
เหยียบ	เลิ่น	လိုန်
เหล็ก	ปะซอว์	ပသဲ
เหลือ	เซะห์	သျော်
เหลือ	ซิ๊ห์	သုော်
เหวี่ยง	กร่าด	ကြာတ်
เหา	จอว์	စဲ
เห่า	กี	ကဳ
เหิน	ปอ	ပဝ်
แห	เจี่ยเนิ่ด	ဗိုက်

ห

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
แห้ง	ก๊อห์	ကဵှ
แหงน	แล่ะง่าด	လၚာ်
แหนบ	คะเง้บ	ခၚေပ်
แหย่	โซะ	ဆောအ်
แหลก	ซะล้อด	သ္လေက်
แหลม	เกี้ยก	ကေက်
แหลม	เกี๊ยก	ကေက်
แหว่ง	เมี๊ยก	မှေက်
แหวน	กะจิน	ကစိန်
โหด	จ๊อดเกร้อะห์	စိုက်ဂြိုဟ်
โหน	กะเมน	ကမေန်
ให้	กอ	ကဵု
ใหญ่	แจะโฮน่ก	ဇၞော်
ใหม่	ตะม้อย	တၟိ
ไหล	เจี่ยโฟ่	ဇၟောဝ်
ไหว	คยี(ซี)	ချိံ
ไหว้	แหละหงู่	လၚောဝ်
ไหว้วาน	เติ่งกุ่น	ဒုင်ဂုန်

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
อก	เซ๊าะห์	သြိုဟ်
อด	ออญ	အေင်
อดโซ	ออญโกล	အေင်ကျောဝ်
อดอยาก	ออญโกล	အေင်ကျောဝ်
อธิบาย	อะธิปาย	အဓိပဲာ
อนาถ	เซิญซา	သိင်သာ
อม	คะบอม	ခၜမ်
อมโรค	เอิ้ดโยอว์	အိက်ယဲ
อยาก	อะโหงบ	အၚုပ်
อย่าง	มุ่	မု
อยู่	หม่อง	မံင်
อร่อย	โร่ะห์	ရဵ
อ้วก	ตะ	တ
อวด,แสดง	ทะบะฮ์	ထၜး
อ้วน	เกร๊าะ	ကြောံ
อวน,ตาข่าย	เจี่ยญ	ဇာ
ออก	ตั๊ด, ติ๊ด	တိက်

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
อ่อน	บ๊อด	ၜတ်
อ้อน	แญ้ะ	ညေအ်
อ้อย	บาว	ၜ်
อะไร	มุ	မု
อักษร	อะคอเลิด	အခဝ်လိက်
อัคคี(ไฟ)	ปะมด	ပၟတ်
อัญเชิญ	กญะ	ကည
อัฐิ(กระดูก)	จุ้ด	ဇုတ်
อัณฑะ	แหม่ะกรั๊ก	မကြိုက်
อับปาง	ปร้ม	ဗြမ်
อัปรีย์	ยุ่ดแหม่ญ์	ယုတ်မာ
อ้า	ฮา	ဟာ
อา (น้องของพ่อ)	อะมู่	အမူ
อาฆาต	เกร่อะฮ์	ဂြိုဟ်
อาญา	ตุ้ห์	ဒုဟ်
อาตมา, ฉัน	อัว	အဲ
อ่าน	โป่ะห์	ဗှ်

อ

อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
อาบ	ฮุม	ဟုံ
อาบน้ำ	ฮุมดาจ	ဟုံဍာ်
อ้าปาก	ฮาปาญ	ဟာပါင်
อาย	เก่วะ	ဂွ
อายุ	อะเหยิก	အယုက်
อิจฉา	ฮนัว, ซะนัว	ဒ္ၚေဲာ
อิฐ	ด๊อด	ဍိုတ်
อินทผาลัม	จอมปะลอม	စမ်ပလမ်
อิ่ม	พอว์	ဖဲ
อีก	ปลอน	ပ္ဍန်
อีกา	คะดั๊จ	ခဍာ်
อุจจาระ	เอิ๊ด	အိက်
อุด,ปิดประตู	กะมัด	ကၠာတ်
อุ่น	เกิ่ม	ဂို
อู่(เปลสำหรับนอน)	คะเรียง	ခရေင်
เอก	มั่ว	မွဲ
เออ	เออ	အဵု

อ

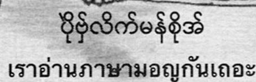
อักษรไทย	คำอ่านออกเสียง	อักษรมอญ
เอา	เก๊ด	ကေတ်
เอน	กะเตียง	ကတောင်
เอียง, ตะแคง	คะเจียง	ခစေင်
เอี่ยม	กะม้อยเซีย	ကိုဳဆေဲ
แอบ	โอ๊ป	အောပ်
โอ่ง	ฮะรี	ဟရိ
โอชา	โร่ห์	ရှ်
โอบ(กอด)	โป่น	ဗန်
ไอ	คะดัก	ခ္ဍက်
อ่อนโยน	ดอดโด๊ด	ဍိုန်ဍောတ်
อา(น้องพ่อ)	อะหมู่	အမူ
อาไปปล่อย(ลอยแพ)	เปลีย	ပ္ဍဲ
อาศัย(อยู่)	หม่อง	မံင်

อ

လိက်ဗွဟ်မန်

တန် - ပထမ

หนังสือเรียนภาษามอญ เล่ม ๑

နိဒါန်

လိက်သဇိုင်ဗ္ဗောန်ဗှ်ချူလိက်မန်ဏံဂွံ သွက်မွိဟ်မိက်ဂွံကတ်လိက်မန်ဂ မ္ဂိုင်ကို သိုက္ခးဘာ အဃောကတ်ဗ္ဗောန်ဒ္ဒိုင်ပညာပ္ဍဲဘာအလ္ဂိအသီတအ်ကို ညးမွဲ့အခိင် ဂွံကတ် လိက်မန်အောန်မံင် တအ်ဂှ် ညံင်ဂွံကတ်လ္ပတ်ဂွံလေပ်ပြပ်ရန်တ္ဒအ်တှ်ေနူဂ ကော်အ္စာ မန်ဘာဗ္ဗောန်လိက်က္ဂာန်ဝင်က ပ္ဂိုင်ချင်ဝက် ခရိုင်ကမ္ဗရဳ ဂြိုက်ဂှ်ာပကော်ပ ကေဝ် ကေတ်နဲကဲနူလိက်ဗွဟ်ကောန်ဂကူမန်ပိ စကာမံင်တံဂှ်ပကော်ကေဝ်ကေတ် ညံင်ဂွံဒးရးတှ်ေခ္ဒံလဝ်ရောင်။

ပ္ဍဲက္ဂာန်ဝင်ကဂွံ ကောန်က္ဂာန်ဂမ္ဂိုင်သိုကောန်ငှ်ကောန်ကွးဘာတအ်ဟိုဂး စကာအရေဝ် ဘာသာမန်ဖအိုတ်ရ။ ဆဂုးအခိင်ကတ်လိက်ဂှ်ဒးစကာမံင်လိက်သေံ ဘာသာသေံတှ် ပရေင် ကတ်ဗ္ဗောန်ကောန်ကွးဘာတအ်ညာန်ပညာဟွံကေက်သကာ ကွေံကွေံရ။ ဟိုတ်သ်ာဂှ်ရ နူဌာနဝန်ဇ္ဇော်ပရေင်ပညာ ချင်ရးသေံ ဂှ်ာနဲကဲ ကေတ်ပ္ဍုပ် ဘာသာဒေသ(ဘာသာမန်) ဂှ်သ္ပဒဒန် သ္ပတမ်တှ် သွက်ဂွံကတ်လ္ပတ် လိက်ပတ်ဘာ သာသေံ သိုက်ကွတ်ပညာနာနာ ဂွံလေဝ်သ္ပာကေက်သကာစိုန်သကိုတှ် ရန်တ္ဒအ်သ်ာဂှ် တှ် စီဇန်လဝ်နဲကတ်ဗ္ဗောန်ပညာဓါဘာသာ မန် - သေံ မဒှ်ရ။

အစီဇန်ဏာအ်ဂှ် စတမ်နူတန်ကောန်ငှ် ၁ (Kindergarten 1) ဆက်ဗ္ဗောန်အာ စိုက်ကို ၉ တန်ရောင်ရန်တ္ဒအ်လဝ်ရ။ ဆဂး နူတန်ကောန်ငှ် စိုပ်တန် ၃ ဂှ် စကာ ဘာသာမန် မအခဝ် လိက်သေံတှ် စိုပ်တန် ၄ ဂှ်စပ္ဍုပ်လိက်သဇိုင် ဗတောန်ဗှ်ချူလိက် မန်ကတ်ဗ္ဗောန်အာ ဒှ်ကွတ်ဗ္ဗောန်မွဲဘာသာရောင်။ ဆက်အာ နူဂှ်စိုက်ကိုစိုပ်တန် ၉ မဒှ် တန်သ္ပုင်အိုတ် ပ္ဍဲဘာ ဗ္ဗောန်လိက်က္ဂာန်ဝင်ကဏာအ် တ္ဒအ်တ္ဒအ်တန်ဂှ် သွက်ဂွံချူခ္ဒံပ တိတ်လိက်ဗွဟ်ညံင်ဂွံဒးရးဂှ် လ္ဂိပရာချူခန်ပတိတ် အာပ္ဍုန်ရောင်။

ဂကော်အ္စာဘာမန်
ဘာဗ္ဗောန်လိက်က္ဂာန်ဝင်က
ဂိတုဇ္ဇေ်ပေင် ဗုဒ္ဓသက္ကရာဇ် ၂၅၅၂

คำนำ

หนังสือเรียนอ่านเขียนภาษามอญขั้นพื้นฐานเล่มนี้ สำหรับนักเรียน นักศึกษาที่กำลังศึกษาเล่าเรียนอยู่ในโรงเรียน ผู้สนใจที่จะศึกษาเล่าเรียน และสำหรับผู้ที่มีเวลาน้อยในการศึกษาภาษามอญเหล่านั้น เพื่อให้เรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างรวดเร็ว จากคณะครูมอญที่สอนอยู่ในหมู่บ้านวังกะ อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ได้ค้นหาจากหนังสือมอญเก่าๆที่เคยใช้อยู่ แล้วนำมาแปลและเรียบเรียงขึ้นมาใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนในโรงเรียน

เนื่องจากหมู่บ้านวังกะ เป็นชุมชนชาวมอญทั้งชาวบ้าน เด็กและผู้ใหญ่ ส่วนมากจะใช้ภาษามอญเป็นภาษาในชีวิตประจำวัน แต่ในเวลาเรียนนั้นต้องเรียนหนังสือไทยและพูดภาษาไทย จึงทำให้การเรียนอ่านเขียนของนักเรียนในโรงเรียน มีผลสัมฤทธิ์ไม่ผ่านเกณฑ์การทดสอบระดับชาติ ด้วยเหตุนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ และมูลนิธิภาษาศาสตร์ประยุกต์(fal) จึงหาวิธีการแล้วนำภาษาท้องถิ่น (ภาษาแม่)และภูมิปัญญาชาวบ้าน เข้าร่วมกันจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน โดยใช้ภาษาท้องถิ่น(ภาษาแม่) เป็นสะพานเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่ภาษาไทย ทำให้เด็กเกิดความมั่นใจ กล้าคิด กล้าทำและกล้าแสดงออก สามารถสื่อสารและเข้าใจได้ทั้งสองภาษามากขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงได้จัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาท้องถิ่นร่วมจัดการเรียนรู้ คือ ภาษาไทย –ภาษามอญ ขึ้น

โครงการนี้ เริ่มจัดการเรียนการสอนตั้งแต่อนุบาล ๑ (Kindergarten 1) จนถึงชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๓ แต่กระบวนการสอนนั้นในระดับชั้นอนุบาล ๑ ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ใช้ทักษะการอ่านภาษามอญ การเขียนใช้ตัวอักษรไทยเพื่อให้เด็กได้รู้จักคุ้นเคยกับตัวอักษรไทย เมื่อถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จึงได้เริ่มอ่านเขียนตัวหนังสือมอญเป็นรายวิชาเพิ่มเติม จนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ซึ่งเป็นช่วงชั้นที่สูงสุดในโรงเรียนบ้านวัดวังก์วิเวการาม และจะดำเนินการจัดทำหลักสูตรภาษามอญให้ถูกต้องยิ่งขึ้นและอย่างต่อเนื่อง

คณะครูสอนภาษามอญ
โรงเรียนวัดวังก์วิเวการาม
ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน มิถุนายน พ.ศ ๒๕๕๒

မာတိကာ สารบัญ

နမော ဗုဒ္ဓါယ သိဒ္ဓံ။

แหนะโม ปุดเทแหยะ ซิดถอม

ခန်ဗ္တောန် ၁ แบบเรียนที่ ๑

คอน แปะโตน มั่ว

သ္ဂိုမန် ၁၂ မ สระมอญ ๑๒ คำ

အ อะ	အာ อา	ဣ อิ	ဣဳ อี	ဥ อุ	ဥူ อู
ဨ เอ	အဲ อัว	ဩ เอา	အဴ อาว	အံ ออม	အး อ๊ะฮ์

လကျန်သ္ဂိုမန် ၁၂ မ สระมอญลดรูป ๑๒ คำ

– อะ	–ာ อา	–ိ อิ	–ဳ อี	–ု อุ	–ူ อู
ေ◌– เอ	–ဲ อัว	ေ◌–ာ เอา	–ဴ อาว	–ံ ออม	–း อ๊ะฮ์

สระมอญ แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ สระลอย และ สระจม

1. สระลอย คือสระที่ใช้เขียนโดด ๆ ไม่ต้องประสมกับพยัญชนะและจะเขียนไว้ในตำแหน่งต้นคำเสมอ มี 12 ตัว คือ

အ	အာ	ဣ	ဣဳ	ဥ	ဦ
อะ	**อา**	**อิ**	**อี**	**อุ**	**อู**
ဨ	အဲ	ဩ	အ်	အံ	အး
เอ	**อัว**	**เอา**	**อาว**	**ออม**	**อะฮ์**

2. สระจม คือสระที่ใช้ประสมกับพยัญชนะมี 11 ตัว และที่ไม่ปรากฏรูป 1 ตัว คือ

- เรียกว่า อะมา ประกอบกับพยัญชนะข้างหน้า เช่น က

-ာ เรียกว่า กะนาตัว สำหรับเขียนข้างหลังพยัญชนะ เช่น ကာ

-ိ เรียกว่า คะร็อยด๊าบ สำหรับเขียนข้างบนพยัญชนะ เช่น ကိ

-ဳ เรียกว่า คะร็อยด๊าบแหรฺ-าโต่ สำหรับเขียนข้างบนพยัญชนะ เช่น ကဳ

-ု เรียกว่า แจกจ่างหฺมั่ว สำหรับเขียนข้างล่างพยัญชนะ เช่น ကု ညု

-ူ เรียกว่า แจกจ่างบา สำหรับเขียนข้างล่างพยัญชนะ เช่น ကူ ညူ

ေ- เรียกว่า ซะเวมู สำหรับเขียนข้างหน้าพยัญชนะ เช่น ကေ

-ဲ เรียกว่า ซะวัวปฺลอน สำหรับเขียนข้างบนพยัญชนะ เช่น ကဲ

ေ-ာ เรียกว่า ซะเวมูก๊ะนาตัว สำหรับเขียนข้างหน้าและข้างหลังพยัญชนะ เช่น ကော

-် เรียกว่า คะแหรฺ-าด๊าบ สำหรับเขียนข้างบนพยัญชนะ เช่น က်

-ံ เรียกว่า คะนอมด๊าบ สำหรับเขียนข้างบนพยัญชนะ เช่น ကံ

-း เรียกว่า คะระฮ์ด๊าบ สำหรับเขียนข้างหลังพยัญชนะ เช่น ကး

အ၊ အာ ..... ပိုညးဓါ ဣ၊ ဣဳ ..... အာဒိုင်ဗိ อะอา เราสอง อี อือ ไปริมชายฝัง

อ๊ะ อ้า ..... โปยเหญิยะบา อิ๊ อี ..... อ้าจ่างบี

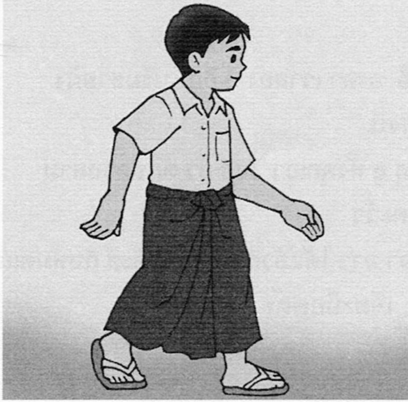
ဥ၊ ဦ ..... သိုအမူ ဨ၊ အဲ ..... ဍုန်ကဝ် อุ อู ทั้งคุณอา เออ อัว ตกปลาฉลาม

อุ อู ..... ซอมอะมู่ เอ อัว ..... ดอนกะวัว

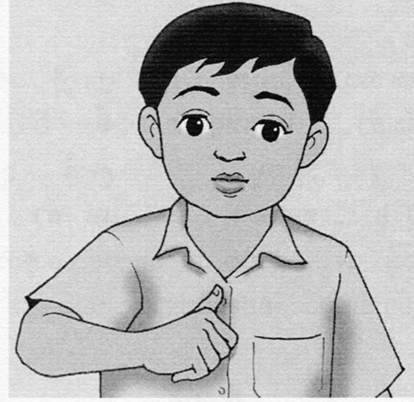
ဩ၊ အဴ ..... ဂွံတဲုစ် အံ၊ အး ... စအိုတ်တး เอา อาว ได้แล้วกลับ ออม อะฮ์ กินหมดแล้ว

เอ้า อ้าว ..... เกอะตอยจาว ออม อ๊ะฮ์ ..... เจียะอ็อดต๊ะ

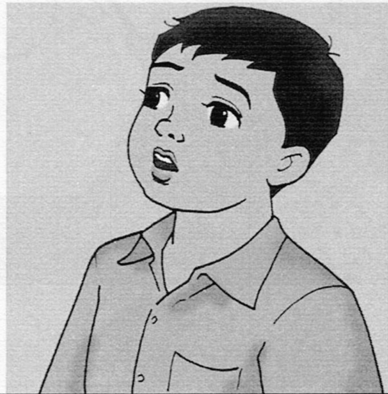

အာ อา - ไป

အဲ อัว – ฉัน / ผม

အဴ อาว – ครับ / ค่ะ

အာ อา - ไป	အဴ อาว – ครับ / คะ
ဨ เอ - ใช่	အး อ๊ะฮ์ - สะอาด
အဲ อัว – ฉัน / ผม	အဲအာ อัวอา - ฉันไป

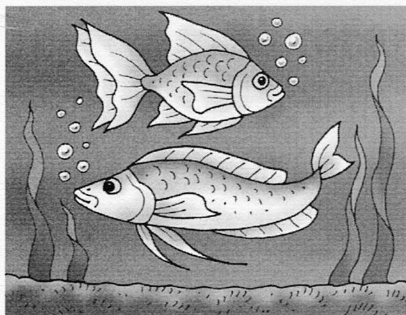
ခန်ဗ္ဘောန် ၂ แบบเรียนที่ ๒

คอน แปะโตน บา

ဗျန်မန် ၃၅ ๒ พยัญชนะมอญ ๓๕ คำ

က- ก กะ	ခ- ข คะ	ဂ- ค แกะ	ဃ- ฆ แฆะ	ၚ- ง แหงะ
စ- จ จะ	ဆ- ฉ ชะ	ဇ- ช แจะ	ၛ- ฌ แชะ	ည- ญ แหญะ
ဋ- ฏ ฏะ	ဌ- ฐ ทะ	ဍ- ฑ ดะ	ဎ- ฒ แฒะ	ဏ- ณ ณะ
တ- ต ตะ	ထ- ถ ทะ	ဒ- ท แตะ	ဓ- ธ แธะ	န- น แหนะ
ပ- ป ปะ	ဖ- ผ พะ	ဗ- พ แปะ	ဘ- ภ แภะ	မ- ม แหมะ
ယ- ย เยี่ยะ	ရ- ร แหระ	လ- ล แหละ	ဝ- ว แหวะ	သ- ซ/ส ซะ
ဟ- ห/ฮ ฮะ	ဠ- ฬ ฬะ	ၜ- บ บะ	အ- อ อะ	ၝ- แบะ

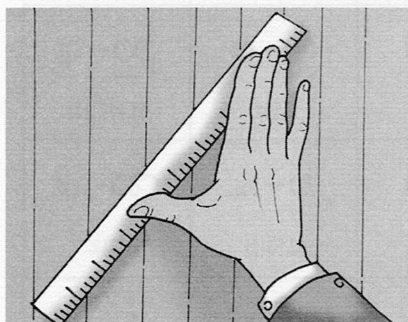

က กะ - ปลา

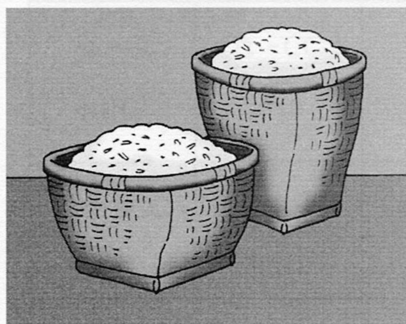
စ เจียะ - กิน

ဍ ดะ - คืบ

တ ตะ - อาเจียร

န แหนะ - กระบุง

ပ แผะ - หลอก

ခန်ဗ္တောန် (၃) แบบเรียนที่ ๓

คอน แปะโตน ป๊อย

ဝေင်ဗဒိုဟ်အခဝ်ဗျန် ၃၅ မ อ่านสลับพยัญชนะมอญ ๓๕ คำ

ည แหญะ	ဂ แกะ	ဎ แฒะ	ဍ ดะ	ဗ บะ
စ จะ	ဟ ฮะ	န แหนะ	က กะ	ရ แหระ
င แหงะ	ဓ แธะ	တ ตะ	ထ ทะ	ဏ ณะ
အ อะ	ဗ แปะ	ဃ แฆะ	ဝ แหวะ	ခ คะ
ဆ ชะ	ၜ ฟะ	ဌ ฐะ	ယ เยี่ยะ	မ แหมะ
သ ซะ	ဒ แตะ	မှ แบะ	ဍ္ဍ แชะ	ပ ปะ
ဘ แภะ	ဖ พะ	လ แหละ	ဋ ฏะ	ဈ แจะ

ခန်ဗ္ဗောန် ၄ แบบเรียนที่ ๔

ဗျန်ရမျာင်သာ(အဃောသ) ၁၇ မ

พยัญชนะเสียงเบา(อะโฆษะ) ๑๗ คำ

က กะ	ခ คะ	စ จะ	ဆ ชะ	ဋ ฏะ	ဌ ฐะ
ဍ ดะ	ဏ ณะ	တ ตะ	ထ ทะ	ပ ปะ	ဖ พะ
သ ซะ	ဟ ฮะ	ဠ ฬะ	ၜ บะ	အ อะ	

ဗျန်ရမျာင်ဖြင်(ဃောသ) ၁၈ မ

พยัญชนะเสียงหนัก(โฆษะ) ๑๘ คำ

ဂ แกะ	ဃ แฆะ	င แหงะ	ဇ แจะ	ဈ แชะ	ည แหญะ
ဎ แฒะ	ဒ แตะ	ဓ แธะ	န แหนะ	ဗ แปะ	ဘ แภะ
မ แหมะ	ယ เยี่ยะ	ရ แหระ	လ แหละ	ဝ แหวะ	ၝ แบะ

ဂကော်ဗျန်တိတ်ရမျာင်ဓါ ၈ မ

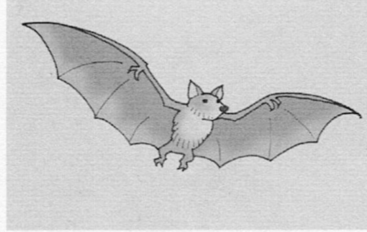
พยัญชนะออกได้สองเสียง ๘ คำ

င งะ - แหงะ	ည ญะ - แหญะ	န นะ - แหนะ	မ มะ - แหมะ
ယ ยะ - เยี่ยะ	ရ ระ - แหระ	လ ละ - แหละ	ဝ วะ - แหวะ

ကဝ

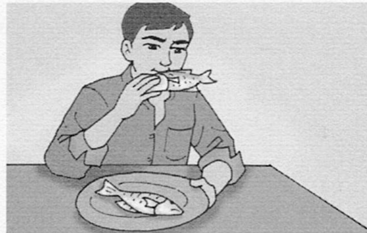
กะ วะ

ค้างคาว

စက

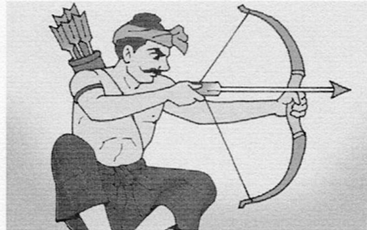
เจียะ กะ

กินปลา

လမ

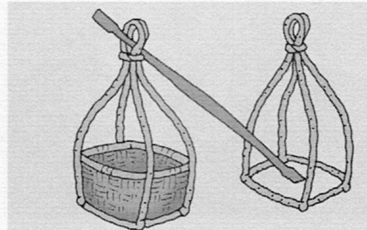
แหละ แหมะ

นายพราน

လယ

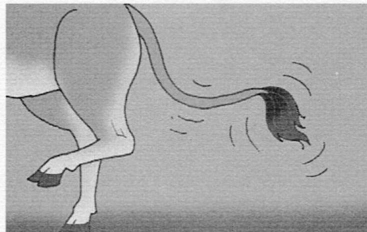
แหละ เยี่ยะ

สาแหรก

ပတ

แปะ ตะ

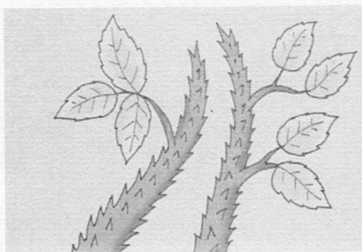

หาง

ၛလ

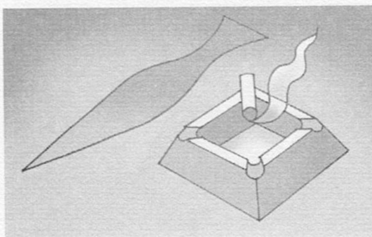
แจะ แหละ

หนาม

တက

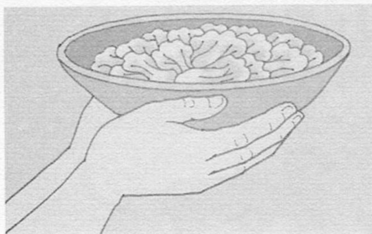
แตะ กะ

ไม้แคะฟัน

ထဗ

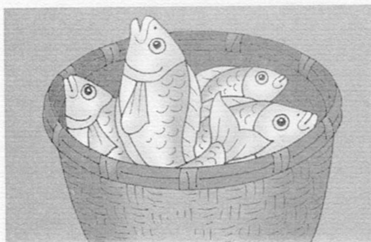
ทะ บะ

ยก

နက

แหนะ กะ

กระบุงปลา

ပတ

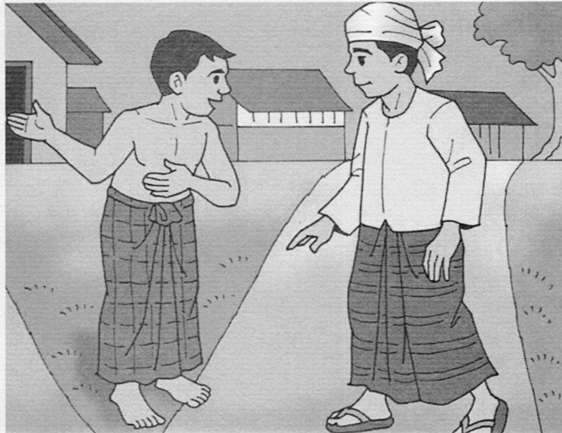
แปะ แตะ

พิง

แบบฝึกหัด

တလ - เจ้าของ

ตะ ละ

ကည - นิมนต์ เชิญ

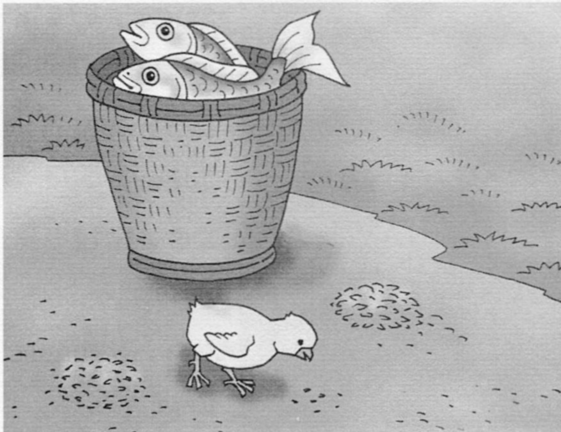
กะ ญะ

ခစ - รับใช้

คะ เจียะ

မသ -ญาติ

แหมะ ซะ

ထဓ - ยก

ทะ บะ

နက - กระบุงปลา

แหนะ กะ

ဗက - ข้าวตอก

แปะ กะ

ကဝ - ค้างคาว

กะ วะ

แบบฝึกหัด

ပသ - เหม็น

ปะ ซะ

ခရ - แผล

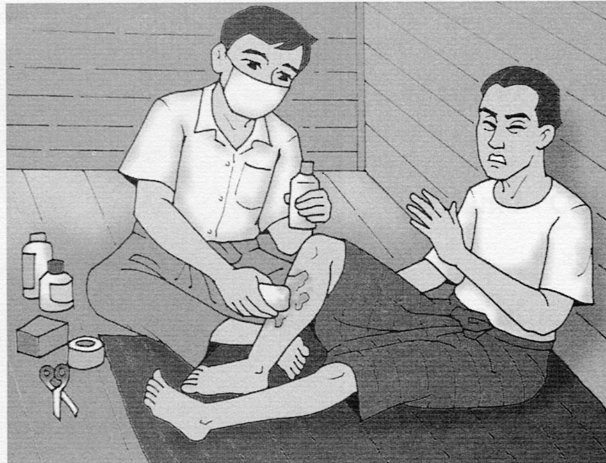
คะ ระ

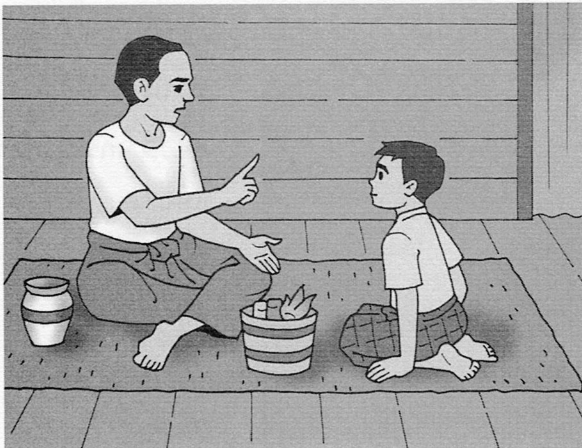
တလ- เจ้าของ

ตะ ละ

ဓန - ฐานะ

แธะ แหนะ

ဘဝ - ภพ / ชีวิต

แภะ แหวะ

ဂတ-ชาติหน้า

แกะ ตะ

ခစ – รับใช้

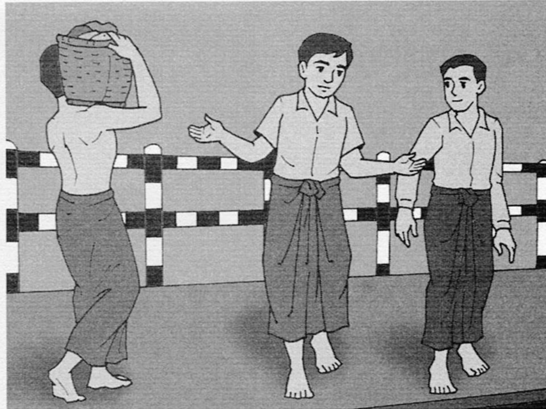
คะ เจียะ

မရ - พ่อนั่นแหละ

แหมะ ระ

แบบฝึกหัด

တလက- เจ้าของปลา

ตะ ละ กะ

ပတက- หางปลา

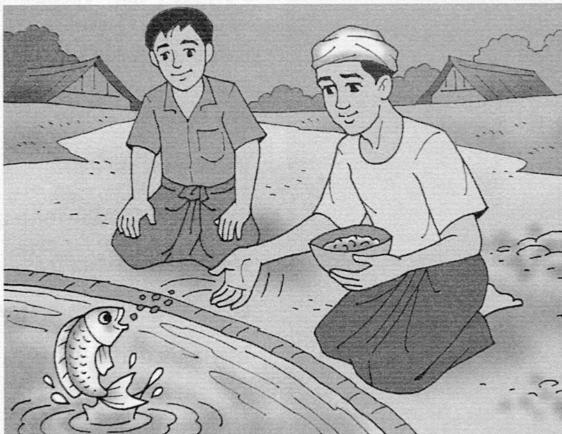
แปะ ตะ กะ

နပက-กระบุงข้าวตอก

แหนะ แปะ กะ

ဂတမ- ต่อหน้าพ่อ

แกะ ตะ แหมะ

ခစမ - รับใช้พ่อ

คะ เจียะ แหมะ

ပစက- ให้อาหารปลา

แปะ เจียะ กะ

စကရ - กินปลาเถิด

เจียะ กะ ระ

ဘပလ- หลอกลวง

แภะ ปะ ละ

แบบฝึกหัด

လပဍ- อย่าเอื้อม

แหละ ปะ ดะ

စဗက- กินข้าวตอก

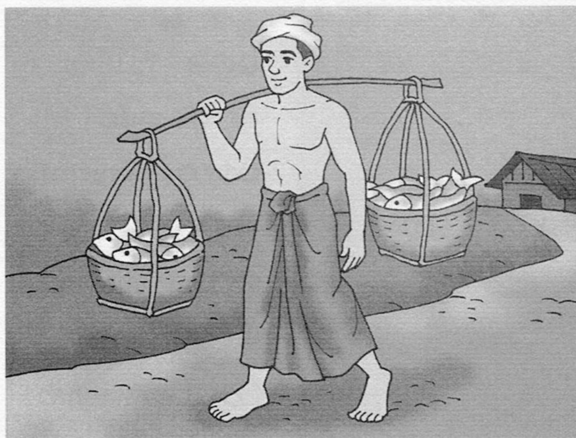
เจียะ แปะ กะ

မထၜ- พ่อยก

แหมะ ทะ บะ

မသယ- ญาติเอ็ง

แหมะ ซะ เยี่ยะ

လမထၜ - นายพรานยก

แหละ แหมะ ทะ บะ

နဂတမ -ต่อหน้าพ่อ

แหนะ แกะ ตะ แหมะ

လယနက-สาแหรกกระบุงปลา

แหละ เยี่ยะ แหนะ กะ

မသလမ-ญาติของนายพราน

แหมะ ซะ แหละ แหมะ

แบบฝึกหัด

ၜလပဍ-เอ็งอย่าเอื้อม

แบะ แหละ ปะ ดะ

လမစက-นายพรานกินปลา

แหละ แหมะ เจียะ กะ

တလဓန-ผู้มีฐานะ

ตะ ละ แธะ แหนะ

ဘစယရ-หลอกลวงเอ็ง

แภะ เจียะ เยียะ ระ

ပသခရ-เหม็นแผล

ปะ ซะ คะ ระ

ဗဒစမ-อาศัยกินกับพ่อ

แปะ แตะ เจียะ แหมะ

စကရယ-กินปลาเถิดเอ็ง

เจียะ กะ ระ เยี่ยะ

ကစဗက-ปลากินข้าวตอก

กะ เจียะ แปะ กะ

แบบฝึกหัด

လမထၜနဗက- นายพรานยกกระบุงข้าวตอก

แหละ แหมะ ทะ บะ แหนะ แปะ กะ

မသယရ- ญาติของเอ็งแหละ

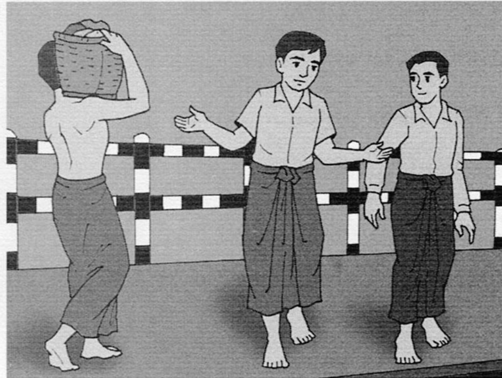
แหมะ ซะ เยี่ยะ ระ

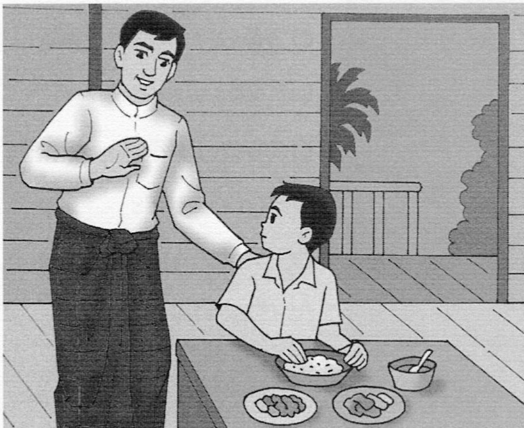
မလပပ- พ่ออย่าทำ

แหมะ แหละ ปะ ปะ

ဂဗမသယ- พบญาติของเอ็ง

แกะ แปะ แหมะ ซะ เยี่ยะ

ခဏခဏလပစ- อย่ากินบ่อยๆ

คะนะ คะนะ แหละ ปะ เจียะ

ယလပဘပလ- เอ็งอย่าหลอกลวง

เยี่ยะ แหละปะ แภะ ปะละ

လပဗဒစမသ- อย่าอาศัยญาติกิน

แหละปะแปะแตะเจียะแหมะซะ

တလဓနဘစရ- นายทุนหลอกเอา

ตะละแธะแหนะแภะเจียะระ

ခန်ဗ္တောန် ၅ แบบเรียนที่ ๕

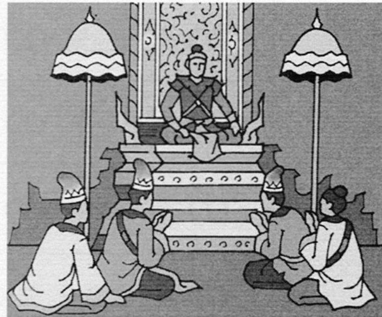
ဗျန်ရမျာင်သာ ၁၇ မ

พยัญชนะเสียงเบา ๑๗ คำ

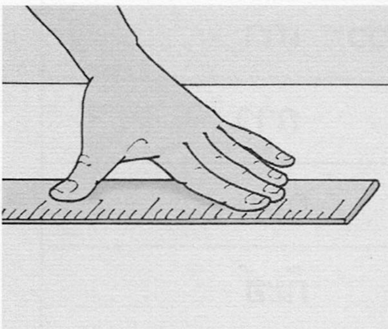
က กะ	ခ คะ	စ จะ	ဆ ชะ	ဋ ฏะ	ဌ ฐะ
ဍ ดะ	ဏ ณะ	တ ตะ	ထ ทะ	ပ ปะ	ဖ พะ
သ ซะ	ဟ ฮะ	ဠ ฟะ	ၜ บะ	အ อะ	

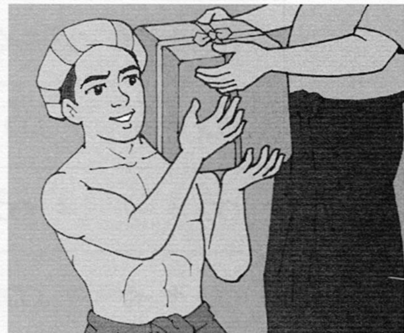
စက เจียะ กะ - กินปลา

ခစ คะ เจียะ - รับใช้

စဍ จะ ดะ - เริ่มเอื้อม

ထၜ ทะ บะ - ยก

ခန်ဗ္တောန် ၆ แบบเรียนที่ ๖

คอน แปะโตน ตะราว

ဗိုဂွံဗ္စပ်ဗျန်ပထမကိုဿို - แบบพยัญชนะผสมกับสระ

က + – = က	กะ
က + –ါ = ကါ	กา
က + –ိ = ကိ	กิ ก๊อย
က + –ီ = ကီ	กี กอย
က + –ု = ကု	กุ เก๊า
က + –ူ = ကူ	กู กาว
က + ေ◌– = ကေ	เก
က + –ဲ = ကဲ	กัว
က + ေ◌–ာ = ကော	เกา
က + –ဴ = ကဴ	กาว
က + –ံ = ကံ	กอม
က + –း = ကး	ก๊ะฮ์

ခန်ဗ္ဗောန် ၇ แบบเรียนที่ ๗

คอน แปะโตน ทะโปะฮ

ဗျန်ပထမ ဗ္ဂပ်ကိုသ္ဂိ (พยัญชนะเสียงเบาผสมสระ)

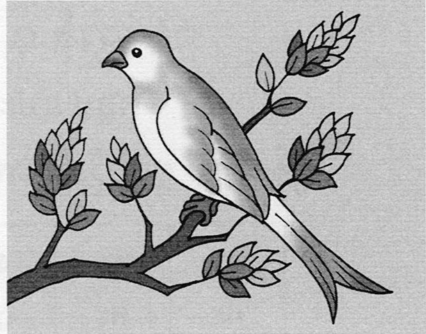
က กะ	ခ คะ	စ จะ	ဆ ชะ	ဋ ฎะ	ဌ ฐะ
ဍ ดะ	ဏ นะ	တ ตะ	ထ ทะ	ပ ปะ	ဖ พะ
သ ซะ	ဟ ฮะ	ဠ ฟะ	ၜ บะ	အ อะ	

–	–ာ กะนาตัว	–ိ กะร๊อย ด๊าบ	–ဳ กะร๊อยด๊าบ แหร่ะโต่	–ု กะแจก จ่างมัว	–ူ กะแจก จ่างบา
–ะ	–า	–ิ	–ี	–ุ	–ู
က กะ	ကာ กา	ကိ กิ	ကဳ กี	ကု กุ	ကူ กู

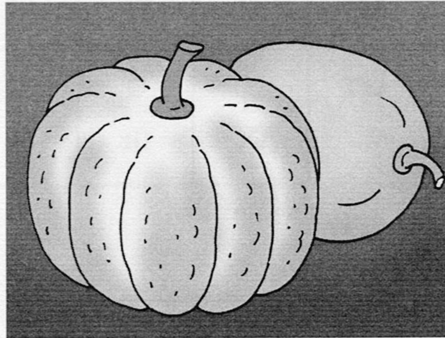

အစာ อะจา - ครู / อาจารย์

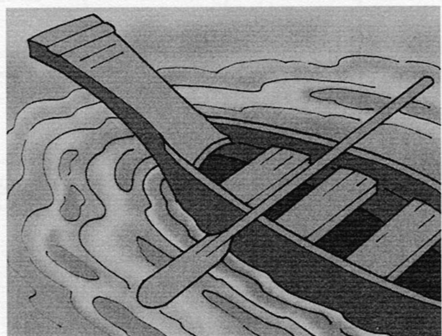
ခဍိ คะดิ๊ - นกแซงแซว

ခပဳ คะปอย - ฟัก

ကာ กา - กาน้ำ

ကသု กะเซ๊า - ไม้พาย

แบบฝึกหัด

အခါ - ขวบ / ปี

อะ คา

ဣဇီ –น้า

อิ จี

အပါ - พ่อ

อะ ปา

တခီ - เสมียน

ตะ คี

ကာယ - กาย

กา ยะ

ခပီ - ฟัก

คะ ปอย

ကာလ - กาล /เวลา

กา ละ

ဟီအာ - ลอยไป

ฮี อา

ဗါဍ - สองคืบ

บา ดะ

ဗီဍာ - แม่น้ำตื้น

บี ดา

အဲအာ - ฉัน/ผมไป

อัว อา

ဥတု - ฤดู

อุ เต๊า

သာဍာ - ว่องไว

ซา ดา

ကသု -ไม้พาย

กะ เซ๊า

แบบฝึกหัด

ခ စ အစာ คะ เจียะ อะจา - รับใช้ครู

အစာ စ ကာ อะจา เจียะ กา - ครูใช้

အခါ အဲ အာ อะคา อัว อา - เวลาฉันไป

သာ သာ ဍာ ဍာ။ ซา ซา ดา ดา - เร็วๆไวๆ

ဣစဳ အဲ အာ อิจี อัว อา - น้าฉันไป

တိ ကတာ ဗဳ ต็อย กะตา บี - ดินเลนแม่น้ำ

ကသု ဟဳ အာ กะเซ้า ฮี อา - ไม้พายลอยไป

ဗဳ ဍာ အာ ရ။ บี ดา อา ระ – แม่น้ำตื้นไป

ခန်ဗ္ဍောန် ၈ แบบเรียนที่ ๘

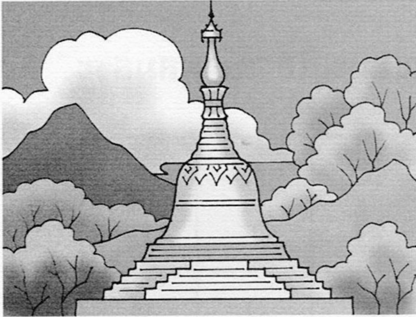
ဗ္ဂန်ရမျာင်သၟဗ္ဂပ်ကိုသ္ဂိ - พยัญชนะเสียงเบาผสมสระ

က กะ	ခ คะ	စ จะ	ဆ ชะ	ဋ ฏะ	ဌ ฐะ
ဍ ดะ	ဏ นะ	တ ตะ	ထ ทะ	ပ ปะ	ဖ พะ
သ ซะ	ဟ ฮะ	ဠ ฟะ	ၜ บะ	အ อะ	

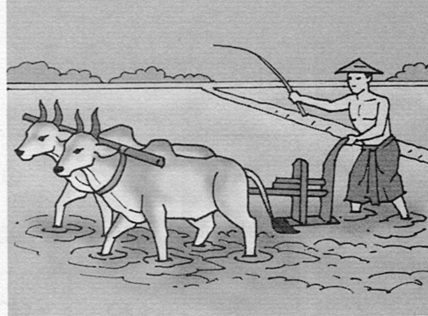
ေ◌-	◌ဲ	ေ◌ါ	◌်	◌ံ	-း
เ-	-ัว	เ-า	-าว	-อม	-ัฮ
ကေ เก	ကဲ กัว	ကေါ เกา	က် กาว	ကံ กอม	ကး ก๊ะฮ์

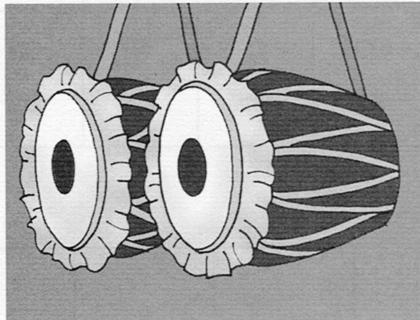
ပ္ဍဲ ปะดั้ว - ใน, နွံ นุ่ม - มี, ကဵု กอ - ให้/กับ, ကၠာ กลา - ก่อน, ကိုံ กาม - ด้วย

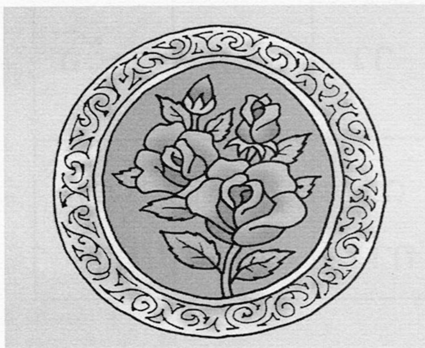
စေတဳ เจ ตอย - เจดีย์

ထဲတဳ ทัว ต็อย - ไถนา

ဖံၜါ พอม บา - กลองสองใบ

ထးပကဴ ทะฮ์ปะกาว - ถาดลายดอกไม้

ပးပသဲ ปะฮ์ปะซัว - ทั่งเหล็ก

แบบฝึกหัด

ကောဝအဲ พี่ฉัน

เกา อัว

စ ဗဲ กินถั่ว

เจียะ บัว

ဖဲ ရ อิ่มแล้ว

พัว ระ

ထဲ တိ ไถนา

ทัว ต็อย

ပ္ဍဲ ထး ပသဲ ในถาดเหล็ก

ปะดัว ทะ ปะซัว

ဗဲ ဗါ ပသာ ถั่วสองชั่ง

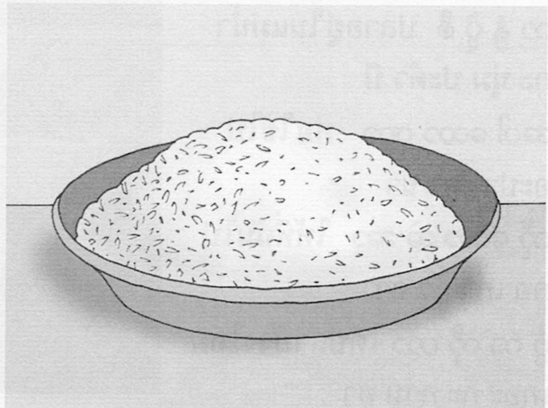
บัว บา ปะซา

ခါ စ္ဍး အာ เมื่อจากไป

คา จะดะ อา

ထဗး ကို အပါ ชี้ให้พ่อ

ทะบะฮ์ กอ อะปา

แบบฝึกหัด

စ ၜ် ဖဲ ဟာ กินอ้อยอิ่มไหม

เจียะ บาว พัว ฮา

ဿီ အဲ စ် အာ น้าฉันกลับไป

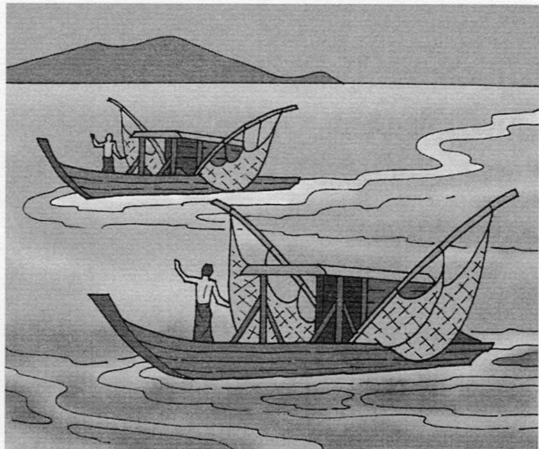
ซอย อัว จาว อา

စ် ဖ် အဲ ဟာ กลับกับฉันไหม

จาว พาว อ้ว ฮา

အာ ထဲ တိ ကၠာ ไปไถนาก่อน

อา ทัว ต็อย กลา

က နွံ ပ္ဍဲ ၜိ ปลาอยู่ในแม่น้ำ

กะ นุ่ม ปะดัว บี

အပါ ထော ဏာ พ่อใช้ไป

อะปา เทา นา

ကို ကော အဲ အာ ให้พี่ฉันไป

กอ เกา อัว อา

ဂွံ က ကို ဟာ ได้ปลาบ้างไหม

เกอะ กะ กาม ฮา

ခန်တ္တောန် ၉ แบบเรียนที่ ๙

คอน แปะโตน แตะจึ๊ด

ဗျုန်ရမျာင်ဖြိုင်ဗွပ်ကိုသ္ဒိ - พยัญชนะเสียงหนักผสมสระ

ဂ แกะ	ဃ แฆะ	ၚ แหงะ	ဇ แจะ	ၛ แชะ	ည แหญะ
ဍ แฒะ	ဒ แตะ	ဓ แธะ	န แหนะ	ဗ แปะ	ဘ แภะ
မ แหมะ	ယ เยี่ยะ	ရ แหระ	လ แหละ	ဝ แหวะ	ၝ แบะ

–	–ာ	–ိ	–ဳ	–ု	–ူ
–ะ	–า	–ิ	–ี	–ุ	–ู
ဂ แกะ	ဂါ เก	ဂိ กิ	ဂဳ กี	ဂု กุ	ဂူ กู

ဒေံ ติ่-น้อง, ညး แหญียะ-เขา, ငုး แหงฮ-ถาง, ၜ္ဂ โบอะ-เก็บ, သ္ဗာ ซวา-ดอกบัว

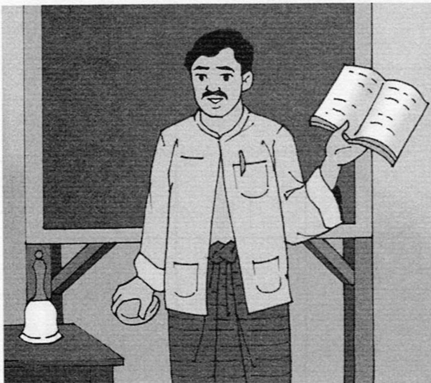
မိမိ ၜါ - พ่อ แม่ ทั้งสอง

หมิ่ แหมะ บา

လဇု - ปู่เล็ก

แหละ จุ่

အစာ ဘာ – ครู / อาจารย์

อะจา เภ่

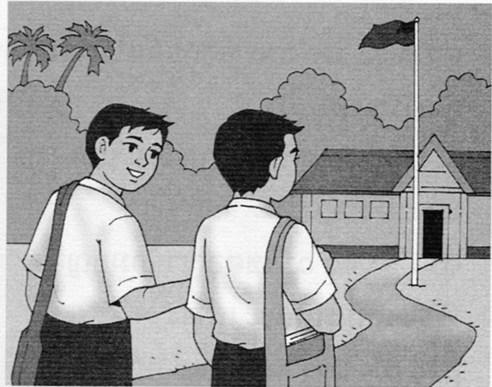

ပညာ ထ် - พญาท้าว

แปะหญา ทาว

แบบฝึกหัด

ၜကု ညး ၜါ เราทั้งสอง
แจะ เก๊า เหญียะ บา

ညိံ ညိံ သာ သာ สามัคคี
ญี ญี ซา ซา

အာ ဘာ ကၠာ ไปโรงเรียนก่อน
อา เภ่ กลา

ဗ္တောန် ပညာ ရ เรียนวิชาก่อน
แปะ โตน ปอญญา ระ

မိ အာ ဂူ แม่ไปไร่
หมิ อา กู่

အမူ အာ ဝါ น้า/อาไปนา
อะมู อา เว่

လဇု အာ ဘာ ปู่เล็กไปวัด
แหละจุ อา เภ่

ရာ ဒၞာ ညိ ภาวนาเถิด
เหรี่ย แตะเหนี่ย หญี่

แบบฝึกหัด

ကော အဲ အာ ဘာ พี่ชายฉันไปโรงเรียน
เกา อัว อา เภ่
ငုး တး ဘာ ရ ปัดกวาดโรงเรียน
แหงะฮ์ ตั้ฮ เภ่ ระ
ရာ မည ဒေ သ เขตอณาจักมอญ
เรียะ แหมะแหญะ เต่ ซะ
ဌာန ညး ဟာ สถานที่เขาหรือ
ทานะ เหญี่ยะ ฮ่า

မွဲ ဒေံ ညး ၜါ พี่น้องสองคน
บั่ว ติ่ เหญี่ฮ บ้า
ဂိုံ ဗိုံ ပ္ကဴ သ္ဂဝ ได้เก็บดอกบัว
เกอะ โบะฮ ปะกาว ซวา
အာ ဝါ ပ္ၚ ไปที่นา
อา เหว่ แปะแหงะ
ပ လဇ ညိ อย่าล่าช้าเลย
ปะ แหละแจะ หญี่

ခန်ဗွာန် แบบเรียนที่ ๑๐

คอน แปะโตน เจ่าะฮ์

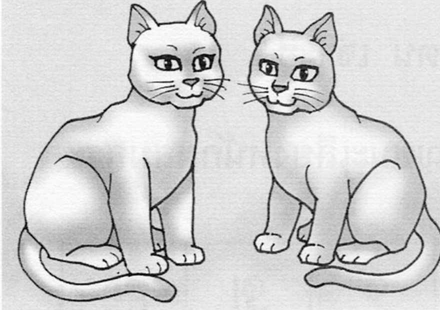
ဗျန်ရမျာင်ဖြိုင်ဗ္ဂပ်သ္ဂိ พยัญชนะเสียงหนักผสมสระ

ဂ แกะ	ဃ แฆะ	ၚ แหงะ	ဇ แจะ	ၛ แชะ	ည แหญะ
ဎ แฒะ	ဒ แตะ	ဓ แธะ	န แหนะ	ဗ แปะ	ဘ แภะ
မ แหมะ	ယ เยี่ยะ	ရ แหระ	လ แหละ	ဝ แหวะ	ၜ แบะ

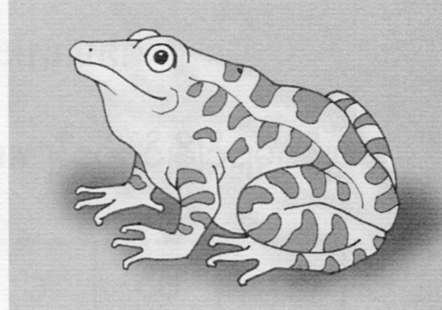
ေ◌–	–ဲ	ေ◌–ါ	–ဳ	–ံ	–း
เ–อ	–ั◌ว	เ–า	–าว	–อม	–ั◌ฮ
ဂေ เก่อ	ဂဲ กั่ว	ဂေါ โก่	ဂဳ เกี่ย	ဂံ ก่อม	ဂး แก่ะฮ

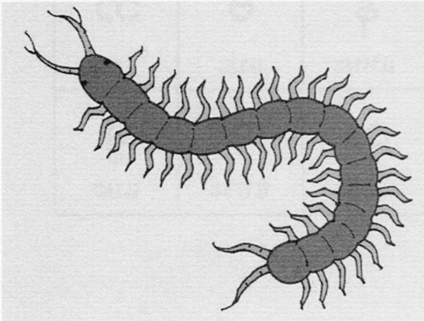
ဂု် แกลย์ - วัว, အင် อัง - ยันต์, သဝ် ซอ - ต่ำ

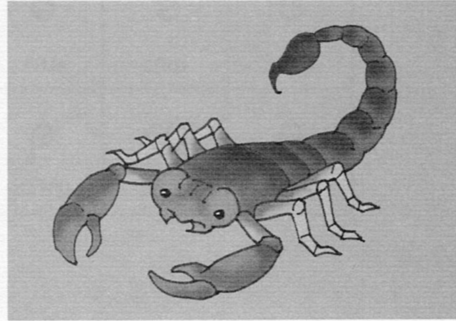
ဗဂဲ แปะกั่ว - แมว

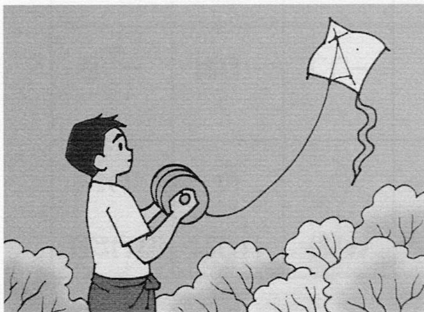
ၚ် แหง่ย - กบ

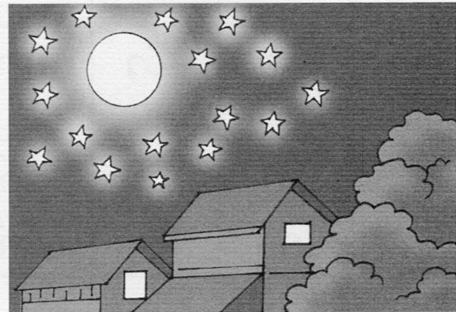
ဂကိ แกะกี่ - ตะขาบ

အယ် อะเยี่ย - แมงป่อง

ဗလးဝ် แปะ แหลฮ เหวี่ย - ปล่อยว่าว

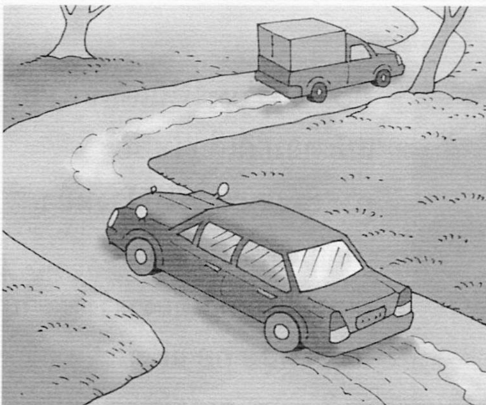
ဂိတုယး กิเต๊าเหยี่ยะ -เดือนหงาย

แบบฝึกหัด

อ္စာ သၚ် ဝိ ယဲ หมอรักษาโรค
อะจา ซอว์ หวี่ หยั่ว
ညး ရဲ ဝၚ် ကၠ เขาเป็นชาววังกะ
เหญียะ รั่ว แหว่ง กะ ระ
လိ မံ နွံ ၜါ ပိ မ มีส้มอยู่สองสามผล
ลี่ มาว นุ่ม บา ป๊อย แหมะ
ကဵု ဏာ ညး ညိ ให้เขาไปเถอะ
กอ นา เหญียะ หญี่

ညး အာ တြ် ผู้เดินทาง
เหญียะ อา ตะราว
ရဲ ကမ် မရိ ဟာ ชาวเมืองกาญจน์หรือ
รั่ว กอม มะรอย ฮา
ညး ဒိ ဏာ ကာ เขาขับรถไป
เหญียะ ตี่ นา กา
အာဝၚ်ကကွာန်မန် ไปวังกะบ้านมอญ
อา แหว่ง กะ กวาน โม่น

แบบฝึกหัด

ဿမူ ကို ဣစဳ น้ากับอา
อะมู่ กอ อิจี
ဒဳ ဏါ ဂ္ၠ ၜါ ต้อนวัวสองตัว
ตี่ นา แกลย์ บา
ဿမူ ထဲ တိ อาไถนา
อะมู่ ทั่ว ต็อย
ဣစဳ ပတံ မ น้าดำนา
อิจี ปะตอมแห่มะ

ဗတံ ဂိတု ယး คืนเดือนหงาย
แปะตอม กี่เต๊า เหยี่ยะ
ညး ဿာ ဂတ ผู้ไปข้างหน้า
เหญียะ อา   แกะตะ
ပ သတိ ကို ဂဳ ต้องระวังตะขาบ
ปะ ซะต็อย กอ แกะกี่
လဓဳ ဂး ရ ตาเฒ่าพูด
แหละ ที แกฮ ระ

ခန်ဗ္တောန် แบบเรียนที่ ๑๑

คอน แปะโตน เจ่าะฮ์ มั่ว

ကၟက် ၁၀ မ   คำควบกล้ำ ๑๐ คำ

ဗျုန် + ကၟက် =	ဗီု ဖျုပ် ကၟက် ကို ဗျုန်
ปยอน ป้อง ก๊ะมัก - พยัญชนะผสมควบกล้ำ	เปิ่ม พย่อบ กะมัก กอ ปยอน - แบบผสมกับพยัญชนะ
က + ◌ၞ = กะ แหนะ	ကၞ = ကွက် န กนะ กวั๊ก แหนะ
က + ◌ၟ = กะ แหมะ	ကၟ = ကွက် မ กมะ กวั๊ก แหมะ
က + ◌ျ = กะ แหยะ	ကျ = ကွက် ယ กยะ กวั๊ก แหยะ
က + ◌ြ = กะ แหระ	ကြ = ကွက် ရ กระ กวั๊ก แหระ
က + ◌ၠ = กะ แหละ	ကၠ = ကွက် လ กละ กวั๊ก แหละ
က + ◌ွ = กะ แหวะ	ကွ = ကွက် ဝ กวะ กวั๊ก แหวะ
က + ◌္ၜ = กะ บะ	က္ၜ = ကွက် ၜ กบะ กวั๊ก บะ
က + ◌္ည = กะ แหญะ	က္ည = ကွက် ည กญะ กวั๊ก แหญะ
က + ◌္ဍ = กะ ดะ	က္ဍ = ကွက် ဍ กดะ กวั๊ก ดะ
တ + ◌္ၚ = ตะ แหงะ	တ္ၚ = ကွက် ၚ ตงะ กวั๊ก แหงะ

ခန်ဍောန် แบบเรียนที่ ๑๒

คอน แปะโตน เจ่าะฮ์ บา

ကွက်ဟ ၁၄ คำที่มี ห กล้ำ ๘ คำ

ဗျုန် ปยอน -พยัญชนะ	ကွက် ဟ กวั๊ก ฮะ - ห กล้ำ
ည + ှ = ညှ แหญะ ฮะ ฮฺญะ	= ကွက် ဟ กวั๊ก ฮะ
ဏ + ှ = ဏှ นะ ฮะ ฮฺนะ	= ကွက် ဟ กวั๊ก ฮะ
န + ှ = နှ แหนะ ฮะ ฮฺนะ	= ကွက် ဟ กวั๊ก ฮะ
မ + ှ = မှ แหมะ ฮะ ฮฺมะ	= ကွက် ဟ กวั๊ก ฮะ
ယ + ှ = ယှ เยียะ ฮะ ฮยะ/เซียะ	= ကွက် ဟ กวั๊ก ฮะ
ရ + ှ = ရှ แหระ ฮะ ฮฺระ/ซะ	= ကွက် ဟ กวั๊ก ฮะ
လ + ှ = လှ แหละ ฮะ ฮละ	= ကွက် ဟ กวั๊ก ฮะ
ဝ + ှ = ဝှ แหวะ ฮะ ฟะ/ฮวะ	= ကွက် ဟ กวั๊ก ฮะ

အခဝ်သကေဵ်တဂမ္ဂိုင် อักษรโดยสังเขปทั้งหลาย

อะโค ซั่ง เกอ ตะ ก่อม หล่าญ

နှ်ံ นุ่ม – มี

မွဲ หมัว – หนึ่ง

ဗွဲ ป่ัว – โดย

ဂှ် หวุ่ – นั้น / นี้ / นี่

ဟွံ เหอะ – ไม่

ဂွံ เกอะ – ได้

ယွံ เหอะ – ครับ / คะ

ဇွံ เจ๊าะ - เก็บ / วาง

သွံ เซาะ – ขาย / เลยหรือ

တွံ ตะโว๊อะฮ์ – กวาด / เทศ / แสดงธรรม

ဍေသွံ เฟ่อะ - เสบียง / อาหารสำรอง

ဒုံ โกว๊ะ – สัมผัส/แตะต้อง / กระทบ

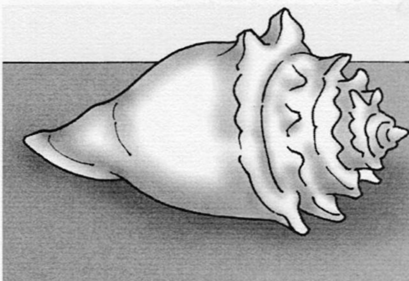
ခန်ဍောန် แบบเรียนที่ ๑๓

คอน แปะโตน เจ่าะฮ์ ป๊อย

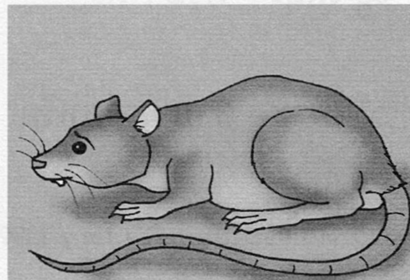
ကွက် – ၞ น– ควบกล้ำ

ကၞ - กนะ	ခၞ - คนะ	ငၞ - แกะแหนะ	စၞ - จะนะ	ဆၞ - ชะนะ
ဇၞ - แจะแหนะ	တၞ - ตะนะ	ထၞ - ทะนะ	ဒၞ - แตะแหนะ	ပၞ - ปะนะ
ဖၞ - พะนะ	ဗၞ - แปะแหนะ	မၞ - แหมะแหนะ	လၞ - แหละแหนะ	သၞ - ซะนะ

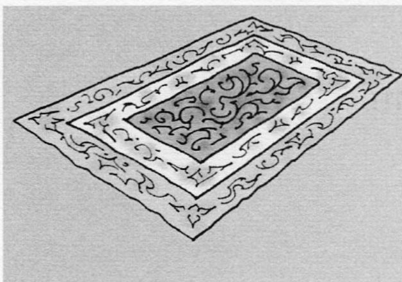
ကၞ - กนะ	ကၞာ - กนา	ကၞိ - กน็อย	ကၞဳ - กนอย	ကၞု - เกน็า	ကၞူ - เกนา
ငၞ -แกะแหนะ	ငၞာ -แกะแหน่ย	ငၞိ - แกะหนี	ငၞဳ - แกะหนี่	ငၞု - แกะหนุ	ငၞူ - แกะนู

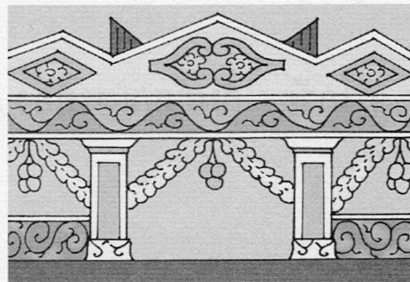
ကၞု ဗဳ เกน็าบี้ - หอยทะเล

ကၞိ ဝါ กน็อยเว่ - หนูนา

သၞာ လး ซะน่าแหละฮ – อัสนะ/ผ้าปู่นั่ง

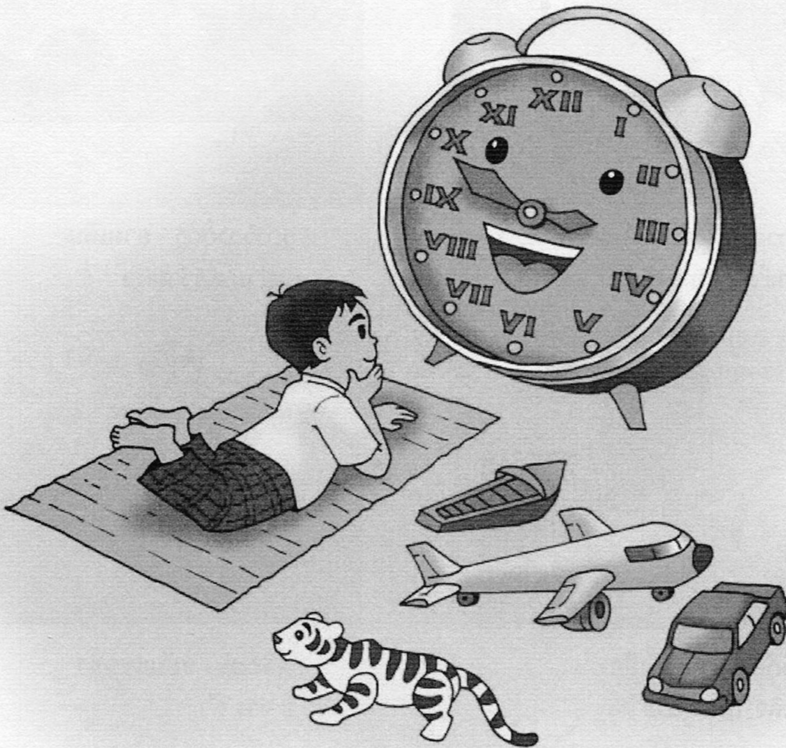

ကၞာ ထး กนาทะฮ์ - เวที

ကဗျဒေှံဗ္တောန်ကောန်ငၚ် - กลอนสอนเด็ก

กะแปยะ แตะเหลอะ แปะโตน โกน ง๊าจ

မုက်မတ်ရုပ်အဲ หน้าตาฉัน   တုပ်သ္ဂိင်တှ် เหมือนดวงตะวัน   တဲအဲရန်ဓါ แขนฉันมีสองข้าง
เหมิก โหมด หรุบ อัว   ตบ ซะเมิญ งัว   ตัว อัว ระ นุ่ม บา

အဲကိုသတိရ် ฉันเตือนสติเพื่อน   သ္ဂိုဗ္ဂံတှ် ทั้งคืนวัน   ရိုဟ်တှ်ဂွံကွောန်အာ จะได้ทำงานทุกวัน
อัว กอ ซะต็อย หรั่ว   ซอม แปะตอมตะงัว   เหรอะฮ งัว เกอะ โกลน อา

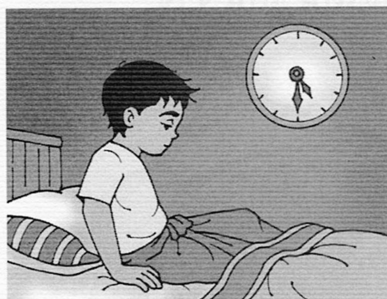
ယျုအဲနာဒှ်ဳ ฉันชื่อนาฬิกา   ညိဟ်ပလိ ไม่เคยเกียจคร้าน   သ္ဂိုဂိုပ်ပဝိုတ်မွာ อย่าลืมดูทุกวัน
เยี่ยะหมุอัวเนี่ยดี   หญี่ เหอะ ปะ ลี   ซะงี กลิ่บ ปะ เหวิด ฮมา

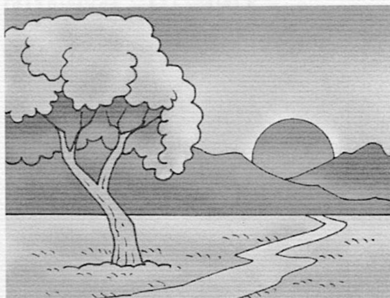
ရံင်မုက်မတ်အဲ ดูหน้าตาฉัน   တီအခိင်ပြု รู้เวลาดี   ညးအဲဒးလ္ဂိပရာ ทุกคนต้องรักษา
หร่อง เหมิก โหมด อัว   แตม อะเคิญ ปรั่ว   แหญะ อัว แตะ แหละหวี ปะรา

ပယွံနူဂယး - ยามเช้า
ปะหย่าม หนู่ แกะเหยี่ย

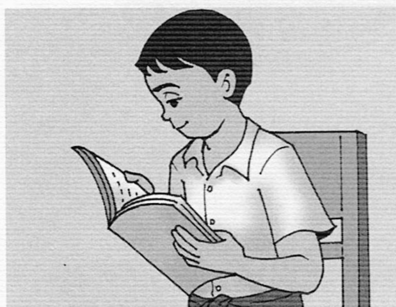
ပယွံသဝ်တှဲ - ยามเย็น
ปะย่าม ซอว์ ตะงัว

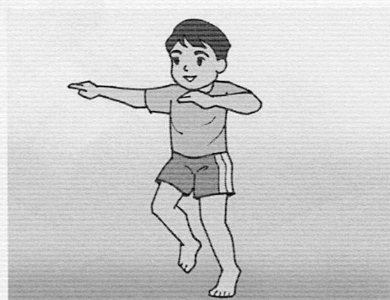

ကတို့ကို့ပြဟ် – ตื่นแต่เช้า
กะ ตอ หอ เปร๊าฮ

ပယွံသဝ်တှဲ - ยามเย็น
ปะย่าม ซอว์ ตะงัว

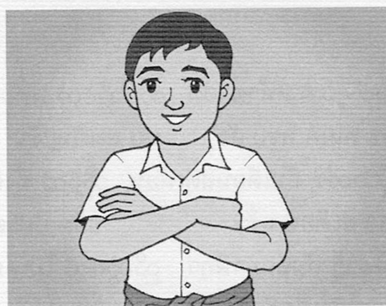

လိက်ဂှ်ဗှ် - อ่านหนังสือ
เลิจ โก๊ฮะ โปฮ

ချိုဒိုင်တဲ - ขยับแขนขา
ชี่ จ่าง ตัว

ဂွံဒှ်တုပညာ - เป็นผู้มีวิชาการ
เกอะ โต่ฮะ ตะละ ปอนญา

ယဲဘဲစွးရောင် - ปราศจาก โรคภัย
ยัว ภัว จะดะ โร่ง

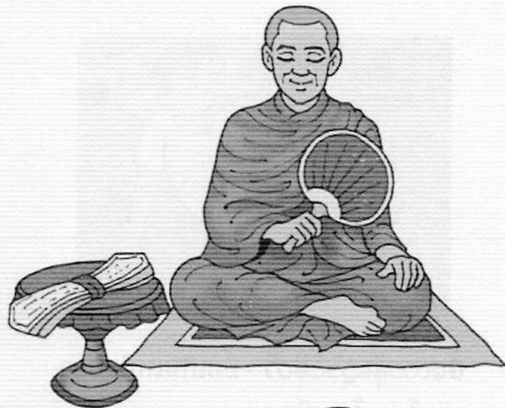

ကဗျာဂုဏ်ဇ္ဇော်ပြဲ – บทกลอนพระคุณที่ยิ่งใหญ่
กะแปยะ กุ่น ฮะโหนก ปรัว

ကျဝ်ဓဝ်သင်ကာ - พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์นั้น
กยาจ โถ่ ซัง กลา
ဗိုလ္ဍာဝ်ဏာ - เรากราบไหว้ไป
โปย แหละ หงู นา

မိမအစာ - พ่อแม่ครูบาอาจารย์
หมิ แหมะ อะจา
ရိုဟ်ရိုဟ်တ္ၚဲ - ทุกๆวัน
เรอะฮ เรอะฮ ตะ งัว

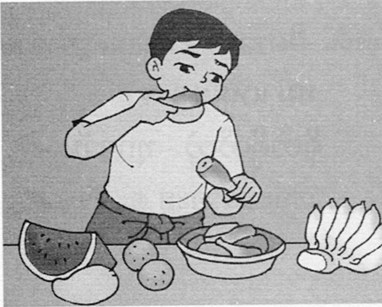

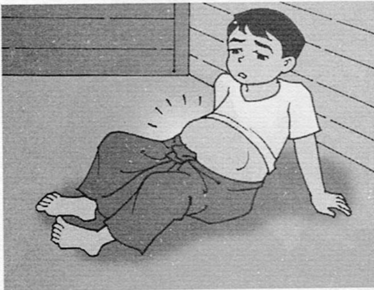
ကဗျစဂိုၚ်ဒှ်ဒဒိုက်ဘဲ – กลอนกินมากลำบากกายา
กะแปยะ เจียะ กลั่ง โต๊ฮะ แตะตั่ก ภัว

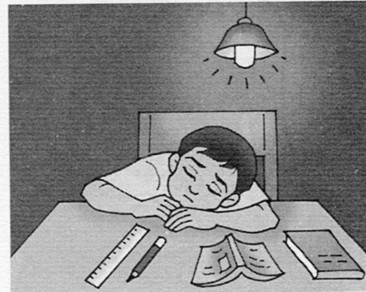
စၞလောန်ဂှ် - กินมากเกินไป
เจียะ จนะ โลน โก่อะฮ์

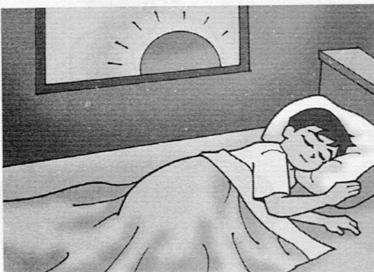
ကတို်ဒှ်ယဲ – เกิดเป็นโรคภัย
กะตอ โตีฮะ ยั่ว

ဖဲလောန်ဍောၚ်ဗိုတ် - อิ่มเกินเหนือยล้า
พัว โล่น โดง บ็อด

လ္ဍုဟ်အိုတ်တဲ - เกียจคร้านเกินไป
แหละหนุฮ อ็อด ตัว

မုက်မတ်ဇိုင်တဲ - หน้าตาแขนขา
เหมิก โหมด จ่าง ตัว
ကြာတ်ကြဴပြဲ - ล้างให้สะอาด
กร๊าด กราว ปรัว
အဝ်ကာယအး - ร่างกายสะอาด
อะวัว กายะ อ๊ะฮ์
ယဲဘဲစ္ဍးရောင် - ปราศจากโรคภัย
ยัว ภัว จะด๊ะฮ์ โร่ง

ကဗျမိက္ဍိုင်ကောန် – กลอนแม่กล่อมลูก
กะแปยะ หมิ กะตั้ง โกน

ကောန်မိကောန်မိ အီကို့မဟာလ - ลูกแม่ยิ้มให้แม่หรือ

โกน หมิ โกน หมิ   อิม กอ หมิ ฮา

အလို့မဍေံအာ တီဟာကောန်မိ - พ่อเจ้าไปไหนรู้ไหมลูกแม่

อะ ลอ แหมะ แดฮ อา   แตม ฮา โกน หมิ

ဟေမာဟေမာ အာမံင်အာမံင် - เวลานั้นผ่านไปๆ

เฮ มา เฮ ม่า   อา หม่อง อา หม่อง

တ္ၚဲဏအ်ညံင်ညံင် ဟံသာနန်မြု วันนี้แลเมืองหงส์ษารุ่งเรือง

ตะงัว น๊อก ญอง ญอง   ฮอง ซา โนน แหมะ หรุ

ယးတေံညံင်ညံင် လံင်ခ္ဂါတဲမြု -พรุ่งนี้แลจะปรบมือเสียงดัง

เหยีะ เตอะ ญอง ญอง   ลอง ควา ตัว ปรุ

ကောန်မိလပဇျု ဓုဇအဲကၠဲ ลูกแม่อย่าชราจะได้มรดกปู่ย่า

โกน หมิ แหละปะ ปยุ   จุ แจะ อาย กะม่าย

ဆို့ဂှ်ယဲ နဲဓုပသ္ငိင် - เห็นแล้วลูกแม่ ที่เจ้าได้เป็นราชา

เชอ ระ กลุ หย่าย   หน่าย จุ ปะ ซะเมิญ

หนังสือเรียนภาษามอญ เล่ม ๑ จัดทำเป็นหลักสูตรสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คณะที่ปรึกษา

อาจารย์ วรรณา เทียนมี	หัวหน้าโครงการมูลนิธิภาษาศาสตร์ประยุกต์ (fal)
อาจารย์ บุษบา ประภาสพงศ์	(สพฐ)
อาจารย์ รุ่งอรุ่ณ หัสชู	ศึกษานิเทศก์ สพป.กาญจนบุรี เขต ๓

คณะจัดทำสื่อการอ่านการเขียนและครูครูสอนภาษามอญ

นาย สุนทร ศรีปานเงิน	หัวหน้าครูท้องถิ่นและผู้ประสานงานมูลนิธิภาษาศาสตร์ประยุกต์
นาย สาวร ทวีเลิศชัยกุล	ครูวิชาการภาษาท้องถิ่น
นาย สมพร ห่วงษะวะดี	ครูสอนภาษาถิ่น
นาย เสฐวุฒิ ทวีเลิศชัยกุล	ครูสอนภาษาถิ่น
นาย โท่ป้าน -	ครูสอนภาษาถิ่น
นาย ฮะตั้บอะคิด -	ครูสอนภาษาถิ่น
นาง วาสนา -	ครูสอนภาษาถิ่น
นาง กัลยา -	ครูสอนภาษาถิ่น
นาง จำปา -	ครูสอนภาษาถิ่น
นาง อารีย์ ศิริชนธร	ครูสอนภาษาถิ่น
นาง สมใจ -	ครูสอนภาษาถิ่น
น.ส สายา -	ครูสอนภาษาถิ่น
น.ส สายน้ำ -	ครูสอนภาษาถิ่น
น.ส เฮมาชั่น -	ครูสอนภาษาถิ่น
น.ส นิภาพร กมลศุภพิไลย	ครูสอนภาษาถิ่น
น.ส เอมอร ปุณณะการี	ครูสอนภาษาถิ่น
น.ส จันทร์สุดา ปุณณะการี	ครูสอนภาษาถิ่น
น.ส จรัสศรี เจริญหงษ์ษา	ครูสอนภาษาถิ่น
น.ส กิติยา	ครูสอนภาษาถิ่น
น.ส กิ๊ก	ครูสอนภาษาถิ่น
น.ส อร	ครูสอนภาษาถิ่น
น.ส เจไล	ครูสอนภาษาถิ่น
น.ส ปิยมล ชัยสิริวราการ	ครูสอนภาษาถิ่น
น.ส สุกัญญา จงสิริโสภา	ครูสอนภาษาถิ่น

ผู้ให้การสนับสนุนทุนจัดพิมพ์

อาจารย์ จำเนียร ศรีดาวเดือน

ท้ายเล่ม

หนังสือแบบเรียนภาษามอญเล่มนี้ แต่งและรวบรวมเรียบเรียงโดยคณาจารย์ชาวมอญท้องถิ่น เพื่อให้นักเรียนวัดวังก์วิเวการาม อ.สังขละบุรี จ.กาญจนบุรี ได้เรียนเพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนของเด็กๆ โดยมีอาจารย์สุนทร ศรีปานเงิน หัวหน้าครูท้องถิ่นและผู้ประสานงานมูลนิธิภาษาศาสตร์ประยุกต์ และคณะครูภาษาท้องถิ่น เมื่อผู้เขียนได้อ่านแล้วรู้สึกว่าจะอ่านและเข้าใจยากซักหน่อยสำหรับมอญเมืองไทย จึงได้ปรึกษากับท่านผู้รู้หลายท่านเพื่อปรับใช้สำหรับเด็กในเมืองไทยให้เข้าใจง่ายมากขึ้น จึงทำการปรับปรุงแก้ไขให้เป็นภาษามอญในไทยให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

ในการปรับปรุงหนังสือแบบเรียนภาษามอญเล่มนี้ ได้รับการสนับสนุนจาก อาจารย์จำเนียร ศรีดาวเดือน, คุณอลงกรณ์ สุนทรชื่น อดีตประธานชมรมเยาวชนมอญกรุงเทพ เป็นที่ปรึกษาแนะนำสิ่งต่างๆ รวมทั้งอาจารย์สุนทร ศรีปานเงิน และอาจารย์วาสนา กรานทอง พร้อมทั้งผู้เขียนที่ได้ร่วมแก้ไขปรับปรุงให้หนังสือแบบเรียนภาษามอญจนสำเร็จด้วยดี

สุดท้ายนี้ ขออำนาจแห่งบุญกุศลที่ได้ทำหนังสือแบบเรียนภาษามอญเล่มนี้ ขอให้พระเทพกิตติเมธี (โนรี ธีโร) รวมทั้งคุณพระศรีรัตนตรัยเป็นพลวะเดชะปัจจัยดลบันดาลสนับสนุนดวงวิญญาณของพระอาจารย์พระเทพกิตติเมธี จงสู่สุคติโลกสวรรค์นิรัญเทอญฯ

นายปริญญา กุลปราการ
น.ส.วาสนา กรานทอง

๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

สารานุกรมไทย - มอญ ฉบับมอญปากลัด
และ
แบบเรียนภาษามอญ

อนุสรณ์

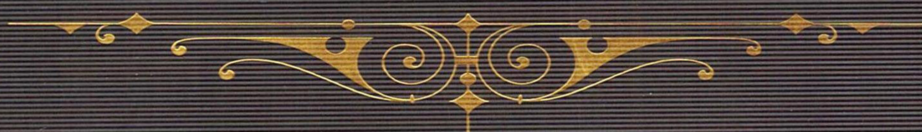
งานพระราชทานเพลิงศพ

พระเทพกิตติเมธี (โนรี ธีโร)

เจ้าอาวาสวัดอาษาสงคราม พระอารามหลวง

ตำบลตลาด อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

วันที่ ๕-๖-๗-๘ มีนาคม พ. ศ. ๒๕๖๓

สารานุกรมไทย-มอญ ฉบับมอญปากลัด และ แบบเรียนภาษามอญ อนุสรณ์ พระเทพกิตติเมธี (โนรี ธีโร)